

הראל עתידית קופות גמל בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2012

הראל עתידית קופות גמל בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2012

תאור עסקי החברה   **פרק 1**

דוח הדירקטוריון   **פרק 2**

דוחות כספיים   **פרק 3**

הראל עתידית קופות גמל בע"מ

פרק 1

תאור עסקי החברה

תיאור עסקי החברה

- חלק זה כולל את תיאור עסקי החברה נכון ליום 31 בדצמבר 2012 ואת השינויים שחלו בעסקי החברה בשנת 2012. הדוח נערך בהתאם לחוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, מיום 21 בדצמבר 2005. למעט אם צוין אחרת, המידע הכלול בדוח זה נכון ליום 31 בדצמבר 2012.
- פרק זה מהווה חלק בלתי נפרד של הדוח התקופתי ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו כמקשה אחת.
- פרק זה בדוח התקופתי, העוסק בתיאור החברה, התפתחותה, עסקיה ותחומי פעילותה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה / הקבוצה מעריכה"; "החברה/הקבוצה סבורה"; "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. מידע צופה פני עתיד המופיע בדוח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב. החברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה ככל שמידע נוסף או שונה בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.
- להסרת ספק מובהר, כי התיאור המובא בדוח לגבי תנאי מוצרי הגמל השונים הינו תיאור תמציתי לצרכי הדוח בלבד, וכי תנאיהם המחייבים הם כנקבע בחוק קופות גמל, בתקנות קופות גמל ובתקנוני קופות הגמל.

<u>עמוד</u>	<u>הנושא</u>	<u>הגדרות</u>
	1. פרק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	
1-5	פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	1.1
1-5	תרשים מבנה האחזקות של הקבוצה	1.1.1
1-6	שנת התאגדות החברה וצורת ההתאגדות	1.1.2
1-6	שינויים בשנת הדוח	1.1.3
1-7	שינויים לאחר תקופת הדוח	1.1.4
1-7	רשימת החברות המהוות צדדים קשורים לחברה	1.1.5
1-11	תחומי פעילות	1.1.6
1-12	השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה	1.1.7
1-12	חלוקת דיבידנדים	1.1.8
1-13	2. פרק ב' - מידע אחר	
1-13	מידע כספי לגבי תחומי פעילות החברה	2.1
1-14	סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה	2.2
1-21	3. פרק ג' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה	
1-21	קופות גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים	3.1
1-21	מידע כללי על תחום הפעילות	3.1.1
1-26	מוצרים ושירותים	3.1.2
1-26	פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים	3.1.3
1-27	מוצרים חדשים	3.1.4
1-27	עמיתים	3.1.5
1-28	ערוצי הפצה	3.1.6
1-29	קרנות השתלמות	3.2
1-29	מידע כללי	3.2.1
1-31	מוצרים ושירותים	3.2.2
1-31	פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים	3.2.3
1-31	מוצרים חדשים	3.2.4
1-31	עמיתים	3.2.5
1-32	ערוצי הפצה	3.2.6
1-33	קופות גמל לדמי מחלה	3.3
1-33	מידע כללי על תחום הפעילות	3.3.1
1-34	מוצרים ושירותים	3.3.4
1-34	פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים	3.3.5

<u>עמוד</u>	<u>הנושא</u>
1-34	מוצרים חדשים 3.3.6
1-34	עמיתים 3.3.7
1-35	ערוצי הפצה 3.3.8
1-36	4. פרק ד' – עניינים הנוגעים לפעילות החברה בכללותה
1-36	מידע כללי נוסף 4.1
1-36	שינויים בהיקף הפעילות ורווחיות החברה 4.1.1
1-36	שינויים טכנולוגיים 4.1.2
1-36	גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם 4.1.3
1-37	חסמי הכניסה והיציאה העיקריים 4.1.4
1-37	השקעות 4.1.5
1-39	שיווק והפצה 4.2
1-40	תחרות 4.3
1-42	עונתיות 4.4
1-42	רכוש קבוע ומיתקנים 4.5
1-42	נכסים לא מוחשיים 4.6
1-43	הון אנושי 4.7
1-47	ספקים ונותני שירותים 4.8
1-48	השקעות 4.9
1-48	מימון 4.10
1-48	מיסוי 4.11
1-48	מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה 4.12
1-61	רישיונות והיתרים 4.13
1-62	כיסוי ביטוחי 4.14
1-62	הון עצמי מזערי 4.15
1-62	תקינה ובקרה 4.16
1-62	הסכמים מהותיים 4.17
1-62	הסכמי שיתוף פעולה 4.18
1-62	הליכים משפטיים 4.19
1-62	דיון בגורמי סיכון 4.20
1-66	יעדים ואסטרטגיה עסקית 4.21

הגדרות

לנוחיות הקורא מובאים להלן המונחים או הקיצורים הבאים, להם בפרק זה המשמעות המובאת לצידם, אלא אם כן נאמר אחרת.

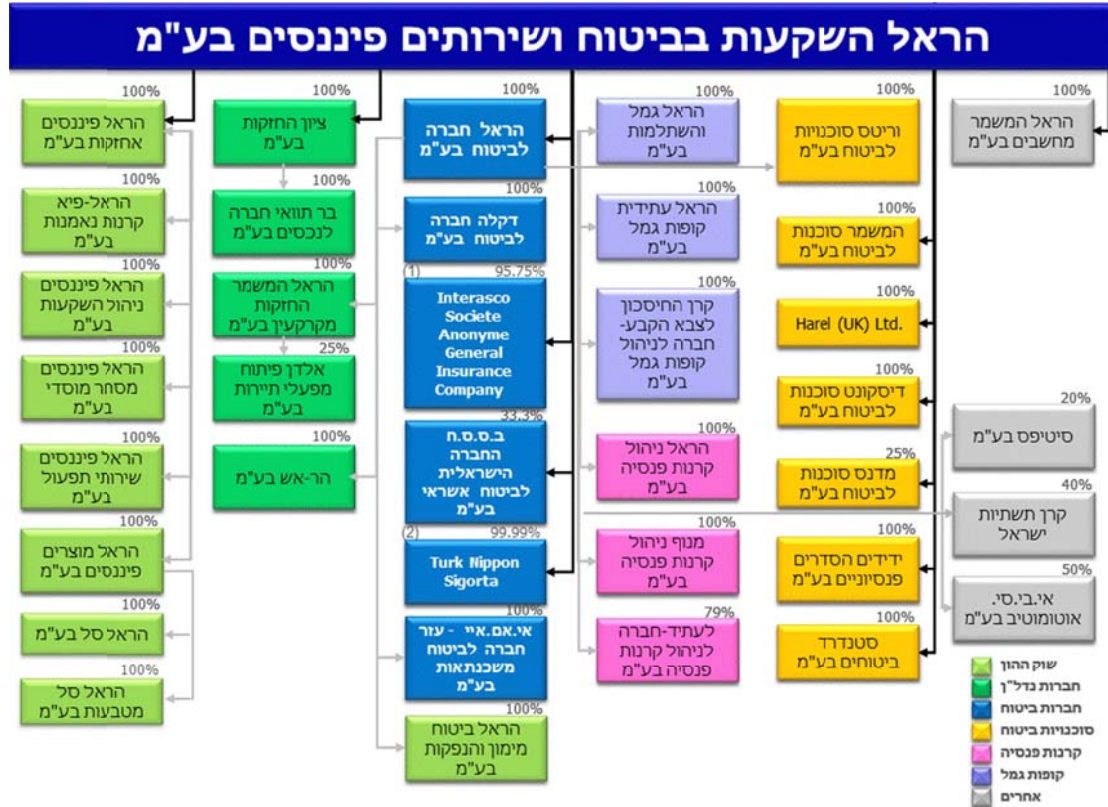
מבטח או חברה מנהלת.	"גוף מוסדי"
הסכומים שמפקיד עמית (או שמופקדים עבורו) בקופת גמל על ידי עמית בהן או בעבורו.	"דמי גמולים"
הראל עתידית קופות גמל בע"מ.	"החברה"
המפקח על הביטוח כמשמעותו בחוק הפיקוח, או הממונה כמשמעותו בחוק קופות הגמל, לפי העניין.	"המפקח"
הראל חברה לביטוח בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות.	"הראל ביטוח"
הראל גמל והשתלמות בע"מ. חברה בשליטה מלאה של הראל ביטוח.	"הראל גמל"
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.	"הראל השקעות"
הראל השקעות והחברות המוחזקות על ידה.	"הקבוצה"
חוק החברות, התשנ"ט - 1999.	"חוק החברות"
חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, שיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995.	"חוק ייעוץ השקעות"
חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה - 2005.	"חוק ועדת בכר"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה - 2005.	"חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981.	"חוק הפיקוח"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.	"חוק קופות גמל"
חברה שעיסוקה ניהול קופות גמל ואשר קיבלה רישיון לכך מאת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לסעיף 4 לחוק קופות גמל.	"חברה מנהלת"
כמשמעותו בחוק ייעוץ השקעות (ניירות ערך, מוצרים מובנים ויחידות השתתפות בקרנות נאמנות).	"נכס פיננסי"
כמשמעותו בחוק ייעוץ ושיווק פנסיוני (קופות גמל, קרנות פנסיה, קרן השתלמות, פוליסות ביטוח שהינן קופות גמל להון או לקיצבה, תכניות ביטוח מפני סיכון מוות או אובדן כושר עבודה הכלולה בתכניות דלעיל או נמכרות אגב אחת מהן).	"מוצר פנסיוני"
נכסים הכוללים את נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה, למעט קרנות ותיקות, נכסים המוחזקים על-ידי מבטח לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה בביטוח חיים, נכסים המוחזקים על-ידי מבטח לכיסוי התחייבויותיהם לפי תכניות ביטוח חיים המעניקות למבוטח תשואה מובטחת ושהמבטח אינו זכאי בשל הכספים המופקדים בהם או בשל חלק מהם לאגרות חוב מיועדות.	"נכסי החיסכון לטווח ארוך"
פקודת מס הכנסה [נוסח חדש].	"פקודת מס הכנסה"
קופת גמל כמשמעותה בחוק קופות גמל שאינה קרן פנסיה.	"קופת גמל"
תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964.	"תקנות קופות הגמל"

1. פרק א': פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1.1 תרשים מבנה האחזקות של הקבוצה

להלן תרשים סכמטי של מבנה ההחזקות בחברות העיקריות בקבוצת הראל השקעות, נכון למועד הדוח, לרבות החברה:

הערות:

- (1) חברת ביטוח ביוון.
- (2) חברת ביטוח בטורקיה.

1.1.2 שנת התאגדות החברה וצורת ההתאגדות

החברה הינה חברה שאושרה כחברה מנהלת של קופות גמל, על ידי המפקח. החברה התאגדה ביום 12 בדצמבר 1999, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, בשם החברה לניהול קופות גמל בע"מ. ביום 24 באוקטובר 2001 שינתה החברה את שמה ל"עתידית קופות גמל בע"מ". ביום 10 לאפריל, 2010 שינתה החברה את שמה ל"הראל עתידית קופות גמל בע"מ", שמה הנוכחי. לחברה אין חברות מוחזקות. החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות.

1.1.3 שינויים בשנת הדוח

- 1.1.3.1** כביש חוצה ישראל
לעניין השקעה בשותפות שרכשה החזקות נוספות בבעלת הזיכיון בכביש 6 - ראה ביאור ג.19 לדוחות הכספיים.
- 1.1.3.2** רכישת נדל"ן בפלורידה, ארה"ב
לעניין התקשרות בעסקה עם Elco Landmark Residential מקבוצת אלקו החזקות בע"מ ומשקיע זר נוסף לרכישת נכסי מקרקעין הכוללים 3 מקבצי דיור הממוקמים בג'קסונוויל, פלורידה, ארה"ב - ראה ביאור ג.19 לדוחות הכספיים.
- 1.1.3.3** הסכם לרכישת חנות IKEA בנתניה
- 1.1.3.4** לעניין רכישת הזכויות במקרקעין המשמשים את חנות IKEA בנתניה - ראה ביאור ג.19 לדוחות הכספיים. איי.די.או גרופ בע"מ.
- 1.1.3.5** איי.די.או גרופ בע"מ
לעניין התקשרות להשקעה בחברת איי.די.או גרופ בע"מ - ראה ביאור ג.19 לדוחות הכספיים.
- 1.1.3.6** עסקת רכישת מקרקעין לייזום במנהטן, ניו יורק
לעניין התקשרות בהסכם להשקעה, בעקיפין, ב- 49% מהזכויות בשותפות, אשר מקימה פרויקט ברחוב 33 Beekman ב-Downtown מנהטן, ניו יורק - ראה ביאור ג.19 לדוחות הכספיים.
- 1.1.3.7** תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012
לפירוט אודות הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חסכון ארוך טווח ראה פירוט בסעיף 1.1.3.7 להלן.
- 1.1.3.8** אישור מודל פנימי לדירוג אשראי
לפירוט אודות אישור מודל פנימי לדירוג אשראי ראה פירוט בסעיף 4.1.5 להלן.
- 1.1.3.9** נוהל הפרדה מבנית של פעילות ההשקעה
לפירוט אודות נוהל הפרדה מבנית של פעילות ההשקעה ראה פירוט בסעיף 4.1.5 להלן.

1.1.4 שינויים לאחר תקופת הדוח

1.1.4.1 התקשרות בעסקה לרכישת מחצית הזכויות בנדל"ן ברעננה

לעניין התקשרות בהסכם עם רבוע כחול נדל"ן בע"מ בקשר עם רכישת מחצית מהזכויות בנכס משרדים ברעננה - ראה ביאור 20 לדוחות הכספיים.

1.1.4.2 מיזוג קופות גמל

בחודש ינואר 2013 החברה והראל עתידית גמל הגישו למפקח בקשות לביצוע מיזוגים טכניים של קופות במהלך השנה - המיזוגים יבוצעו, בין היתר, לשם עמידה בהוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת), התשע"ב - 2012. במסגרת התקנות נקבע, כי חברה מנהלת שניהלה מספר קופות גמל באמצעות גופים מתפעלים אחדים תהא רשאית להמשיך ולנהל, באמצעות כל אחד מהגופים המתפעלים, קופת גמל אחת מכל סוג עד ליום 1 בינואר 2014.

1.1.5 להלן רשימת החברות המהוות צדדים קשורים לחברה:

הראל השקעות וחברות המצויות בשליטתה הינן צדדים קשורים לחברה. להלן פירוט הצדדים הקשורים לחברה נכון למועד פרסום הדוח:

שיעור החזקה (במישרין

או בעקיפין) ע"י הראל

מס"ד	שם החברה	שותפות	מס' חברה /	השקעות	הערות
1.	הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ	52-003398-6			
2.	הראל חברה לביטוח בע"מ	52-000407-8		100%	
3.	הראל פיננסיים אחזקות בע"מ (לשעבר: הראל בית השקעות בע"מ)	51-075057-3		100%	
חברות שמוחזקות במישרין או בעקיפין ע"י הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (בעלת השליטה המלאה בהראל ביטוח, הראל גמל, עתידית גמל, הראל פנסיה ומנוף פנסיה)					
4.	אוניון שרות לביטוח בע"מ (בפירוק (מרצון)	51-001925-0		100%	(*)
5.	אזו-ריט בילו סנטר בע"מ	51-373048-1		28%	
6.	אי בי סי אוטומטיב בע"מ	51-255379-3		50%	
7.	אי.אס.אי- עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ	51-231050-9		100%	
8.	איידקס און-ליין (1999) בע"מ	51-284795-5		100%	(*)
9.	איידקס אחזקות בע"מ	51-294795-3		100%	(*)
10.	איידקס בורסת הנגזרות הישראלית בע"מ	51-284714-6		100%	(*)
11.	אייל ניירות ערך (יעוץ) בע"מ	51-138282-2		100%	(*)
12.	אלדן פיתוח מפעלי תיירות בע"מ	51-063335-7		25%	
13.	אן.טי.אס.סי. בע"מ	51-101450-8		100%	(*)
14.	אסיסטנס (ישראל) ה.ה. בע"מ	51-218896-2		100%	(*)
15.	בית ישראל לנאמנות בע"מ	52-003291-3		100%	(*)
16.	בית ציון הפעלה וניהול בע"מ	51-170718-4		50%	(*)

	33.33%	52-004402-5	ב.ס.ח - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ	.17
	100%	51-095380-5	בר תואי חברה לנכסים בע"מ	.18
(*)	100%	51-292343-4	גוונים מכשירים פיננסיים 2000 בע"מ	.19
(*)	100%	51-269062-9	גוונים נגזרות פיננסיות ייעוץ (1998) בע"מ	.20
(*)	100%	51-254282-0	גוונים נגזרות פיננסיות בע"מ	.21
(*)	100%	51-281660-4	גוונים פיננסופיה (1999) בע"מ	.22
(*)	100%	51-097941-2	גינ שמאים בע"מ	.23
	20%	51-389967-4	גמלא-הראל נדל"ן למגורים בע"מ	.24
	40%	51-399899-7	גמלא- הראל מזרח אירופה בע"מ	.25
	100%	52-003050-3	דקלה חברה לביטוח בע"מ	.26
	100%	51-262448-7	החזקות במשכנתאות ישראל בע"מ	.27
	100%	51-043428-5	החזקות שלוח בע"מ	.28
	100%	52-000775-8	החזקות ש.ס.צ. בע"מ	.29
	100%	51-094800-3	המשמר סוכנות לביטוח בע"מ	.30
	100%	51-383420-0	הראל ביטוח מימון והנפקות בע"מ	.31
	100%	51-399205-7	הראל אשראי (2007) בע"מ	.32
(*)	100%	51-239729-0	הראל גוונים בע"מ	.33
	100%	51-370841-2	הראל גונן סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ (בפירוק מרצון)	.34
	100%	51-220520-4	הראל גמל והשתלמות בע"מ להלן רשימת קופות הגמל המנוהלות ע"י הראל גמל והשתלמות בע"מ, נכון למועד הדו"ח: הראל עצמה תעוז הראל קופה מרכזית לפיצויים הראל קרן השתלמות הראל פרופיל אישי למעסיק הראל גמל לפיצויים - מסלולית הראל השתלמות ניבה הראל-ניב הראל קופה לפנסיה תקציבית	.35
	100%	51-173934-4	הראל המשמר אחזקות מקרקעין (1992) בע"מ	.36
	100%	51-081015-3	הראל המשמר מחשבים בע"מ	.37
	50%	51-376920-8	הראל וואן בע"מ	.38
	100%	51-129383-9	הראל חיתום והנפקות בע"מ	.39
	100%	51-366853-3	ידידים הסדרים פנסיוניים בע"מ	.40
	100%	51-177678-3	הראל - פיא קרנות נאמנות בע"מ (לשעבר: הראל ניהול קרנות נאמנות בע"מ)	.41
	100%	51-393076-8	הראל מוצרים פיננסיים בע"מ	.42

	100%	51-410381-1	הראל סל בע"מ	.43
	100%	51-410497-5	הראל סל (מסחר) 2008 בע"מ	.44
	100%	51-399213-1	הראל פיננסים ניהול השקעות בע"מ	.45
	100%	51-412184-7	הראל פיננסים מסחר מוסדי בע"מ	.46
	100%	51-399212-3	הראל פיננסים שירותי תפעול בע"מ	.47
	100%	51-226759-2	הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (לשעבר : נתיבות פנסיה בע"מ) : קרנות הפנסיה שבניהולה הינן : הראל גילעד פנסיה הראל פנסיה כללית	.48
	100%	51-286736-7	הראל עתידית קופות גמל בע"מ (לשעבר : עתידית קופות גמל בע"מ) קופות הגמל שבניהולה : הראל - דיקן הראל - כספת הראל - דקל קופת גמל לדמי מחלה הראל - גילעד גמל הראל גילעד השתלמות	.49
	100%	51-141591-1	הר-אש בע"מ	.50
	100%	51-055869-5	וריטס סוכנות לביטוח בע"מ	.51
	99.01%	51-385840-7	חברת שותף כללי קרן תשתיות בע"מ	.52
	100%	51-101667-7	ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ	.53
	100%	52-000043-1	יהודה חברה לביטוח בע"מ	.54
(*)	79%	51-142304-8	לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ קרן הפנסיה שבניהולה : עתידית קופת פנסיה בע"מ	.55
	25%	51-119788-1	מדיקל קונסלטנס אינטרנשונל (א.מ.סי.אי.) בע"מ	.56
	25%	51-118784-1	מדנס סוכנות לביטוח בע"מ	.57
(*)	25%	51-239535-1	מוטוריסק בע"מ	.58
	100%	51-179233-5	מור הר השקעות בע"מ	.59
	100%	51-226257-7	מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ קרנות הפנסיה שבניהולה : הראל מנוף פנסיה	.60
(*)	98%	51-025062-4	מעונות אחד העם 44 בע"מ	.61
(*)	50%	51-232175-3	מרכז מסחרי שוהם ניהול והחזקה בע"מ	.62
(*)	100%	51-016732-3	סוכנות לביטוח מיסוד שלוח בע"מ	.63
	100%	51-000298-3	סטנדרד בטוחים בע"מ	.64
	22.79%	51-296791-0	סיטיפס בע"מ	.65
	100%	51-225798-1	עדי ניהול קרנות פנסיה בע"מ	.66
	100%	52-003288-9	ציון החזקות בע"מ	.67

	100%	51-090927-8	ציון נדל"ן בע"מ	.68
(*)	26%	51-357525-8	קבוצת הראל אחזקות (2004) בע"מ	.69
	49%	55-023120-3	ק.ה. מרכזי מסחר בדרום שותפות מוגבלת	.70
	100%	51-103306-0	קרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ להלן קופת הגמל המנוהלת ע"י החברה: קרן החסכון לצבא הקבע - קרן השתלמות	.71
		51-080753-0	קרן מאה מיסודם של מרגוט וארנסט המבורגר (חל"צ)	.72
	24.7%	51-142580-3	ש. מדנס סוכנות לביטוח (1989) בע"מ	.73
	24.7%	51-340388-1	ש. מדנס סוכנות לביטוח (2003) בע"מ	.74
	40%	51-386358-9	תשתיות ישראל ניהול 1 בע"מ	.75
	40%	51-460767-0	תשתיות ישראל ניהול 2 בע"מ	.76
	20%	51-209679-3	ויתניה בע"מ	.77
	41.98%	55-024193-9	ת.ש.י. 431 שותפות מוגבלת	.78
(**)	50%	51-465888-9	בית אייבקס בע"מ	.79
(**)	100%	54-024341-7	מנהטן ברודוויי 1633 שותפות כללית	.80
(**)	100%	51-466731-0	הראל מנהטן ברודוויי 1633 בע"מ	.81
(**)	50%	51-427378-8	קינגסוויי 22 בע"מ	.82
	95.75% (מאוגדת ביוון)	/B/06/11	Interasco Societe Anonyme	.83
		61225/05	General Insurances S.A.G.I	
	100%	51-402990-9	הראל סל מטבעות מסחר בע"מ	.84
	100%	51-402915-6	הראל סל מטבעות בע"מ	.85
	100%		Harel (UK) Ltd	.86
	99.99%		Turk Nippon Sigorta A.S.	.87
(**)	100%		Harel Liepzig BV	.88
(**)	20%		Ironos Investments Sarl	.89
(**)	100%		Harel Surry Street Company Ltd.	.90
(**)	100%		Harel Surry Street Company (Nostro) 1 Ltd.	.91
(**)	100%		Harel Surry Street Company (Nostro) 2 Ltd.	.92
(**)	100%		HAREL 180-182 BROADWAY LLC	.93
(**)	40%		Mealli Holdings S.A.R.L - A	.94
	50%		Mealli Holdings S.A.R.L - B	.95
(**)	100%		Harel Gaia Colchester US GP LLC	.96
(**)	100%		Harel Gaia 320 south Harrison EO US, LP	.97

(**)	100%		Harel Gaia 91 ST US, LP	.98
(**)	100%		Harel Gaia 118st US LP	.99
(**)	100%		Harel 3900 Essex, LP	.100
(**)	100%		Harel 6330 West Loop South, LP	.101
(**)	100%		Harel 254 Park Avenue South LP	.102
(**)	100%		Harel Gaia Mcneil LP	.103
(**)	100%		Harel Gaia Regency LP	.104
(**)	100%		Harel Manhattan Madison 747, LP	.105
(**)	100%		Harel Elco colonial LP	.106
(**)	100%		Harel Manhattan Broadway 1633 LP	.107
(**)	49%		Kingsway22 Ltd.	.108
(**)	49%		Ibex House Ltd.	.109
(**)	49%		Luner House Holding	.110
	10.79%	51-384269-0	קבוצת מור נדל"ן בינלאומי בע"מ	.111
	18.60%		במניות רגילות A בכורה	
	42.36%		B בכורה	
	31.11%	55-024380-2	ריאליטי קרן השקעות II, שותפות מוגבלת	.112
	32.85%		Carrisa co-invtments	.113
	100%		Harel L.P (Delaware)	.114
	45.20%		ת.ש.י דרכים שותפות מוגבלת	.115
	48.75%		ת.ש.י דליה שותפות מוגבלת	.116
	14.15%		מרחב אמפל אחזקות באנרגיה שותפות מוגבלת	.117
	31.82%		נתיבי היובל בע"מ	.118
	23.45%		חברת דרך ארץ הייוויי בע"מ	.119
	100%		Harel 33 Beekman LLC	.120
	100%		Harel Crescent Ridge,LP	.121
	38%		ELCO LR CRESCENT RIDGE LP	.122
	38%		Elco LR Hampshire Place LP	.123
	38%		Elco LR Sage Commons LP	.124

(*) חברות בעלות פעילות מבנית בלבד.
 (**) חברות שכל פעילותן החזקות נדל"ן בחו"ל.

צדדים קשורים אחרים

ג.י.ן יעוץ כלכלי וניהול בע"מ ח.פ 51-017944-3
 מר יאיר המבורגר
 מר גדעון המבורגר
 גב' נורית מנור

תחומי פעילות 1.1.6

החברה הינה חברה מנהלת של מגוון קופות גמל, המשמשות להפקדות של המעביד ו/או העובד או יחיד עצמאי, המיועדות לתשלום תגמולים, פיצויים והשתלמויות:

- קופת תגמולים או קופת תגמולים ואישיות לפיצויים - קופות גמל שנועדו לשם חיסכון ארוך טווח לעמיתים עצמאיים ולעמיתים שכירים.

בעקבות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 3), התשס"ח - 2008 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"), קופות אלו הינן קופות לא משלמות לקיצבה לגבי כספי התגמולים שהופקדו בשנת 2008 ואילך.

- קרנות השתלמות - קופות גמל שנועדו לחיסכון לשם יציאה להשתלמות המיועדת לשמירת רמתו המקצועית של העובד כאשר סכומי החיסכון ניתנים למשיכה לכל מטרחה לאחר צבירת ותק של 6 שנים.
- קופות לדמי מחלה - קופות גמל המיועדות לצבירת סכומים על ידי המעביד לשם הבטחת זכויות עובדיו לקבלת דמי מחלה.

תחומי פעילות החברה, הנגזרים מסוגי קופות הגמל אותן היא מנהלת או ניהלה בתקופת הדוח, הינם כדלקמן:

1.1.6.1 קופות גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים.

1.1.6.2 קרנות השתלמות.

1.1.6.3 קופה לדמי מחלה.

למועד עריכת דוח זה מנהלת החברה 5 קופות גמל מסוגים שונים:

1.1.6.4 2 קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים.

1.1.6.5 2 קרנות השתלמות.

1.1.6.6 קופה אחת לדמי מחלה.

1.1.7 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

במהלך השנה השקיעה הראל ביטוח (באופן עקיף) בהון המניות של החברה סך כולל של 5 מיליוני ש"ח, וזאת כנגד הקצאת מניות.

1.1.8 חלוקת דיבידנדים

1.1.8.1 במהלך השנים 2011 - 2012 לא חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה.

1.1.8.2 למיטב ידיעת החברה, שתי המגבלות העיקריות שעשויות להשפיע על יכולת החברה לחלק דיבידנד בעתיד הן צרכי המימון והנזילות של החברה מחד גיסא, והצורך לעמוד בדרישות ההון העצמי המזערי הקבועות בתקנות ניהול קופות גמל מאידך גיסא. לעניין תקנות בדבר דרישות הון והון עצמי המזערי הנדרש מחברות מנהלות - ראה להלן.

1.1.8.3 לחברה אין מדיניות חלוקת דיבידנד.

2. פרק ב': מידע אחר

הנתונים בדוח זה, נלקחו מתוך הדוח על המצב הכספי השנתי של החברה, על בסיס מצטבר, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

2.1 מידע כספי לגבי תחומי פעילות החברה

להלן נתונים כספיים של החברה, בחלוקה לתחומי הפעילות החברה, במהלך השנים 2010 - 2012:

שנת 2012 (באלפי ש"ח)

מאחד	קופת גמל לדמי מחלה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	
2,026	230	865	931	סך ההכנסות מדמי ניהול
150	55	49	46	סך ההכנסות האחרות
(2,020)	(228)	(863)	(929)	עלויות המימוש לתחום הפעילות
156	57	51	48	רווח לפני מיסים
177,898	66,027	57,663	54,208	סך נכסים מנוהלים ⁽¹⁾
(5,070)	8,902	(7,623)	(6,349)	סך הפקדות, משיכות והעברות ⁽¹⁾
12.38%	11.09%	13.12%	13.16%	תשואות ממוצעות נומינליות ברוטו*

* חישוב תשואה ממוצעת נעשית על בסיס משוקלל בהתאם לנכסי כל קופת גמל.
⁽¹⁾ הנתונים אינם כוללים את קופות הגמל שבבעלות הראל ביטוח.

שנת 2011 (באלפי ש"ח)

מאחד	קופת גמל לדמי מחלה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	
2,274	229	1,017	1,028	סך ההכנסות מדמי ניהול
73	22	26	25	סך ההכנסות האחרות
(2,273)	(226)	(1,017)	(1,030)	עלויות המימוש לתחום הפעילות
74	23	27	24	רווח לפני מיסים
165,458	51,676	59,034	54,748	סך נכסים מנוהלים ⁽¹⁾
(10,925)	(1,531)	(4,662)	(4,732)	סך הפקדות, משיכות והעברות ⁽¹⁾
(4.05%)	(3.00%)	(4.56%)	(4.50%)	תשואות ממוצעות נומינליות ברוטו*

* חישוב תשואה ממוצעת נעשית על בסיס משוקלל בהתאם לנכסי כל קופת גמל.
⁽¹⁾ הנתונים אינם כוללים את קופות הגמל שבבעלות הראל ביטוח.

שנת 2010 (באלפי ש"ח)

מאוחד	קופת גמל לדמי מחלה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	
2,518	222	1,183	1,113	סך ההכנסות מדמי ניהול
236	70	86	80	סך ההכנסות האחרות
(2,492)	(214)	(1,174)	(1,104)	עלויות המימון לתחום הפעילות
262	78	95	89	רווח לפני מיסים
185,859	55,073	67,618	63,168	סך נכסים מנוהלים ⁽¹⁾
(9,835)	113	(5,531)	(4,417)	סך הפקדות, משיכות והעברות ⁽¹⁾
9.81%	9.54%	9.76%	10.11%	תשואות ממוצעות נומינליות ברוטו *

* חישוב תשואה ממוצעת נעשית על בסיס משוקלל בהתאם לנכסי כל קופת גמל.
⁽¹⁾ הנתונים אינם כוללים את קופות הגמל שבבעלות הראל ביטוח.

2.2 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה

להלן יובא תיאור של אירועים, מגמות והתפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית בה פועלת החברה, אשר יש להם, או עשויה להיות להם, השפעה על פעילות הקבוצה והתוצאות העסקיות שלה.

2.2.1 החברה מנהלת את פעילות קופות הגמל וכן את השקעות כספי העמיתים בקופות, בהתאם להוראות הדין ולתקנוני קופות הגמל. בתמורה, החברה המנהלת זכאית לדמי ניהול מהעמיתים. דמי הניהול נגזרים מהצבירה, והינם כפופים לשיעור מרבי הקבוע בתקנוני קופות הגמל.

חוק קופות גמל מסדיר, לראשונה בדרך של חקיקה ראשית, את מבנה הפעילות של קופות הגמל ושל קרנות הפנסיה, תוך יצירת הפרדה בין נכסי הגוף המנהל לנכסי החוסכים ובין קופות הגמל השונות המנוהלות על ידי הגוף המנהל. בנוסף, מקנה החוק לעמית זכות שליטה ביחס לקופה בה יופקדו הכספים המופקדים על ידו ועל ידי מעבידו (ובלבד שכספים אשר נועדו לתשלום הפיצויים או למרכיב הפיצויים יופקדו בקופת גמל שנועדה לתשלום פיצויים או לתשלום קצבה, או לשילוב ביניהן), וביחס לאפשרויות המעבר בין קופות הגמל באופן שלמעביד לא תהא כל שליטה בהם, לרבות האפשרות למשכם חזרה, או להעבירם לקופה אחרת. הוראות חוק זה נכנסו לתוקפן בחודש נובמבר 2005.

2.2.2 תחום חסכון ארוך טווח עוסק בעיקר בחיסכון לתקופת הפרישה לגמלאות ובכיסוי לסיכונים שונים. המוצרים השונים במסגרת תחום זה כוללים שילוב מלא או חלקי של פתרונות חסכון ומתן כיסויים לסיכונים שונים כגון מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ומחלות קשות.

בקופות הגמל קיים חיסכון בלבד (וכן אפשרות לביטוחים קולקטיביים של העמיתים, בפוליסות הנרכשות מחברות ביטוח).

ביום 1 בינואר 2013 פורסמו תקנות המאפשרות לחברות מנהלות של קופות גמל ושל קרנות פנסיה (בכפוף לקבלת רישיון סוכנות) רכישת כיסויים לביטוחים בקופות גמל (ראה סעיף 4.12.12 להלן). בהתאם לתקנות, חברה מנהלת של קרן פנסיה רשאית לרכוש לעמיתיה, בנוסף לכיסויים המוגדרים בתקנון הקרן, כיסויים לביטוחים לאריכות ימים לסיכונים מוות, לסיכונים נכות ולשחרור מתשלום. חברה מנהלת של קופת גמל רשאית לרכוש עבור עמיתיה כיסויים לביטוחים לאריכות ימים לסיכונים מוות, לסיכונים נכות ולשחרור מתשלום. בנוסף, חברה מנהלת של קופת גמל רשאית לרכוש פוליסה קבוצתית לביטוח מפני מקרה מוות ואבדן כושר עבודה לעמיתי קופות הגמל

שבניהולה וכן פוליסה קבוצתית לביטוח מפני מקרה מוות לעמיתי קרנות ההשתלמות שבניהולה.

פעילות החיסכון במסגרת ביטוח חיים, פנסיה וגמל זוכה לעידוד מצד רשויות המדינה, בעיקר בדרך של תמריצים מיסויים והוראות שונות בדיני עבודה, כמו גם בהנפקת אג"ח מיועדות לחלק מהמוצרים בתחום. תמריצים והוראות אלה מהווים שיקול מרכזי בבחירת הלקוחות במוצרי תחום ביטוח החיים והחיסכון ארוך הטווח.

2.2.3 ביום 1 בינואר 2008 נכנס לתוקף חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 3), התשס"ח - 2008 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"), אשר אושר בכנסת ביום 23 בינואר 2008 (ראה סעיף 3.1.1.1 להלן) שחל על הכספים שהופקדו עבור עמיתים או מבוטחים, עד לאותו מועד המוצרים השונים בתחום - ביטוח חיים, קרנות פנסיה וקופות גמל - נחלקו לשני אפיקים עיקריים: אפיק המבטיח תשלומי קצבה ("פנסיה") ואפיק המבטיח תשלום הוני, תוך מתן אפשרות לשילוב אפיקים אלה. בתיקון האמור בוטלה החלוקה האמורה בין אפיק הוני ואפיק קצבתי ביחס לכספים שיופקדו החל מינואר 2008. כספים אלה ניתנים למשיכה כרובד ראשון (עד לסכום קצבה מזערי) רק בדרך של קצבה. משיכת הכספים שנצברו מעבר לסכום הדרוש לתשלום הקצבה המזערית תעשה בדרך של היוון קצבה או בדרך של תשלום קצבה, בהתאם להחלטת העמית או המבוטח. המוצרים בתחום פעילות זה מיועדים לשכירים לעצמאים וללקוחות הרוכשים כיסויים באופן פרטי (ללא קשר לעיסוקם). חלק מהמוצרים כוללים כיסוי למקרה מוות ו/או לאובדן כושר עבודה. הפקדות שכירים או עצמאים, בחלק מן המוצרים, מזכות אותם בהטבות מיסוי בשלושה מישורים: במועד ההפקדה זיכוי / ניכוי ממס, פטור ממס על רווחים בעת צבירת הכספים והטבות מיסוי בקבלת הכספים. קיימות גם הטבות מס במקרים מסוימים בגין הפקדות פרט.

2.2.4 שינויים בתחום פעילות חסכון ארוך הטווח

תחום חיסכון ארוך טווח עובר בשנים האחרונות שינויים מקיפים, וזאת לאור שינויים במדיניות הממשלתית בתחום שהביאו לחקיקת חוק וועדת בכר, חוק קופות הגמל, חוק ייעוץ ושינוי פנסיוני ותיקון חוק הפיקוח ("חקיקת בכר", שנכנסו לתוקפם בחודש נובמבר 2005). בבסיס מדיניות זו עומדת השאיפה לעידוד חיסכון קצבתי בקרב כלל האוכלוסייה, על מנת להבטיח יכולת קיום בכבוד של האזרחים לאחר גיל הפרישה.

שינויים אלה באו בשנים האחרונות לידי ביטוי בשינוי מבנה המוצרים שהיו קיימים בתחום ובשינויים בהטבות המיסוי הניתנות לחוסכים לטווח ארוך, לרבות השינוי במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל תוך העדפת החוסכים במסלול קצבה וקביעת החובה לתשלום קצבה בסכום קצבה מזערי לכל מוצרי החיסכון הפנסיוני לטווח ארוך. במסגרת זו אף הושאו הטבות המס בין מוצרים אלה בכל הנוגע לכספים שהופקדו עבור עמיתים החל מ-1 בינואר 2008 (לפרטים אודות תיקון 3 לחוק קופות הגמל - ראה סעיף 3.1.1.1).

2.2.5 הגברת התחרות

בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, במהלך תקופת הדוח פורסמו הוראות שונות שתכליתן ביצוע התאמות בין המוצרים השונים (קופות גמל, קרנות פנסיה וביטוח חיים), לרבות בנושאי דמי הניהול - החלת מודל אחיד של גביית דמי ניהול (ראה פירוט בהמשך), הכיסויים הביטוחיים הנמכרים במסגרת מוצרי החיסכון הפנסיוני - מתן אפשרות לחברה מנהלת לשווק מוצרי ביטוח נלווים לחיסכון פנסיוני (ראה סעיף 4.12.12 וטיוטת תקנות בעניין עמלות הפצה אחידות ליועץ פנסיוני עבור כל מוצרי החיסכון הפנסיוני (ראה סעיף 4.12.44)).

• הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חסכון ארוך טווח

ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, בחלוף שנה לאחר ניתוק הקשר, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

השיעורים כאמור יחולו גם על פוליסות ביטוח חיים חדשות, וזאת בשונה מקופות הגמל שם ההוראה חלה על הכספים הישנים והחדשים כאחד. שינוי דמי הניהול לא יחול על פוליסות ביטוח שהוצאו לפני יום תחילתן של התקנות, קופת ביטוח מבטיחת תשואה, קופת גמל מבטיחת תשואה, קרן ותיקה, קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן השתלמות קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה וקופת גמל לחופשה.

להלן טבלה המרכזת את שיעור דמי הניהול בהתאם לרפורמה כאמור:

שיעור דמי ניהול מקסימאליים	ביטוח מנהלים	קופת גמל	קרן פנסיה כללית (חדשה)
עד 2% מהצבירה או שיעור נמוך יותר מהצבירה ושיעור מההפקדות (בין 0% ל- 13% מההפקדות)	עד 2% מהצבירה או שיעור נמוך יותר מהצבירה ושיעור מההפקדות (בין 0% ל- 13% מההפקדות)	עד 2% מהצבירה	עד 2% מהצבירה
לתקופה שבין ועד 1.1.2013 ועד 31.12.2013	עד 1.1% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות		
החל מ- 1.1.2014	עד 1.05% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות		

ביום 17 באוקטובר 2012 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) (תיקון), התשע"ג - 2012. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע כי חברה מנהלת תוכל לגבות דמי ניהול לפי הגבוה מבין: (א) 1.05% מהיתרה הצבורה ו- 4% מההפקדות השוטפות; (ב) סכום שלא יעלה על 9 ש"ח לחודש (צמוד למדד).

לצד טיוטת התקנות הנ"ל פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ג - 2012, לפיה ניתן יהיה למשוך כספים בפטור ממס מקופת גמל אם היתרה הצבורה לא עלתה על 5,000 ש"ח ולא הופקדו כספים בקופה מיום 1 בינואר 2012.

לרפורמה כאמור צפויה להיות השפעה מהותית על ההכנסות מדמי ניהול של החברות המנהלות של קופות גמל וכן השפעה על הרווחיות של החברות כאמור ושל הראל ביטוח. בשל הרפורמה כאמור, בדוחות הכספיים לשנת 2011 בוצעה הפחתה בשווי פעילות קופות הגמל הרשום בספריה של הראל ביטוח, בהתאם להערכת שווי שנערכה על ידי מעריך שווי חיצוני. בדוחות הכספיים לשנת 2011 הופחתה יתרת שווי המוניטין הרשום בספרי הראל ביטוח בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח, לפני מס.

בהתבסס על בחינת ירידת הערך שערכה החברה ואשר על בסיסה בוצעה ההפחתה כאמור, בחנה החברה את הסכום בר ההשבה של פעילות הגמל ליום 31 בדצמבר 2012. בהתאם לבחינה כאמור, נמצא כי הסכום בר ההשבה עולה על הערך בספרי הראל ביטוח.

לקביעת שיעור דמי הניהול המינימאליים כאמור לעיל, ככל שטיטות התקנות תאושר, עשויה להיות השפעה ממתנת על הפגיעה בהיקף דמי הניהול שייגבו, אולם בשל ההוראות שנקבעו לגבי הזכאות למשיכת יתרות נמוכות בקופות גמל בפטור ממס, לא ניתן להעריך את ההשפעה הכוללת של קביעת דמי ניהול מינימאליים כאמור.

ליישום הרפורמה צפויה להיות השפעה על הרווחיות השוטפת והערך הגלום בגין פוליסות ביטוח חיים חדשות שיימכרו בעתיד על ידי הראל ביטוח. כניסת התקנות לתוקף עלולה להעלות את שיעור ביטולי פוליסות עם דמי ניהול גבוהים שנמכרו בעבר, ורכישת פוליסות חדשות עם דמי ניהול נמוכים יותר. כפועל יוצא מן האמור לעיל, הרפורמה בדמי הניהול עלולה להשפיע על הערך הגלום בגין פעילות ביטוח חיים וקרנות פנסיה.

ההצעה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה), תשע"א - 2011, במסגרתה מוצע להפחית את שיעור עמלות ההפצה צפויה אף היא למתן את השפעת הרפורמה כאמור.

• תקנות הניוד הפנסיוני

נדבך נוסף לשיפור התחרותיות בתחום החיסכון הפנסיוני הינן תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח - 2008, שנכנסו לתוקף ביום 1 באוקטובר 2008 (להלן: "תקנות הניוד הפנסיוני"). מטרת התקנות הינה לאפשר לצרכן לנייד בכל עת את החיסכון הפנסיוני שלו (למעט חיסכון בקרן פנסיה ותיקה) בין הגופים המנהלים חיסכון פנסיוני ובכך להביא להגברת התחרות.

2.2.6 עידוד החיסכון לקצבה

תהליך זה הואץ לנוכח השינויים שבוצעו בכללי המיסוי החלים על המכשירים השונים אשר, בניגוד לעבר, הותאמו למדיניות עידוד החיסכון להבטחת קיצבה.

כך למשל, בשנת הדוח נכנס לתוקף תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה אשר, בין היתר, ערך שינויים מהותיים בכל הנוגע להטבות המס בקבלת קצבה ממוצר פנסיוני. במסגרת זו, כחקיקה משלימה לתיקון 3 לחוק קופות הגמל, הורחב הפטור ממס בעת קבלת קצבה בגיל פרישה (ולנכים בשיעור 75% לצמיתות) באופן מדורג עד לשנת 2025 והוחל גם על היוון קצבה מעבר לקצבה המזערית, הורחב הפטור ממס על קצבת שאירים ונערכו שינויים בנוסחת השילוב אשר נועדה להוות תמריץ להותרת כספי הפיצויים בקופה עד לגיל הפרישה (לעניין תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה - ראה סעיף 4.12.17).

במקביל ממשיכה ועולה המודעות הציבורית והתעניינות הציבור במוצרי החיסכון לקצבה ובמאפייניהם (סוגי המוצרים, המקדמים המובטחים, ככל שקיימים, מבנה המוצרים ומוצרים משולבים) ובעיקר בקרנות הפנסיה החדשות, כאפיק חיסכון או כרובד פנסיוני ראשון. ביטוי למרכזיות של קרנות הפנסיה החדשות ניתן למצוא בהסכם לביטוח פנסיוני מקיף במשק שנחתם ביום 19 בנובמבר 2007 (וצווי ההרחבה לו מיום 30 בדצמבר 2007 ומיום 27 בספטמבר 2011) במסגרתו נקבעה קרן הפנסיה החדשה כאפיק "ברירת המחדל" של המעסיק לביטוח עובדיו מכוח ההסכם. השינויים האמורים השפיעו על המעבידים והעובדים, אשר פעלו ופועלים על מנת לארגן את התיק הפנסיוני ולהתאימו למצב החדש.

חקיקת בכר

בחקיקת בכר הוגדרו מספר גורמים משמעותיים, אשר השפיעו מאז חקיקתה על אופי הפעילות

בתחום הביטוח הפנסיוני, והם צפויים להוסיף ולהוות גורמים דומיננטיים בתחום זה:

- זכות הבחירה של העובד. זכות הבחירה של העובד משמעה מתן האפשרות בידי העובד להגדיר את המוצר הפנסיוני אותו ירכוש במסגרת ההפרשות המגיעות לו מכוח הסכמי העבודה שלו ולבחור את היצרן הפנסיוני ממנו ירכוש את המוצר. במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל אף הורחבה זכות זו. תקנות הניוד הפנסיוני שמגדירות את הייעוץ הפנסיוני כייעוץ לפרט, והעמקת פעילותם של הבנקים בתחום הייעוץ הפנסיוני (ראה להלן) עשויות להגביר את מגמת המעבר למכירה פרטנית.
- הפיכת הבנקים לגורם המשמש כיועץ פנסיוני המקבל עמלות הפצה (בעקבות רפורמת בכר). שיעור עמלות ההפצה ודרך קבלתן מוגדרות בחקיקה ובחקיקות משנה. העמלות נחלקות לשני סוגים: גביה ישירה מהלקוח וגביה מהיצרן הפנסיוני (בכפוף לחתימה על הסכם ייעוץ פנסיוני). שיעור עמלות ההפצה אותן יהיה רשאי יועץ פנסיוני לגבות מהיצרן לא יעלה על 0.25% מתוך הכספים הצבורים. היועץ יוכל גם לגבות עמלות באופן ישיר מהלקוח (לפרטים נוספים אודות עמלות ההפצה - ראה סעיף 4.2.5 וסעיף 4.12.44 להלן).

מרבית הבנקים בישראל פועלים בתחום הייעוץ הפנסיוני (בעיקר ייעוץ בקופות גמל).

2.2.7 מבנה הרווחיות בתחום ניהול קופות גמל:

רווחיות החברות המנהלות קופות גמל נובעת מהמרווח בין דמי הניהול הנגבים מהעמיתים לבין הוצאות התפעול והשיווק של קופות הגמל. עד ליום 31 בדצמבר 2012, דמי הניהול שהיו מותרים בקופות הגמל הינם עד לשיעור שנתי של 2% מסכום הצבירה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, החל מיום 1 בינואר 2013 דמי הניהול המותרים בפנסיה קופת גמל הינם בשיעור של עד 1.1% מהצבירה (ושיעור של עד 1.05% החל מיום 1 בינואר 2014) ו-4% מההפקדות השוטפות - ראה סעיף 2.2.5.

2.2.8 התפתחויות במשק

2.2.8.1 כללי

הצמיחה העולמית התמתנה בשנת 2012 ועמדה על כ-3.3% לעומת 3.8% בשנת 2011, כאשר בלטה במיוחד השונות בצמיחה בין המדינות המפותחות (1.3%) לבין המדינות המתפתחות והשווקים המתעוררים (5.3%). משבר החוב באיחוד האירופאי ובגוש האירו, שהתעצם בשנת 2011, המשיך להעיב על הצמיחה בעולם ובמדינות האיחוד בהן התוצר התכווץ ב-0.3% בשנת 2012. למרות זאת, לקראת סוף השנה נרשמו סימנים להקלה במשבר שתרמו לשיפור בשווקים הפיננסיים.

אי היציבות בשוקי ההון בארץ ובעולם נמשכה במהלך שנת 2012, כאשר פעולות הבנקים המרכזיים בעולם תרמו רבות להגברת התנודתיות.

הדיון סביב יציבות גוש האירו חווה עליות ומורדות במהלך השנה ותרם רבות לתנודתיות בשוק ההון העולמי, בעיקר סביב אי הבהירות וחילוקי הדעות הפוליטיים בין המדינות לגבי הישארותה של יוון באיחוד המוניטרי. במהלך השנה עלו בחדות תשואות האג"ח של מדינות הפריפריה בגוש האירו, בהובלת ספרד ואיטליה, בעקבות החששות מפירוק הגוש והורדות דירוג האשראי של מדינות בגוש, שהעלו את הסיכוי למשבר עולמי. המגמה התהפכה בחודשי הקיץ עם הצהרות נגיד הבנק המרכזי בגוש האירו על תמיכה במדינות החלשות בגוש ותוכנית הרכישות החדשה של הבנק המרכזי. הצהרות אלו תרמו לירידה בתשואות האג"ח

	הקצרות של ספרד ואיטליה והקטינו מאוד את החששות מפירוק גוש האירו.
	השיפור באינדיקטורים הכלכליים בארה"ב נמשך במהלך שנת 2012 בשיעור מתון בשוק העבודה ובקצב מהיר יותר בשוק הדיור, המצביע על תפנית חיובית.
2.2.8.2	התפתחויות במשק הישראלי
	הקבוצה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בעלויות התפעול של חברות הקבוצה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום החיסכון ארוך הטווח.
2.2.8.3	שוק המניות
	מרבית מדדי המניות בעולם עלו ברבעון הרביעי של שנת 2012, אך בשיעור נמוך בהשוואה לרבעון השלישי. בסיכום שנתי, מדדי המניות בעולם עלו במהלך שנת 2012, כאשר עליות חדות נרשמו ברבעון הראשון והשלישי של השנה.
2.2.8.4	שוק איגרות החוב
	מדד האג"ח הכללי עלה בשיעור חד של 8.8% במהלך 2012 וב- 3.5% במהלך הרבעון הרביעי. מדד האג"ח הממשלתיות עלה ב- 7.9% במהלך 2012 וב- 2.8% ברבעון ברביעי. מדד האג"ח הקונצרניות רשם עלייה חדה של 10.2% בשנת 2012 ו- 4.8% ברבעון הרביעי.
2.2.8.5	שוק המט"ח
	במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2012 שער השקל התחזק ב- 4.6% מול שער הדולר וב- 2.8% מול שער האירו. בסיכום שנתי שער השקל התחזק ב- 2.3% מול שער הדולר (לרמה של 3.733 שקל לדולר) וב- 0.4% מול שער האירו (לרמה של 4.9206 שקל לאירו).
2.2.8.6	אינפלציה
	האינפלציה הסתכמה במהלך שנת 2012 ב- 1.6%, בתוך יעד האינפלציה. במהלך הרבעון הרביעי של 2012 ירד מדד המחירים לצרכן ב- 0.5%.
2.2.8.7	ריבית בנק ישראל
	בסיכום שנתי בנק ישראל הפחית את הריבית מרמה של 2.75% בסוף שנת 2011 ל- 2% בסוף שנת 2012, על רקע הירידה באינפלציה, ההאטה בצמיחה העולמית (בדגש על החששות מהחרפת המשבר באירופה) וההאטה בצמיחה המקומית.
	במהלך הרבעון הרביעי של 2012, בנק ישראל הפחית את הריבית ב- 0.25% לרמה של 2%. בסוף דצמבר 2012 ביצע בנק ישראל הפחתה נוספת בריבית לחודש ינואר 2013 ב- 0.25%.
	במסגרת החלטת הריבית לחודש נובמבר 2012, פרסם בנק ישראל הוראה המגבילה את שיעור המימון ממחיר הדירה (LTV).

2.2.9 שינוי טעמי הציבור

מדיניות הממשלה לעודד את ההפקדות למסלול הקצבתי על חשבון ביטול המסלול ההוני, הביאה בשנים האחרונות להטיה של הביקוש לטובת המסלול הקצבתי. העברת השליטה בקרנות הפנסיה לחברות הביטוח, וחיוב העמיתים העצמאיים לחסוך את הרובד הראשון של החיסכון לטווח הארוך במסלול הקצבתי - מחזקים את המגמה שהסתמנה עד כה, בדבר הטיה של החיסכון מהמסלול ההוני למסלול הקצבתי. עקב כך אנו רואים קיטון מתמשך בהפקדות השוטפות לקופות הגמל.

מדיניות הממשלה לעודד חסכון קיצבתי באה לידי ביטוי בתיקון מספר 3 לחוק הגמל - ראה פירוט בסעיף 2.2.3 לעיל.

3. פרק ג': תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה

3.1 קופות גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים

3.1.1 מידע כללי על תחום הפעילות

3.1.1.1 מבנה תחום הפעילות והשינויים שחלו בו

ככלל, מתאפיין תחום קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות המפקח. בתחום קיימת תחרות מתמדת ועזה מצד החברות המנהלות קופות גמל. שוק ההון מתאפיין בתנודתיות גבוהה כתוצאה מאירועים פוליטיים וכלכליים בישראל ובעולם, המשפיעים על שערי ניירות ערך בבורסות ובשווקים המוסדרים, משפיעים על היקף הנכסים המנוהלים, וכתוצאה מכך משפיעים על תוצאות פעילות החברה, נכסיה, ותוצאותיה העסקיות.

מגמות חקיקת בכר להפרדת ניהול קופות הגמל מהבנקים וכן מדיניות הממשלה לעידוד החיסכון באפיקים קיצבתיים הובילו לשינוי חקיקה רבים, כמתואר לעיל. לשינויים אלו השפעה מהותית על פעילות התחום ותוצאותיו.

נכון למועד הדוח, החברה מנהלת 2 קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים (להלן - "קופת גמל לתגמולים") כמפורט בסעיף 3.1.2 להלן.

תיקון מספר 3 לחוק קופות הגמל

ביום 23 בינואר 2008 התקבל בכנסת תיקון 3 לחוק קופות הגמל אשר במסגרתו תוקנו הוראות חוק קופות הגמל, חוק הפיקוח ופקודת מס הכנסה.

תיקון 3 לחוק קופות הגמל קובע שני סוגי קופות גמל: קופת גמל משלמת וקופת גמל לא משלמת. קופת גמל משלמת היא קופת גמל אשר משלמת ישירות קצבה למבוטחיה. קופת גמל לא משלמת היא קופת גמל אשר לא ניתן למשוך ממנה כספים באופן ישיר, למעט כספי פיצויים. משיכת כספי התגמולים מקופת גמל לא משלמת תוכל להתבצע רק על ידי העברת הכספים שנצברו לקופת גמל משלמת (בהתאם למסמך המפקח מיום 4 במרס 2009, משיכת כספים שלא כדין מקופת גמל לא משלמת לקצבה החל מיום 1 בינואר 2008 תוכל להיעשות מבלי להעבירם לקופת גמל משלמת לקיצבה). משיכת הכספים מקופת גמל משלמת תהא בהתאם לשיטת ההיוון שנקבעה בתקנון הקופה, ובלבד שסכום הקצבה החודשי שלו יהיה זכאי העמית לאחר ההיוון לא יפחת מ- 3,850 ש"ח ("סכום הקצבה המזערי" - סכום זה יעודכן על פי עליית המדד ב- 1 במרס כל שנה ביחס למדד שהיה ידוע ב- 1 במרס 2008). אם פחת הסכום האמור מסכום הקצבה המזערי, המשיכה תתבצע בהתאם לשיטת ההיוון שנקבעה בתקנון הקופה, לפי שיעור מהקצבה שלא יעלה על 25% ולתקופה שלא תעלה על חמש שנים; עוד קובע התיקון כי אישור קופת גמל כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים לא יינתן, אלא לגבי קופות שפעלו כדין כקופות לתגמולים או כקופות אישיות לפיצויים משנת 2007 ואילך, ורק ביחס לכספים שהופקדו עבור שנות המס שקדמו לשנת המס 2008.

עוד נקבע במסגרת התיקון כי הממונה לא ייתן אישור לקופת גמל מרכזית לפיצויים אלא לגבי קרן שפעלה כדין כקופת גמל מרכזית לפיצויים בשנת המס 2007 לגבי כספים שהופקדו בקרן עד לשנת המס 2010, ובלבד שההפקדה היא של עמית-מעביד אשר היה עמית בקופה בחודש דצמבר 2007 והפקדת הכספים היא בשל עובד של עמית-מעביד כאמור שהופקדו עבורו כספים בקופה עבור חודש דצמבר 2007.

במסגרת התיקון הושו גם הטבות המס לחיסכון בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים. במסגרת התיקון נקבע לראשונה, כי יוענק זיכוי ממס בשיעור של 35% בשל הפקדות בכל קופות הגמל לקצבה. דהיינו, לעניין שיעור הזיכוי ממס, לא תהיה קיימת עוד הבחנה בין תוכנית לפנסיה מקיפה לתוכנית שאינה לפנסיה מקיפה ושיעור הזיכוי ממס יהיה 35% הן בקופות גמל משלמות לקצבה והן בקופות גמל שאינן משלמות לקצבה.

כמו כן נקבע זיכוי ממס בשיעור של 35% גם עבור רכישת ביטוח קצבת שארים. ביטוח קצבת שארים הינו ביטוח מפני הסיכון למקרה מוות של המבוטח, ללא מרכיב החיסכון, הכולל תשלומי פנסיה לשארים. הסכום הכולל שבשלו מוענק זיכוי ממס בשל רכישת ביטוח קצבת שארים לא יעלה על 1.5% מההכנסה המזכה של העמית.

במסגרת התיקון נקבעה מגבלת הוצאה בשל ביטוח מפני אובדן כושר עבודה. ההוצאה המרבית לצרכי מס בשל רכישת ביטוח מפני אובדן כושר עבודה תהא עד 3.5% מההכנסה החייבת (עד 4 פעמים השכר הממוצע במשק). עד לתיקון ניתן היה לנכות לצרכי מס הוצאה של עד 2.5% מההכנסה החייבת, ללא תקרה. לאור התיקון, מי שהכנסתו החייבת הנה עד 4 פעמים השכר הממוצע במשק יוכל לנכות לצרכי מס הוצאה גדולה יותר מבעבר (3.5% במקום 2.5%), אולם מי שהכנסתו החייבת גבוהה מ- 4 פעמים השכר הממוצע במשק עלול להיפגע, משום שבעבר רשאי היה לנכות לצרכי מס הוצאה של עד 2.5% מהכנסתו החייבת, ללא תקרה. מאחר שקיים מנגנון מקזז, לפיו במקרה שבו מעביד מפקיד עבור עובד למרכיב תגמולים למעלה מ- 5% יש להפחית את ההפרש מהשיעור המותר בניכוי בשל אובדן כושר עבודה, בוצעה התאמה ונקבע מנגנון מקזז מעל 4%.

בנוסף, נקבעו במסגרת התיקון שינויים והתאמות בכל הנוגע לזכות העובד לבחור את המוצר הפנסיוני אותו ירכוש ואת היצרן הפנסיוני ממנו ירכוש את המוצר. במסגרת זאת הודגשה זכות העובד לבחור גם את מסלול ההשקעה בקופת גמל מסלולית, למעט ביחס לרכיב ההפרשה לפיצויים, שאינה באה במקום הפרשה לפיצויי פיטורין לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. לגבי רכיב ההפרשה לפיצויים זכות הבחירה של העובד מוגבלת למסלול ברירת המחדל לפיצויים של קופת הגמל המסלולית. כמו כן הורחבה זכות העובד לבחור גם את תכנית הביטוח מפני סיכון מקרה מוות או מפני סיכון אבדן כושר עבודה, שהתיר אותה המפקח והכלולה בקופת גמל, או הנמכרת אגב הצטרפות או חברות בקופת גמל.

הוראותיו האמורות של תיקון 3 לחוק קופות גמל תחולנה על הכספים שיופקדו עבור העמיתים או המבוטחים החל ממועד 1 בינואר 2008. לגבי כספים שהופקדו עבור ליום 1 לינואר 2008 תחולנה ההוראות שהיו בתוקף עבור לתיקון.

במסגרת תיקון 3 הוכנסו שינויים גם בחוקים, כדלקמן:

(א) תיקונים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ ובשיווק פנסיוני), התשס"ה - 2005 (להלן: "חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני") בנוגע למערכת היחסים בין יועץ או סוכן פנסיוני לבין הגוף המוסדי, שמטרתו ליצור השוואה בין הוראות חוק רלבנטיות החלות על סוכנים גם על משווקים ויועצים פנסיונים.

(ב) תיקון הגדרת נכסי החסכון לטווח ארוך כך שקופות מרכזיות לפיצויים וקופות גמל מרכזיות לדמי מחלה אינן כלולות בהגדרת קופה מרכזית לקצבה.

(ג) תיקון הוראות בחוק קופות הגמל - ביטול המגבלה שחלה על חברה מנהלת של קופה מרכזית של קצבה באופן שלחברה כאמור תהיה אפשרות לנהל גם קופות גמל שאינן לקצבה.

(ד) הרחבת עיצומים כספים ורשימת הוראות בחוק שעבירות עליהן תהווה עבירות פליליות.

ביום 4 בפברואר 2008 העניק המפקח לכל הקופות ותכניות הביטוח אשר ניתן להן אישור לשנת 2008 כקופות גמל לתגמולים או כקופות גמל אישית לפיצויים, אישור כקופת גמל לא משלמת לקצבה.

נקבעו הוראות לשנים 2008 ו-2009 לעניין התרת הפרשות לפיצויים לקופה לא משלמת לקצבה, הן לעניין פנסיית חובה והן לעניין קופות בהן אין הפרשה מקבילה של תגמולים.

ביום 15 באפריל 2008 פרסם המפקח מסמך בעניין סוגיות בנושא תיקון מספר 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ח - 2008. כמו כן, ביום 20 באוגוסט 2008 פרסם המפקח מסמך הוראות הבהרה נוספות, אשר תוקן במסגרת מסמך הבהרה מיום 15 בספטמבר 2008. במסגרת ההבהרות האמורות הובאה התייחסות למספר סוגיות הנובעות מתיקון החקיקה כאמור, ובין היתר: (א) לעניין הפקדות שבוצעו לקופת גמל לא משלמת לקצבה עד ליום 30 ביוני 2008, יוכל עמית - עצמאי לבחור בין השארת הכספים בחשבון (על כספים אלו יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה), לבין ביטול פעולת ההפקדה, שיכול להיעשות עד ליום 31 בדצמבר 2008, והחזרת הכספים לעמית, בניכוי מס רווחי הון עד למועד החזר, בכפוף לכך שאם העמית קיבל הטבת מס בגין ההפקדה דרך מעבידו, העמית יציג לחברה המנהלת אישור כי מעבידו ביטל את הטבות המס בגין ההפקדה; (ב) במקרה של משיכת כספים על ידי מוטב של עמית שנפטר, משיכת כספי פיצויים וכספים המשולמים למוטבים במקרה של ביטוח חיים קבוצתי, ניתן יהיה למשכם ישירות ושלא באמצעות העברת הכספים לקופת גמל משלמת לקצבה; (ג) לעניין סכום הקצבה המזערי נקבע, כי יובאו בחשבון סכומי קצבה להם זכאי העמית מקופת גמל אחרת או ממעביד; (ד) על כספי קופת גמל אישית לפיצויים שמבקש עמית-שכיר להעביר בהתאם לתקנה 34א(א) לתקנות מס הכנסה, לא יחול אישור מס הכנסה כקופת גמל לתגמולים, מכיוון שהעברה מהווה הפקדה חדשה ולגבי כספים אלו יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה; (ה) אישור מס הכנסה כקופת גמל לתגמולים לא יחול על כספים שביקש מוטב להעביר לפי הוראות תקנות 34ב(ב) ו- 33ג(ב) לתקנות מס הכנסה, מכיוון שהעברה כאמור מהווה הפקדה חדשה לגביה יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה. מוטב שהעביר כספים כאמור עד למועד ביטולן של התקנות האמורות (3 במרס 2008) יוכל לבחור בין החלופות המנויות בסעיף (א) לעיל (השארת הכספים או ביטול ההפקדה). לאחר מועד ביטולן של התקנות האמורות, אין עוד אפשרות להעביר כספים אלה לחשבון על שם המוטבים; (ו) עמית בקופת גמל לא משלמת לקצבה שהצבירה בגין הפקדות חדשות אינה מקנה לו פנסייה הגבוהה מ- 5% משכר המינימום, יוכל להעביר את צבירתו לקופת גמל משלמת לקצבה ולמשוך את הצבירה בהתאם להוראות תקנות מס הכנסה.

ביום 31 בדצמבר 2009 פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, התש"ע-2009 המכיל תיקונים משלימים והתאמות לתיקון 3 לחוק קופות הגמל. במסגרת התיקון נקבע כי רצף הפיצויים יחול בנוגע להפקדות לרכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה (משלמת או לא משלמת), תוך הגבלת מענק הפרישה לגביו ניתן לבצע רצף פיצויים לארבע פעמים השכר הממוצע במשק כשהוא מוכפל במספר שנות העבודה של העובד אצל המעסיק בצירוף הסכום הנדרש לכיסוי התחייבויות המעסיק כלפי העובד מכוח חוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג - 1963. הממונה טרם אישור לחברות הביטוח פוליסות המותאמות להוראות תיקון 3 לחוק קופות הגמל, אולם אישר המשך מכירת הפוליסות הקיימות בתוספת הבהרה למבוטח כי יחולו על הפוליסות התיקוניים המתחייבים מהחלת תיקון מספר 3 לחוק קופות הגמל.

תקנות הניוד הפנסיוני

ביום 24 במרס 2008 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות), התשס"ז - 2007. כמו כן, ביום 5 באוגוסט 2008 פורסם חוזר בעניין העברת כספים בין קופות גמל (התקנות והחוזר ייקראו להלן: "הוראות ניוד החיסכון הפנסיוני"). מטרת ההוראות שבתקנות ובחוזר הינה לאפשר לצרכן לנייד בכל עת את החיסכון הפנסיוני שלו (למעט חיסכון בקרן פנסייה ותיקה) בין הגופים המנהלים חיסכון פנסיוני ובכך להביא להגברת התחרות. במסגרת הוראות ניוד החיסכון הפנסיוני מתאפשר, בין היתר, מעבר של כספי חסכון שנצברו בין קופות גמל לקצבה; מעבר כספים מקופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים לקופת גמל משלמת לקצבה; מעבר כספים מקופת גמל לתגמולים; מעבר כספים מקופת גמל אישית לפיצויים לקופת גמל אישית לפיצויים: מעבר כספים מקרנות השתלמות לאחר מועד הזכאות למשיכה בפטור ממס לקופת גמל לקצבה; נקבעה חסימה מפני האפשרות להעביר כספים לקופת גמל סגורה (כהגדרתה בתקנות) וכן נקבעו מגבלות או חסימות של העברת כספים במקרה של עיקול, שיעבוד, הלוואה שטרם נפרעה, פטירת המבוטח טרם המועד הקובע (כהגדרתו בתקנות) ובמקרה של הגשת בקשה לתביעת נכות מהקרן המעבירה כל עוד זו תלויה ועומדת; נקבעו

הוראות לעניין המועדים המחייבים להעברת המידע והכספים לחברה הקולטת, לעניין פיצוי במקרה של חריגה מהמועדים ולעניין אופן העברת הכספים; נקבעה האפשרות לבטל את בקשת ההעברה, לרבות על ידי העמית, וזאת תוך תקופת זמן הקבועה בהוראות הניוד הפנסיוני; נקבעו הוראות לעניין העברת האחריות הביטוחית של העמית העובר. במסגרת זו נקבעו הוראות מיוחדות לגבי המשך הביטוח על ידי קופה מעבירה שהיא קופת ביטוח. נקבעו דרכי התקשרות בין היצרנים השונים להעברת מידע; נקבעו הוראות דיווח בין החברות המעבירות והקולטות לבין העמית; העמית לא יהיה מוגבל במספר הפעמים לניוד החיסכון.

במסגרת תקנות הניוד נקבעו מועדים לטיפול בבקשת העברת הכספים. תוך שני ימי עסקים ממועד קבלת בקשת ההעברה אצל הגוף המנהל של הקופה המקבלת עליו להודיע לגוף המנהל של הקופה המעבירה כי התקבלה אצלו בקשת המעבר. תוך 10 ימי עסקים מהמועד הקובע כהגדרתו בתקנות הניוד על הגוף המנהל של הקופה המקבלת להעביר לגוף המנהל של הקופה המעבירה את הבקשה כשהיא חתומה ומלאה. תוך 10 ימי עסקים מיום קבלת בקשת העברה חתומה ומלאה נדרש הגוף המנהל של הקופה המעבירה להעביר את חלק היתרה הצבורה המבוקש לקופה המקבלת. קופה מעבירה שהיא קופת ביטוח או שהיא קופת גמל משלמת לקצבה שאינה קופת ביטוח, תהיה רשאית, בשנתיים הראשונות, להעביר את היתרה הצבורה בתוך 30 ימי עסקים מהיום שבו הועברה בקשת ההעברה.

הועברה לגוף המנהל של קופה מעבירה הודעה על קבלת בקשה של עמית וחתם העמית על הודעת ביטול של העברת כספים בתוך 18 ימי עסקים ממועד העברת ההודעה על קבלת הבקשה, יודיע הגוף המנהל של הקופה המעבירה לגוף המנהל של הקופה המקבלת, כי אין באפשרותו לבצע את בקשת ההעברה ואת הסיבות לכך.

במסגרת תקנות הניוד נקבעו הוראות לענין העברת האחריות הביטוחית, המאפשרות לקופה המעבירה להקטין את סכום הביטוח לסיכון מוות בהתאם לחלק היחסי של היתרה הצבורה ללא מרכיב פיצויים, שנותרה בקופה לאחר העברת הכספים, בלא בחינה מחודשת של מצב רפואי קודם ובלא תקופת אכשרה, תוך התאמת הפרמיה לסכום הביטוח היחסי הנותר. כמו כן, נקבעו הוראות לענין הכיסוי הביטוחי לסיכונים נכות הכלול בקופה או נספח לה או שנמכר אגב ההצטרפות לקופה או אגב החברות בה שממשיך העמית לרכוש לאחר ההעברה בלא בחינה מחודשת של מצב רפואי קודם ובלא תקופת אכשרה, ואולם דמי הביטוח יהיו דמי הביטוח הנהוגים במועד ההעברה, לכלל המבוטחים אצל הגוף המנהל בפוליסה בעלת מאפיינים דומים שאינה פוליסה קבוצתית.

הוראות הניוד נכנסו לתוקף ביום 1 באוקטובר 2008. לגבי העברת כספים מקופה מעבירה שהיא קופת ביטוח או לקופה מקבלת שהיא קופת ביטוח, נכנסו ההוראות לתוקף ביום 1 בינואר 2009.

כניסת הבנקים לייעוץ הפנסיוני

בתקופת הדוח כבר פועלים מרבית הבנקים בישראל בתחום הייעוץ הפנסיוני.

3.1.1.2 **מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על התחום**

לפירוט אודות חוקים כלליים ראה פירוט בסעיף 4.1.2.

לפירוט אודות שינויי החקיקה עקב המעבר לעידוד חיסכון פנסיוני ראה פירוט בסעיף 2.2 לעיל.

3.1.1.3 **שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיות**

לפרטים אודות שינויים בהיקף הפעילות וברווחיות - ראה סעיף 4.1.1 להלן.

3.1.1.4 **שינויים טכנולוגיים**

לפרטים אודות השינויים הטכנולוגיים בתחום הפעילות - ראה סעיף 4.1.2 להלן.

3.1.1.5 **גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם**

לפרטים אודות גורמי ההצלחה הקריטיים - ראה סעיף 4.1.3 להלן.

3.1.1.6 חסמי הכניסה והיציאה העיקריים

לפרטים אודות חסמי הכניסה והיציאה העיקריים - ראה סעיף 4.1.4 להלן.

3.1.1.7 תחליפים למוצרי תחומי פעילות החברה ושינויים החלים בהם

בין המוצרים השונים בתחום החיסכון ארוך הטווח קיימת תחליפיות, שכן הם מספקים צרכים דומים עבור אותו קהל יעד. כך, למשל, פוליסות ביטוח חיים, מוצרי קרנות הפנסיה וקופות הגמל עשויים להיות מוצרים תחליפיים, זאת כיוון שמוצרים אלו מספקים פתרונות לחיסכון ארוך טווח המיועד לגיל הפרישה. הפרמטרים העיקריים היוצרים את ההבחנה בין המוצרים השונים בתחום הינם, בין היתר, מהות והיקף הכיסויים הביטוחיים, שיעור דמי הניהול הנגבים, אופי ההתקשרות וקיומו של מקדם קצבה מובטח מפני שינויים בתוחלת החיים. התחליפיות בין מוצרי תחום הפעילות למוצרים פיננסיים אחרים, כגון פקדונות לטווח ארוך, קיימת אולם ברמה נמוכה יותר, שכן מוצרים אלו אינם כוללים בדרך כלל שני אלמנטים מהותיים שקיימים במוצרים בתחום הפעילות: הטבות מס ושילוב של ביטוח מפני סיכונים יחד עם חיסכון. כמו כן, מוצרי חיסכון והשקעה כגון תכניות חיסכון בבנקים, השקעה בקרנות נאמנות וכיוצ"ב עשויים להוות תחליפים ל"חוזי השקעה".

לשינויים רגולטוריים ובעיקר לשינויים בהטבות המס השונות, להמשך הטמעת רפורמת הניוד של המוצרים הפנסיוניים השונים, השפעת כניסת הבנקים ליעוץ בתחום הפנסיוני, להמשך יישום צו ההרחבה בעניין פנסיית חובה ולתוכנית המפקח להגברת התחרות ולהוראות בעניין ביטול מקדמי הקצבה (ראה סעיף 2.2.5) עשויות להיות השפעות מהותיות על מידת התחליפיות שבין מוצרי התחום.

במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) התשע"ב - 2012 (ראה סעיף 4.12.12 להלן), הותקנו לראשונה הוראות המאפשרות לחברה מנהלת של קופת גמל לרכוש עבור עמיתיה מתוך דמי הגמולים כיסויים ביטוחיים מפני אריכות ימים, סיכוני מוות, מפני סיכוני נכות וכיסוי ביטוחי לשחרור מתשלום. כיסויים אלה בתנאים דומים ותחת מגבלות דומות ניתן לרכוש גם במסגרת קופות גמל ובמסגרת קרנות הפנסיה. קופות הגמל רשאיות בהתאם לתקנות האמורות לרכוש עבור עמיתיהן ביטוח קבוצתי מפני מקרה מוות ומקרה אבדן כושר עבודה, כאשר דמי הביטוח ייקבעו בין היתר בהתאם לסכום הביטוח, גילו ומינו של המבוטח. קרנות הפנסיה וקופות הביטוח אינן רשאיות לרכוש ביטוח קבוצתי כאמור.

לנוכח החשיבות של הכיסויים הביטוחיים במסגרת החיסכון הפנסיוני, האפשרות לשלב כיסויים ביטוחיים כמתואר לעיל במסגרת קופות הגמל הלא משלמות לקצבה והטלת מגבלות דומות על כלל המוצרים בקשר עם הכיסויים הביטוחיים, עשויים להביא להגברת התחליפיות בין המוצרים.

3.1.1.8 מבנה התחרות ושינויים החלים בו

לפרטים אודות מבנה התחרות בתחום הפעילות, ראה סעיף 4.3 להלן.

3.1.1.9 שיעור דמי הניהול הסטטוטורי ובפועל

להלן שיעורי דמי הניהול המותרים סטטוטורית ושיעורי דמי הניהול שנגבו בפועל מעמיתי קופות הגמל לתגמולים שבניהול החברה, באחוזים מיתרת הנכסים (שיעור דמי הניהול הכללי שנגבו בפועל, הינו סכום שחולץ בהתאם לדמי הניהול הקבועים בחישוב שנת):

שם הקופה	שיעור דמי ניהול מס (בהתאם לתקנות מס הכנסה או תקנון הקופה)		שיעור ממוצע של דמי ניהול שנגבו בפועל	
	2011	2012	2011	2012
הראל - כספת	2.00%	2.00%	1.76%	1.72%
הראל - גילעד גמל כללי	2.00%	2.00%	1.02%	0.93%
הראל - גילעד גמל כהלכה	2.00%	2.00%	0.72%	0.83%

3.1.1.10 מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות

להלן מבנה תיק ההשקעות של כל אחת מקופות הגמל שבתחום הפעילות, נכון ליום 31 בדצמבר 2012:

שם הקופה	מזומנים ושווי מזומנים	אג"ח ממשלתיות	אג"ח קונצרניות	מניות וני"ע סחירים אחרים	פקדונות והלוואות	השקעות אחרות	סה"כ
הראל - כספת	6%	17%	20%	30%	12%	15%	100%
הראל - גילעד גמל כללי	4%	29%	26%	18%	11%	12%	100%
הראל - גילעד גמל כהלכה	4%	24%	15%	57%	-	-	100%

* בהתאם לכללי הדיווח, הנתונים דלעיל מציגים נתוני חשיפה לניירות ערך ואינם מציגים חשיפה לנכסי הבסיס, שהינה שונה מהנתונים דלעיל בשל השקעה במכשירים שונים כגון נגזרים וחוזים על מדד המעו"ף.

להלן תיאור אופן ההשקעה של המוצרים:

שם הקופה	אופי ההשקעה
הראל - כספת	מסלול כללי בו מדיניות ההשקעות נקבעת ע"י הדירקטוריון וועדת ההשקעות.
הראל - גילעד גמל כללי	מסלול כללי בו מדיניות ההשקעות נקבעת ע"י הדירקטוריון וועדת ההשקעות.
הראל - גילעד גמל כהלכה	מסלול בו ההשקעות הינן בכפוף לכללי ההלכה היהודית. ההשקעות תהיינה בסמכותה ובאחריותה הבלעדית של ועדת ההשקעות והחברה המנהלת תהיה מחויבת לפעול בנאמנות כלפי עמיתים במסלול זה. השקעות נכסי המסלול הינן בהתאם לסוגי הנכסים המפורטים בתקנון הקופה.

לפרטים נוספים אודות מדיניות ההשקעה ואופן ניהול ההשקעה ראה סעיף 4.1.5.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-13 הצהרה מראש של גוף מוסדי על מדיניות השקעה, מפרסמת החברה באתר האינטרנט שלה את מדיניות ההשקעה לקופות ולמסלולי ההשקעה השונים.

3.1.2 מוצרים ושירותים

קופת הגמל לתגמולים מיועדת לשכירים ולעצמאיים.

להלן פרטים אודות שנת הקמת קופות אלו והיקף ההפקדות ונכסיהן (באלפי ש"ח):

שם הקופה	שנת הקמת הקופה/המסלול	היקף ההפקדות בשנת 2012	סה"כ נכסים ליום 31.12.12
הראל - כספת	1999	2,039	54,208
הראל - גילעד גמל כללי	1988	40,875	1,184,624
הראל - גילעד גמל כהלכה	2010	275	12,474

למידע אודות מבנה ההשקעה בכל קופה, ראה סעיף 3.1.1.10 לעיל.

3.1.3 פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים

מאחר שתחום הפעילות כולל רק קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, הרי שמדובר בקבוצה אחת של מוצרים דומים. על כן, ראה פרטים אודות פילוח הכנסות ורווחיות ממוצר זה בסעיף 2.1.

3.1.4 מוצרים חדשים

לא הוגשו בקשות כלשהן לאישור מוצרים חדשים על ידי החברה.

3.1.5 עמיתים

3.1.5.1 אופי היחסים שבין החברה לעמיתים הינו בהתאם לתקנון קופת הגמל לתגמולים, ובכפוף להוראות הדין החלות על היחסים שבין החברה לעמיתים.

עמיתי קופת הגמל לתגמולים של החברה נחלקים לשני סוגים עיקריים:

- "עמית-שכיר" - עמית שהוא עובד, אשר מעבידו משלם בעדו כספים לקופת הגמל.
- "עמית-עצמאי" - עמית יחיד המשלם כספים לקופת גמל בעד עצמו, לרבות עובד המשלם כספים כאמור מבלי שמעבידו משלם במקביל כספים לקופת הגמל.

להלן נתונים לגבי העמיתים של החברה בכל אחת מקופות הגמל שבתחום הפעילות, בשנת 2012 לפי סוגי העמיתים של החברה כאמור לעיל:

הראל - כספת	עמיתים שכירים	עמיתים עצמאיים	סה"כ	סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות
מספר חשבונות עמיתים	1,044	1,768	2,812	
הפקדות (באלפי ש"ח)	1,360	679	2,039	
משיכות (באלפי ש"ח)	1,861	1,947	3,808	
העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)	51	276	327	-
העברות מהקופה (באלפי ש"ח)	2,527	2,380	4,907	79
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	(2,977)	(3,372)	(6,349)	
הראל - גילעד גמל כללי	עמיתים שכירים	עמיתים עצמאיים	סה"כ	סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות
מספר חשבונות עמיתים	27,740	9,710	37,450	
הפקדות (באלפי ש"ח)	32,050	8,825	40,875	
משיכות (באלפי ש"ח)	22,148	15,882	38,030	
העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)	69,371	121,229	190,600	237
העברות מהקופה (באלפי ש"ח)	25,863	19,652	45,515	414
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	53,410	94,520	147,930	
הראל - גילעד גמל כהלכה	עמיתים שכירים	עמיתים עצמאיים	סה"כ	סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות
מספר חשבונות עמיתים	204	113	317	
הפקדות (באלפי ש"ח)	174	101	275	
משיכות (באלפי ש"ח)	153	454	607	
העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)	1,522	514	2,036	414
העברות מהקופה (באלפי ש"ח)	265	1	266	158
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	1,278	160	1,438	

3.1.5.2 בתחום הפעילות מספר רב של עמיתים, ולכן אין תלות בעמית בודד, או במספר מצומצם של עמיתים, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על הפעילות בתחום.

3.1.5.3 אין בתחום הפעילות עמית שהכנסות החברה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה.

3.1.6 ערוצי הפצה

בתחום פעילות זה קיים לא קיים ערוץ הפצה המהווה מעל 20% מסך ההפקדות בתחום הפעילות לתקופת הדוח.

3.2 קרנות השתלמות**3.2.1 מידע כללי****3.2.1.1 מבנה תחום הפעילות והשינויים שחלו בו**

ככלל, מתאפיין תחום קרנות ההשתלמות, כמו תחום קופות הגמל לתגמולים ולפיצויים, ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות המפקח. בתחום קיימת תחרות מתמדת ועזה. שוק ההון מתאפיין בתנודתיות גבוהה כתוצאה מאירועים פוליטיים וכלכליים בישראל ובעולם, המשפיעים על שערי ניירות ערך בבורסות ובשווקים המוסדרים, ואלו משפיעים על היקף הנכסים המנוהלים וכתוצאה מכך משפיעים על תוצאות פעילות החברה, נכסיה, ותוצאותיה העסקיות.

החקיקה הרבה בתחום בשנים האחרונות, כמתואר לעיל, מחוללת שינויים רבים בתחום, וצפויה לחולל שינויים רבים נוספים על הפעילות בתחום. לשינויים אלו תתכן השפעה מהותית על פעילות התחום ותוצאותיו.

נכון למועד הדוח, החברה מנהלת 2 קרנות השתלמות כמפורט בסעיף 3.2.2 להלן.

לענין תיקון מספר 3, תקנות הניוד הפנסיוני וכניסת הבנקים לייעוץ פנסיוני - ראה סעיף 3.1.1.1.

3.2.1.2 מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על התחום

לפירוט אודות חוקים כללים ראה פירוט בסעיף 4.12 להלן.

3.2.1.3 שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיותו

לפרטים אודות שינויים בהיקף הפעילות וברווחיותה - ראה סעיף 4.1.1 להלן.

3.2.1.4 שינויים טכנולוגיים

לפרטים אודות השינויים הטכנולוגיים בתחום הפעילות - ראה סעיף 4.1.2 להלן.

3.2.1.5 גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם

לפרטים אודות גורמי ההצלחה הקריטיים - ראה סעיף 4.1.3 להלן.

3.2.1.6 חסמי הכניסה והיציאה העיקריים

לפרטים אודות חסמי הכניסה והיציאה העיקריים - ראה סעיף 4.1.4 להלן.

3.2.1.7 תחליפים למוצרי תחומי פעילות החברה ושינויים החלים בהם

קרנות ההשתלמות מוגדרות הן כמוצר פנסיוני (בחוק השיווק והייעוץ הפנסיוני), והן ככנס פיננסי (בחוק ייעוץ ושיווק פנסיוני). למרות זאת, אין לקרנות ההשתלמות מוצרים תחליפיים, המאפשרים קבלת הטבות מס דומות בגין הפקדות להן.

3.2.1.8 מבנה התחרות והשינויים החלים בו

לפרטים אודות מבנה התחרות בתחום הפעילות, ראה סעיף 4.3 להלן.

3.2.1.9 שיעור דמי הניהול הסטטוטורי ובפועל

להלן שיעורי דמי הניהול המותרים סטטוטורית ושיעורי דמי הניהול שנגבו בפועל מעמית קופות ההשתלמות שבניהול החברה, באחוזים מיתרת הנכסים (שיעור דמי הניהול הכללי שנגבו בפועל, הינו סכום שחולץ בהתאם לדמי הניהול הקבועים בחישוב שנתי):

שם הקופה	שיעור דמי ניהול מירבי (בהתאם לתקנות מס הכנסה או תקנון הקופה)	שיעור ממוצע של דמי ניהול שנגבו בפועל	
		2012	2011
הראל - דיקן	2.00%	1.50%	1.62%
הראל - גילעד השתלמות כללי	2.00%	0.90%	0.91%
הראל - גילעד השתלמות כהלכה	2.00%	1.20%	1.11%

3.2.1.10 מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות

להלן מבנה תיק ההשקעות (באחוזים) של כל אחת מקופות הגמל שבתחום הפעילות, נכון ליום 31 בדצמבר 2012:

שם הקופה	מזומנים ושוי מזומנים	ממשלתיות סחירות	אג"ח קונצרניות סחירות	אג"ח סחירות אחרים	מניות וני"ע	השקעות אחרות	
						פקדונות והלוואות	סה"כ
הראל - דיקן	6%	19%	17%	28%	14%	16%	100%
הראל - גילעד השתלמות כללי	7%	30%	28%	17%	11%	7%	100%
הראל - גילעד השתלמות כהלכה	11%	22%	10%	57%	-	-	100%

* בהתאם לכללי הדיווח, הנתונים דלעיל מציגים נתוני חשיפה לניירות ערך ואינם מציגים חשיפה לנכסי הבסיס, שהינה שונה מהנתונים דלעיל בשל השקעה במכשירים שונים כגון נגזרים וחוזים על מדד המעו"ף.

להלן תיאור אופן ההשקעה של המוצרים:

שם הקופה	אופי ההשקעה
הראל - דיקן	מסלול כללי בו מדיניות ההשקעות נקבעת ע"י הדירקטוריון וועדת ההשקעות.
הראל - גילעד השתלמות כללי	מסלול כללי בו מדיניות ההשקעות נקבעת ע"י הדירקטוריון וועדת ההשקעות.
הראל - גילעד השתלמות כהלכה	מסלול בו ההשקעות הינן בכפוף לכללי ההלכה היהודית. ההשקעות תהיינה בסמכותה ובאחריותה הבלעדיות של ועדת ההשקעות והחברה המנהלת תהיה מחויבת לפעול בנאמנות כלפי עמיתים במסלול זה. השקעות נסכי המסלול הינן בהתאם לסוגי הנכסים המפורטים בתקנון הקופה.

לפרטים נוספים אודות מדיניות ההשקעה ואופן ניהול ההשקעה ראה סעיף 4.1.5.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-13 הצהרה מראש של גוף מוסדי על מדיניות השקעה, מפרסמת הראל גמל באתר האינטרנט שלה את מדיניות ההשקעה לקופות ולמסלולי ההשקעה השונים.

3.2.2 מוצרים ושירותים

קרנות ההשתלמות מיועדות לשכירים ולעצמאיים.

להלן פרטים אודות שנת הקמת קופות אלו והיקף ההפקדות ונכסיהן (באלפי ש"ח):

שם הקופה	שנת הקמת הקופה	היקף ההפקדות בשנת 2012	סה"כ נכסים ליום 31.12.12
הראל - דיקן	1999	5,676	57,663
הראל - גילעד השתלמות כללי	1978	98,813	691,972
הראל - גילעד השתלמות כהלכה	2010	5,959	22,198

למידע אודות מבנה ההשקעה בכל קופה, ראה סעיף 3.2.1.10 לעיל.

3.2.3 פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים

מאחר שתחום הפעילות כולל רק קרנות השתלמות, הרי שמדובר בקבוצת מוצרים דומים אחת.

3.2.4 מוצרים חדשים

נכון למועד עריכת דוח זה, לא הוגשו בקשות כלשהן לאישור מוצרים חדשים על ידי החברה.

3.2.5 עמיתים

אופי היחסים שבין החברה לעמיתים הינו בהתאם לתקנון קופת הגמל לתגמולים, ובכפוף להוראות הדין החלות על היחסים שבין החברה לעמיתים.

עמיתי קופת הגמל לתגמולים של החברה נחלקים לשני סוגים עיקריים:

- "עמית-שכיר" - עמית שהוא עובד, אשר מעבידו משלם בעדו כספים לקופת הגמל.
- "עמית-עצמאי" - עמית יחיד המשלם כספים לקופת גמל בעד עצמו, לרבות עובד המשלם כספים כאמור מבלי שמעבידו משלם במקביל כספים לקופת הגמל.

להלן נתונים לגבי העמיתים של החברה בכל אחת מקופות הגמל שבתחום הפעילות, בשנת 2012 לפי סוגי העמיתים של החברה כאמור לעיל:

הראל - דיקן	עמיתים שכירים	עמיתים עצמאיים	סה"כ	סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות
מספר חשבונות עמיתים	1,292	460	1,752	
הפקדות (באלפי ש"ח)	4,817	859	5,676	
משיכות (באלפי ש"ח)	4,913	1,141	6,054	
העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)	412	93	505	-
העברות מהקופה (באלפי ש"ח)	6,497	1,253	7,750	996
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	(6,181)	(1,442)	(7,623)	

סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	סה"כ	עמיתים עצמאיים	עמיתים שכירים	הראל - גילעד השתלמות כללי
	20,837	2,543	18,294	מספר חשבונות עמיתים
	98,813	14,479	84,334	הפקדות (באלפי ש"ח)
	42,974	2,890	40,084	משיכות (באלפי ש"ח)
1,018	164,490	18,704	145,786	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
962	24,549	2,935	21,614	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	195,780	27,358	168,422	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	סה"כ	עמיתים עצמאיים	עמיתים שכירים	הראל - גילעד השתלמות כהלכה
	1,245	122	1,123	מספר חשבונות עמיתים
	5,959	760	5,199	הפקדות (באלפי ש"ח)
	850	63	787	משיכות (באלפי ש"ח)
973	6,705	122	6,583	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
33	449	182	267	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	11,365	637	10,728	צבירה נטו (באלפי ש"ח)

3.2.6 ערוצי הפצה

בתחום פעילות זה קיים ערוץ הפצה המהווה מעל 20% מסך ההפקדות בתחום הפעילות לתקופת הדוח - ערוץ סוכני הביטוח העובדים עם קבוצת הראל .

3.3 קופת גמל לדמי מחלה

3.3.1 מידע כללי על תחום הפעילות

3.3.1.1 מבנה תחום הפעילות

ככלל, כמו תחום קופות הגמל לתגמולים ולפיצויים, תחום קרנות ההשתלמות ותחום קופות הגמל לדמי מחלה מתאפיין ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות המפקח. בתחום קיימת תחרות מתמדת ועזה. שוק ההון מתאפיין בתנודתיות גבוהה כתוצאה מאירועים פוליטיים וכלכליים בישראל ובעולם, המשפיעים על שערי ניירות ערך בבורסות ובשווקים המוסדרים, משפיעים על היקף הנכסים המנוהלים, וכתוצאה מכך משפיעים על תוצאות פעילות החברה, נכסיה, ותוצאותיה העסקיות.

החקיקה הרבה בתחום בשנים האחרונות, כמתואר לעיל, מחוללת שינויים רבים בתחום, וצפויה לחולל שינויים רבים נוספים על הפעילות בתחום. לשינויים אלו תתכן השפעה מהותית על פעילות התחום ותוצאותיו.

החברה מנהלת קופת גמל אחת לדמי מחלה כמפורט להלן.

לענין תיקון מספר 3, תקנות הניוד הפנסיוני וכניסת הבנקים ליעוץ פנסיוני - ראה סעיף 3.1.1.

3.3.1.2 מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על התחום

לפירוט אודות חוקים כללים ראה פירוט בסעיף 4.12 להלן.

3.3.1.3 שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיותו

לפרטים אודות שינויים בהיקף הפעילות וברווחיותו - ראה סעיף 4.1.1 להלן.

3.3.1.4 שינויים טכנולוגיים

לפרטים אודות השינויים הטכנולוגיים בתחום הפעילות - ראה סעיף 4.1.2 להלן.

3.3.1.5 גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם

לפרטים אודות גורמי ההצלחה הקריטיים - ראה סעיף 4.1.3 להלן.

3.3.1.6 חסמי הכניסה והיציאה העיקריים

לפרטים אודות חסמי הכניסה והיציאה העיקריים - ראה סעיף 4.1.4 להלן.

3.3.1.7 תחליפים למוצרי תחומי פעילות החברה ושינויים החלים בהם

פוליסות ביטוח ימי מחלה של חברות הביטוח מהוות מוצר תחליפי לקופת הגמל לדמי מחלה.

3.3.1.8 מבנה התחרות והשינויים החלים בו

לפרטים אודות מבנה התחרות בתחום הפעילות, ראה סעיף 4.3 להלן.

3.3.1.9 שיעור דמי הניהול הסטטוטורי ובפועל

להלן שיעורי דמי הניהול המותרים סטטוטורית ושיעורי דמי הניהול שנגבו בפועל מעמיתי הראל - דקל קופת גמל לדמי מחלה ("הראל - דקל"), באחוזים מהצבירה (שיעור דמי הניהול הכללי שנגבו בפועל, הינו סכום שחולץ בהתאם לדמי הניהול הקבועים בחישוב שנתי):

שם הקופה	שיעור דמי ניהול מרבי (בהתאם לתקנות מס הכנסה או תקנון הקופה)		שיעור ממוצע של דמי ניהול שנגבו בפועל	
	2011	2012	2011	2012
הראל - דקל	2.00%	0.42%	0.43%	

3.3.1.10 מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות

להלן מבנה תיק ההשקעות (באחוזים) של הראל - דקל, נכון ליום 31 בדצמבר 2012:

שם הקופה	מזומנים ושווי מזומנים	אג"ח ממשלתיות	אג"ח קונצרניות	מניות וני"ע	שחירים אחרים	פקדונות והלוואות	השקעות אחרות	סה"כ
הראל - דקל	9%	30%	33%	21%	3%	4%	100%	

* בהתאם לכללי הדיווח, הנתונים דלעיל מציגים נתוני חשיפה לניירות ערך ואינם מציגים חשיפה לנכסי הבסיס, שהינה שונה מהנתונים דלעיל בשל השקעה במכשירים שונים כגון נגזרים וחוזים על מדד המעו"ף.

הראל - דקל הינה קופה בה העמית הוא מעביד המפקיד כספים לתשלום דמי מחלה לעובדיו. הקופה הינה כללית גמישה, ובה מדיניות ההשקעות מותווית ע"י דירקטוריון הקופה וועדת ההשקעות ומבוצעת ע"י מנהלי ההשקעות.

לפרטים נוספים אודות מדיניות ההשקעה ראה סעיף 4.1.5.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-13 הצהרה מראש של גוף מוסדי על מדיניות השקעה, מפרסמת הראל גמל באתר האינטרנט שלה את מדיניות ההשקעה לקופות ולמסלולי ההשקעה השונים.

3.3.2 מוצרים ושירותים

קופת גמל לדמי מחלה היא קופה שהעמיתים בה הם מעבידים, ואשר נועדה לתשלום דמי מחלה בהתאם להוראות זכאות לדמי מחלה. ההפרשות לקופה מוכרות כהוצאה למעביד. להלן פרטים אודות הראל - דקל:

שם הקופה	שנת הקמת הקופה/המסלול	היקף ההפקדות בשנת 2012	סה"כ נכסים ליום 31.12.12
הראל - דקל	2003	9,022	66,027

למידע אודות מבנה ההשקעה בקופה, ראה סעיף 3.3.1.10 לעיל.

3.3.3 פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים

מאחר שתחום הפעילות כולל רק קופת גמל לדמי מחלה, ראה פרטים אודות פילוח ההכנסות והרווחיות ממוצר זה בסעיף 2.1.

3.3.4 מוצרים חדשים

נכון למועד עריכת דוח זה, לא הוגשו בקשות כלשהן לאישור מוצרים חדשים על ידי החברה.

3.3.5 עמיתים

3.3.5.1 אופי היחסים שבין החברה לעמיתים הינו בהתאם לתקנון הקופה, ובכפוף להוראות הדין

החלות על היחסים שבין החברה לעמיתים.

להלן נתונים לגבי העמיתים של הראל - דקל (כאמור מעבידים בלבד), בשנת 2012:

הראל - דקל	עמיתים מעבידים
מספר חשבונות עמיתים	17
הפקדות (באלפי ש"ח)	9,022
משיכות (באלפי ש"ח)	120
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	8,902

- 3.3.5.2 לתחום הפעילות מספר קטן של עמיתים, ולכן קיימת תלות במספר מצומצם של לקוחות, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על הפעילות בתחום.
- 3.3.5.3 בתחום פעילות זה, בלבד, יש שני לקוחות אשר ההכנסות מהם מהוות כ-60% ו-28 בהתאמה מסך הכנסות החברה בתחום פעילות זה (אך שיעור לא מהותי מכלל הכנסות החברה מכלל תחומי הפעילות).
- 3.3.6 **ערוצי הפצה**
בתחום פעילות זה לא קיים ערוץ הפצה המהווה 20% מסך ההפקדות בתחום הפעילות לתקופת הדוח.

פרק ד': עניינים הנוגעים לפעילות החברה בכללותה

4.1 מידע כללי נוסף

4.1.1 שינויים בהיקף הפעילות ורווחיות החברה

היקף הפעילות בחברה - דמי הניהול של קופות הגמל שבניהול החברה (כולל דמי הניהול שניגבו מקופות שבעלות הראל ביטוח) גדלו בשנת 2012 בכ- 13.9% לעומת שנת 2011. רווחיות בענף - בחברות מנהלות של קופות גמל מקור ההכנסות הינו דמי הניהול שהן גובות והרווחיות נגזרת מהפער שבין דמי הניהול הנגבים מהעמיתים לבין הוצאות התפעול והשיווק בפועל. רווחיות החברה - הרווח של החברה לשנת 2012, לאחר מס, מסתכם בסך של 121 אלפי ש"ח.

4.1.2 שינויים טכנולוגיים

תפעול קופות הגמל שבניהול החברה נעשה על-ידי לאומי שירותי שוק ההון בע"מ ומרבית מערכות המיכון המשמשות או שימשו את החברה במהלך תקופת הדוח בעבודתה השוטפת הינן מערכות תפעול של לאומי שירותי שוק ההון בע"מ. בתקופת הדוח החברה השקיעה בשיפור מערכות המידע שלה, כמפורט להלן:

- שיפור ושכלול מערכות המידע והתיעוד לצורך התאמתן לרגולציה.
- מערכת מידע לסוכנים "מכלול" מאפשרת הצגת תיק לקוח כולל עבור הסוכן, תיק סריקה ונתוני ניוד. המערכת מספקת מידע כולל ומורחב בעדכון יומי.
- אתר אינטרנט עבור מידע למעסיקים המאפשרת בקרה של המעסיק על הפקדות לעובדים באמצעות המערכת.
- אתר אינטרנט עבור מידע ללקוחות. האתר מספק מידע נרחב לעמיתים הכולל אפשרות לאחזור דוחות שנתיים ורבעוניים החברה החלה בשדרוג נוסף של האתר.
- מערכת ניהולית - מערכת המשמשת בסיס ניהולי מיכוני באמצעותו מפיקה הנהלת החברה דוחות ניהוליים ברמת העמיתים, תחומי הפעילות, הקופות ועוד. המערכת מאפשרת ניתוח מגמות ופעילות של הלקוחות והמפציצים.
- מערכת בנפיט לשירות ושימור עמיתים - במערכת שולבו צרכי אימות, זיהוי עמיתים וטיוב נתונים.
- מערכת קופה - מערכת ממוכנת לגביה ופיצולים של רשימות עובדים. המערכת מאפשרת ייעול אופן הטיפול ברשימות והפקדות ידניות של מעסיקים.
- מערכת דימות - החברה מעבירה את התהליכים התפעוליים לתורי עבודה באמצעות מערכת דימות המאפשרת תיועד, בקרה ומעקב אחר התהליכים התפעוליים.
- הוקמה מערכת ניהול תהליכים למשלוח הודעות לעמיתים על ליקויים בבקשות משיכה. המערכת שולבה גם בתהליכי העברת מסלול ומשמשת לצורך איסוף מידע ודיווח לאוצר כמתחייב

4.1.3 גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם

קיימים מספר גורמי הצלחה קריטיים, ביניהם:

- יכולות שיווקיות ומכירתיות - מערך הפצה ומכירות רחב ומותאם קהל יעד.
- איכות ניהול ההשקעות- יכולת להשיג תשואות עודפות לאורך זמן ביחס למדדי ההשוואה ולעומת גופים מתחרים.
- איכות ניהול סיכונים פיננסיים.
- שינויים במצב המשק, שוק ההון, תשואות ורמת התעסוקה.
- גידול היקף הנכסים המנוהלים על ידי גידול בלקוחות החדשים וברכישת קופות גמל.
- תמהיל ומגוון מוצרים - התאמת סל המוצרים של החברה לטעמי הציבור, פתיחת מסלולי השקעה וכו'.
- התאמת סל המוצרים למודלים תומכי הייעוץ של הבנקים.

- איכות השירות לסוכנים ולמפיצים.
- איכות השירות ללקוח (מענה למגוון צרכים).
- יכולת שימור לקוחות - הצלחה בשימור תיק לקוח.
- שיעור דמי ניהול.
- מערכות מידע תומכות ואיכותיות.
- הפעלת בקרה יעילה.
- מיתוג ופרסום.
- הוראות הרגולציה בקשר עם מאפייני וסוגי המוצרים בתחום.

4.1.4 חסמי הכניסה והיציאה העיקריים

חסמי הכניסה העיקריים בענף ניהול קופות גמל הם:

- קבלת רישיון חברה מנהלת (בהתאם לחוק קופות הגמל ולתקנות ניהול קופות גמל) - על החברה המבקשת לעמוד בדרישות של הון עצמי, מהימנות וניסיון.
- היקף נכסים מנוהלים מינימאלי - דרוש על מנת לכסות את עלויות התפעול של החברה המנהלת.
- הון עצמי מינימאלי שנקבע בדין.
- הון אנושי בעל הכשרה, ידע, ניסיון ורישיונות מתאימים לפעילויות השונות.

חסמי היציאה בענף ניהול קופות גמל הם:

- קבלת אישור המפקח להעברת ניהול קופות הגמל לניהול חברות מנהלות אחרות. קבלת האישור כפוף לביצוע העברת הניהול בהתאם לנהלי המפקח ולהוראות חוק קופות הגמל.
- קבלת אישור המפקח למיזוג, פיצול, הפסקת ניהול או פירוק מרצון של חברה מנהלת.
- אם ניתן צו למינוי כונס נכסים או מפרק זמני לחברה מנהלת והצו לא בוטל תוך תקופה מסוימת שנקבעה בחוק קופות הגמל, או שהניהול לא עבר לחברה מנהלת אחרת תוך התקופה שנקבעה בחוק, המפקח רשאי לפעול בהתאם לסמכויות המוקנות לו בקשר עם שמירת יציבותה של קופת הגמל, לרבות מינוי מנהל מורשה בהתאם לכללים שנקבעו לגבי חברות ביטוח.

4.1.5 השקעות

דירקטוריון החברה מתווה את מדיניות ההשקעה הכללית של החברה, וקובע מדרג סמכויות בקבלת החלטות – בין חטיבת ההשקעות, ועדת השקעות וועדת אשראי, והדירקטוריון.

ועדת ההשקעות (עמיתים) – ועדה המשותפת לחברות הגמל, הפנסיה והביטוח, המורכבת מנציגים חיצוניים, אחראית על קביעת מדיניות ההשקעות של קופות הגמל במסגרת מדיניות ההשקעות הכוללת שקבע הדירקטוריון בהתאם להוראות חוק קופות הגמל ולתקנות קופות הגמל.

כמו כן אחראית על קביעת החלטות ההשקעה, כגון: חלוקת התיק בין אפיקי ההשקעה השונים, חשיפה לסוגי נכסים, אישור מראש של עסקאות טרם ביצוען ועוד.

חטיבת ההשקעות של הקבוצה מבצעת את פעילות ההשקעות עבור גופי החיסכון ארוך הטווח – ביטוח, פנסיה וגמל ועבור תיקי הנוסטרו של חברות הביטוח והחברות המנהלות בקבוצה, וזאת בהתאם להנחיות מוועדות ההשקעה השונות.

פעילות ניהול ההשקעות בגופים השונים של הקבוצה, הכפופים לחוק הפיקוח ו/או לחוק קופות גמל, מבוצעת על פי תקנות ההשקעה, כאשר החל מחודש יולי 2012, אוחדו תקנות ההשקעה שחלו על כספי הגמל לגדר תקנות השקעה חדשות תקנות ההשקעה מגדירות פרמטרים כלליים להשקעה - כגון: חשיפות לתאגיד בודד ולקבוצת תאגידים, השקעה באמצעי שליטה של תאגיד, השקעה בזכות במקרקעין, השקעה בנכסים סחירים, השקעה מחוץ לישראל ועוד. עקרונות היסוד לפיהם בנויה מדיניות ההשקעות כוללים: נטילת סיכון באופן מחושב, מתוך מגמה לשפר את פרופיל התשואה של התיק, גיוון הפעילות על פני מגוון

תחומי השקעה על מנת לשפר את פרופיל הסיכון בתיק, פעילות על סמך ניתוח כלכלי שעשוי להכתיב פעילות כנגד מגמה, הימנעות מתזמון שוק (Market Timing), הימנעות משינויים מהירים בתיק על פני זמן קצר וניצול יתרון לגודל בהשקעות לא סחירות, תוך התאמת הפרמיה על היעדר הנזילות.

במהלך תקופת הדוח העמיקו הגופים המוסדיים בקבוצת הראל (ביניהם - החברה), את פעילות ההשקעה הסחירה בשיטת "סלי השקעה" לפי סוגי ההשקעות. הסלים הפעילים הינם: סל אג"ח מדינה צמוד, סל אג"ח מדינה שקלי, סל אג"ח חברות צמוד, סל אג"ח חברות שקלי, סל מניות ישראליות, סל מניות חו"ל, סל אג"ח ומט"ח חו"ל וסל נזילות (בקשר עם כספי העמיתים) אשר נפתח השנה.

הפעילות באמצעות סלי השקעה מבטיחה פיצול אופטימלי ושיווינוני של ההשקעות בין הקופות והמסלולים ומאפשרת ביצוע השקעות אופטימלי גם עבור קופות ו/או מסלולים בעלי היקף נכסים קטן יחסית.

אישור מודל פנימי לדירוג אשראי

ביום 15 במאי 2011 אישר המפקח להראל ביטוח שימוש במודל פנימי לדירוג אשראי, שפותח על ידי הראל ביטוח. מודל זה ישמש את הראל ביטוח ואת יתר הגופים המוסדיים בקבוצה.

לתנאי האישור, הדירוג על פי המודל הפנימי ייחשב כדירוג המקביל מבחינת הסיכון לדירוג של חברה מדרגת. האישור תקף, עד ליום 31 בדצמבר 2012. האישור כפוף להתקיימות התנאים הבאים: (א) הדירוג תקף להערכת אשראי לחברות למעט אשראי לבנקים, חברות ביטוח, אשראי מגובה נכס בסיס ואשראי למימון פרויקטים; (ב) השימוש במודל הפנימי ייעשה במסגרת המבנה, המתודולוגיה והנהלים שהוצגו אגב תהליך בחינת המודל; (ג) כל שינוי מהותי במבנה המודל טעון אישור מראש של המפקח; (ד) דירוג על פי המודל לא ישמש לצורך קביעת שיעור ההון הנדרש בשל סיכון אשראי. כמו כן, נקבעו באישור הוראות לעניין דיווחים מיידיים ותקופתיים שעל הראל ביטוח להגיש למפקח בקשר עם הדירוגים. ביום 31 בדצמבר 2012 התקבל אישור המפקח להארכת תוקף האישור לשימוש במודל דירוג פנימי לדירוג אשראי.

נוהל הפרדה מבנית של פעילות ההשקעה

ביום 27 בספטמבר 2012 דירקטוריון החברה אימץ נוהל הפרדות מבניות ("חומות סיניות"), עבור פעילות מערך ההשקעות של הראל ביטוח המרכזות כאמור את פעילות ההשקעה עבור קופות הגמל המנוהלות בקבוצה.

בהתאם להוראות הנוהל, עובדים אשר במסגרת תפקידם בהראל ביטוח או בחברות הבנות שלה עשויים להיות חשופים למידע פנים לא יבצעו בעת כהונתם בתפקיד כאמור בהראל ביטוח תפקיד נוסף הכרוך בביצוע עסקאות בניירות ערך או במתן חוות דעת או עצות בקשר לניירות ערך עבור החברה או עבור אחרים. בנוסף, עובדים החשופים למידע פנים אודות תאגידים חשופים לא ימסרו מידע פנים כאמור לעובדי הראל ביטוח אשר תפקידם בהראל ביטוח כרוך בביצוע עסקאות בניירות ערך או במתן חוות דעת או עצות בקשר לניירות ערך.

הנוהל קובע כי תשמר הפרדה מלאה בין עובדי מחלקת האשראי הלא סחיר, מחלקת השקעות פרטיות ("Private Equity") ומחלקת השקעות בנדל"ן מצד אחד, לבין פעילות הסדרי החוב מצד שני, לבין עובדי מחלקת ההשקעות הסחירות (עמיתים ונוסטרו), מצד שלישי - הן הפרדה פרסונאלית והן הפרדה בגישה למערכות המידע; כאשר מנהל חטיבת ההשקעות יהיה אחראי על כל פעילות ההשקעות של הראל ביטוח, ובכלל זה יהיה אחראי על מנהלי התחום הסחיר, מנהלי התחום הלא סחיר, ומנהל פעילות הסדרי החוב.

הנוהל קובע הוראות לעניין העברת דיווחים אודות קיומו של מידע פנים למנהלת יחידת הבקרה ותיעודן. כן קובע הנוהל את אופן הטיפול במידע פנים בתחום הסחיר ובתחום הסדרי החוב, וכן הוראות לעניין אופן הטיפול במידע פנים שהגיע למנהלים ועובדים בתחום הסחיר וכן במחלקת מחקר.

בנוסף, הנוהל מסדיר את פעילותן של ועדת השקעות, ועדת אשראי ופורום חוב, בהיבט של הגנה על החברה, מנהלים ועובדים בה מפני איסור שימוש במידע פנים. בעניין זה הנוהל קובע הוראות לעניין: העובדים הרשאים להשתתף בוועדות כאמור; איתור נושאים על סדר יומן של הוועדות, אשר יש בהם פוטנציאל חשיפה למידע פנים; הרשאים להשתתף בישיבות בנושאים שיש בהם חשיפה למידע פנים; והפרדת הזימונים והפרוטוקולים בישיבות אלו.

4.2 שיווק והפצה

4.2.1 חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני, מסדיר את נושא השיווק וההפצה של מוצרים פנסיוניים. בהתאם לחוק, הגופים שיעסקו בהפצה ושיווק של מוצרים פנסיוניים יהיו: (א) סוכני ביטוח פנסיוני - סוכני ביטוח בענף ביטוח פנסיוני; (ב) סוכני שיווק פנסיוני - עובדים של גופים מוסדיים לגבי מוצרים פנסיוניים של הגוף המוסדי; (ג) יועצים פנסיוניים - בעיקר התאגידים הבנקאיים.

הייעוץ והמשווק יהיו רשאים לבצע עסקה במוצר פנסיוני. ההבחנה בין יועץ למשווק הינה קיומה או היעדר קיומה של "זיקה" למוצר פנסיוני. לאור הבחנה זו נקבע, כי סוכנות ביטוח המוחזקת על-ידי גוף מוסדי אינה רשאית לעסוק בייעוץ. בהתאם לכך, על כלל סוכנויות הביטוח בקבוצה ועובדי הקבוצה, אשר יעסקו בשיווק מוצרים פנסיוניים, יחולו החובות המוטלות מכח חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני על משווק פנסיוני.

4.2.2 בתקופת הדוח פועלים מרבית הבנקים בישראל בתחום הייעוץ הפנסיוני. בתמורה להפצת המוצרים הפנסיוניים הבנקים זכאים לעמלות הפצה.

4.2.3 החברה משתמשת במספר ערוצי שיווק והפצה כדי להפיץ את מוצריה, שהעיקריים שבהם הם:

4.2.3.1 שיווק והפצה באמצעות סוכני וסוכנויות ביטוח פנסיוניים - ערוץ הפצה זה הינו, נכון למועד דוח זה, ערוץ ההפצה העיקרי של החברה. החברה קשורה עם מספר רב של סוכנים כאמור, ועל כן אין היא תלויה בסוכן בודד, אשר אובדנו ישפיע מהותית לרעה על פעילותה. החברה נוהגת לשלם לסוכנים עמלות, המחושבות כשיעור מתוך דמי הניהול שגובה החברה מהעמיתים שאותם גייס הסוכן. חקיקת רפורמת בכר לא הגבילה את השיעור שמשולם לסוכני ביטוח פנסיוניים ולמשווקי השקעות, ועל כן נקבעות העמלות המשולמות להם במסגרת מו"מ.

4.2.3.2 מערך המשווקים הפנסיוני של החטיבה לחסכון ארוך טווח אותו הקימה הקבוצה בשלהי 2008 והוא מיועד להעצים את השיווק, המכירות ושימור הלקוחות בעיקר בקרב הלקוחות הקיימים של החברה, וזאת באמצעות פניות יזומות ופניות מגיבות עקב בקשת לקוח למשוך או להעביר את כספיו מהחברה. החברה נוהגת לשלם לעובדי מערך השיווק הפנסיוני של הקבוצה בנוסף על השכר הקבוע גם שכר המותנה בהצלחה להשגת יעדים אלה.

4.2.3.3 הקמת סניפי "הראל אישי", שמטרתם שימור לקוחות והרחבת סל המוצרים הפנסיוניים שלהם, תוך כדי מתן שרות מיטבי ברמה אישית לכל לקוח.

4.2.3.4 מערכי הפצה מול בנקים - לחברה הסכמי הפצה מול מרבית הבנקים הפועלים בייעוץ פנסיוני. בחטיבת חסכון ארוך טווח של הקבוצה פועל צוות שיווק בנקים. הצוות אחראי, בין היתר, על פיתוח והעצמת המכירות של קופות גמל והשתלמות באמצעות מערכי הייעוץ של הבנקים.

4.2.3.5 פנייה ישירה ללקוחות, בין היתר, על דרך של השתתפות במרכזים המתפרסמים על ידי מעסיקים וגופים שונים המאגדים תחתם קבוצות של לקוחות.

4.2.3.6 קיום כנסים מקצועיים/שיווקיים.

4.2.3.7 פרסום בעיתונות ובטלוויזיה.

4.2.3.8 לצורך שיפור הנגישות לערוצי ההפצה השונים, מסתייעת החברה גם במערכי השיווק והמכירות של חברות אחרות בקבוצה.

4.2.4 לחברה אין תלות באיזה מגורמי השיווק שלה בתחומי פעילותה, באופן שאובדנם עשוי להשפיע השפעה מהותית לרעה על אחד מתחומי הפעילות או שתיגרם לחברה תוספת עלות מהותית כתוצאה מהצורך להחליפם.

4.2.5 מבנה העמלות:

קופות הגמל של הקבוצה משווקות באמצעות סוכני וסוכנויות ביטוח, פעילות ישירה מול גופים וחברות שונות במשק ומופצות באמצעות יועצים פנסיוניים בבנקים השונים.

בחודש פברואר 2006 הותקנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשס"ו - 2006 (להלן: "תקנות עמלות הפצה") הקובעות את התנאים לפיהם רשאית חברה מנהלת לשלם עמלת הפצה, והוראות לעניין סכומה או שיעורה המרבי של עמלה כאמור ואופן חישובה. בתקנות עמלות הפצה נקבע, בין היתר, כי בגין ייעוץ שיוענק על-ידי היועץ שבעקבותיו לקוח יפקיד כספים בקופת גמל או יעביר כספים מקופת גמל אחת לקופת גמל אחרת או ימשיך את חברותו בקופת גמל בה הוא עמית, יהיה היועץ רשאי לגבות עמלות הפצה, בשיעור חודשי שאינו עולה על החלק השנניים עשר של 0.25% מסך כל הסכומים העומדים לזכות הלקוח בחשבונו בקופת הגמל ביום העסקים האחרון של כל חודש. שיעור עמלת ההפצה ייגזר מהפקדת הכספים או העברת הכספים שבוצעה לראשונה לאחר מועד תחילת תוקפן של התקנות (1 באפריל 2006). ביחס לכספים שנצברו עד ליום 31 בדצמבר 2005 על שם הלקוח בקופת גמל שלא נשלטה על-ידי תאגיד בנקאי, יהיה רשאי היועץ לגבות בגין כספים כאמור עמלה בשיעור שאינו עולה על החלק השנניים עשר של 0.1% מסך צבירות הלקוח עד לאותו המועד, וביחס לקופות שנשלטו על-ידי תאגיד בנקאי ונמכרו - בשיעור שאינו עולה על החלק השנניים עשר של 0.25%. תשלום כאמור כפוף לתנאים המפורטים בסעיפים (א) ו-(ב) לעיל.

במסגרת תוכנית המפקח להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני פורסמה טיוטת תיקון שנייה לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה), התשע"ב - 2012 שמטרתן החלת מודל עמלת הפצה אחיד בכל מוצרי החיסכון הפנסיוני - ראה סעיף 4.12.44.

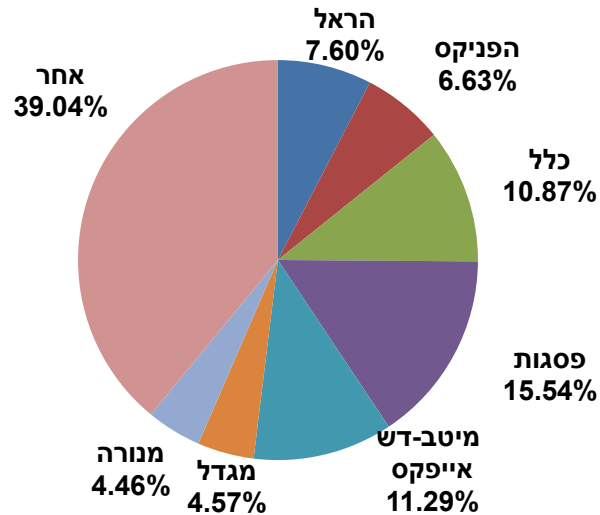
4.3 תחרות

4.3.1 הקופות המנוהלות בקבוצה מתחרות בקופות המנוהלות על ידי קבוצות הביטוח ובקופות המנוהלות על ידי בתי השקעות.

התחרות העיקרית הינה, בין היתר, על רמת השירות לעמיתים, על מסלולי ההשקעה השונים, על התשואות המושגות על נכסי העמיתים בקופות ועל דמי הניהול הנגבים מהעמיתים.

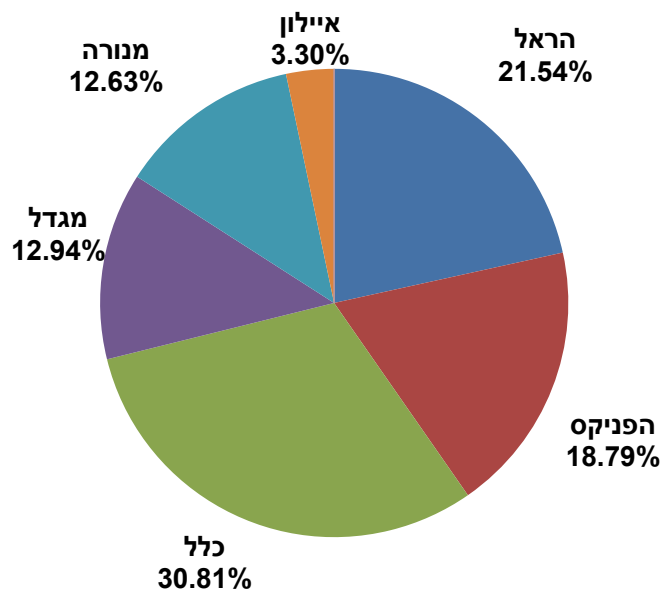
המתחרים העיקריים בשוק קופות הגמל הינם: אלטשולר שחם, ילין לפידות, פסגות, דש - מיטב, כלל - גמל, מנורה, מגדל, הפניקס (כולל אקסלנס) - ועוד.

להלן תרשים התפלגות נכסי קופות הגמל (כולל קרנות השתלמות) המנוהלות על-ידי החברות המנוהלות העיקריות הפועלות בתחום (נכון ליום 31.12.2012, בהתאם לנתונים המפורסמים באתר משרד האוצר):

הראל – החברה, והחברות המנוהלות הנוספות בקבוצה – הראל גמל וקחצ"ק

להלן תרשים התפלגות נכסי הקופות המנוהלות על ידי קבוצות הביטוח (נכון ליום 31.12.2012, בהתבסס על נתונים המפורסמים באתר משרד האוצר):

הראל – החברה, והחברות המנוהלות הנוספות בקבוצה – הראל גמל וקחצ"ק

4.3.2 שיטות להתמודדות עם התחרות בתחום חיסכון ארוך טווח

ההתמודדות עם התחרות בתחום ניהול קופות הגמל נעשית במספר רבדים:

4.3.2.1 פעילות לשימור לקוחות בתיק הקיים - הפעלת גורמים שונים לטיפול בנושא זה, תוך הצגה ללקוחות של מגוון המוצרים המשווקים על-ידי חברה.

- 4.3.2.2 סינרגיה בין חברות הקבוצה - אפשרות מתן פתרונות משולבים ללקוחות בכל אפיקי החסכון ארוך הטווח וכן צירוף מוצרים ביטוחיים נלווים.
- 4.3.2.3 התייעלות תפעולית - באמצעות שיפור תהליכי ושיטות עבודה, מערכות מחשוב ומיכון, איחוד יחידות מטה ומערכות מטה במסגרת חטיבת החסכון ארוך הטווח.
- 4.3.2.4 שיפור השירות ללקוח.
- 4.3.2.5 הרחבה של מערכי ההפצה והשיווק, הפעלת מבצעי קידום מכירות, גיוס סוכנים חדשים ומתן תמריצי מכירות.
- 4.3.2.6 שיפור המוצרים הקיימים לרבות פתיחת מסלולי השקעה בהתאם לדרישות השוק (מסלולים סולדיים, מנייתיים וכו').
- 4.3.3 הגורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה בתחום ניהול קופות הגמל הינם, בעיקר: המוניטין של הקבוצה, הניסיון בתחום הפעילות, החוסן הפיננסי, תשואות הקופות, רמת השירות ללקוחות ולסוכנים וקשרים ארוכי טווח עם הסוכנים הפועלים בתחום זה.

4.4 עונתיות

ענף ניהול קופות הגמל מתאפיין בעונתיות מסוימת, שכן חלק גדול מהפקדות העמיתים לקרנות השתלמות (עצמאים בעיקר) מתבצע לקראת סוף השנה. בשנת 2012 היו הפקדות העמיתים בחודש דצמבר כ - 22.6% מכלל ההפקדות השנתיות.

4.5 רכוש קבוע ומיתקנים

- 4.5.1 משרדי החברה ממוקמים בבית הראל, ברח' אבא הילל סילבר 3, ברמת-גן (לפני כן משרדי החברה היו ממוקמים ברח' המסגר 39, תל-אביב).
- 4.5.2 בבעלות החברה ציוד מחשבים, ריהוט וציוד משרדי, המשמשים לצורך פעילותה השוטפת.

4.6 נכסים לא מוחשיים

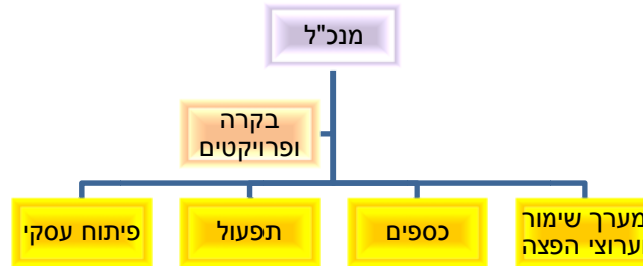
- 4.6.1 החברה משתמשת לצורך פעילותה בלוגו, שלא נרשם כסימן מסחרי. בנוסף משתמשת החברה במוניטין שנצבר במהלך השנים.
- 4.6.2 החברה הינה בעלת רישיון שימוש (באופן ישיר או באמצעות הראל המשמר מחשבים בע"מ, שאמונה על פעילות המחשוב של החברות בקבוצת הראל) בתוכנות שונות, המשמשות לפעילותה עפ"י הפירוט הבא:

- נס פנסיה וגמל - מערכת בה מתועד חומר היסטורי .
  - מערכת "גמל און-ליין" - מערכת דיווח ברמת סוכני הביטוח הפנסיוניים.
  - מערכת "בנפיט" - מערכת CRM לטיפול בלקוחות החברה (שירות, שימור, שיווק).
  - מערכת "סאפ" - מערכת ERP כוללת, המשמשת בעיקר לניהול הנהלת חשבונות (החברה התחילה ביישום המערכת בשנת 2007).
  - מערכת דימות- ארכיון ממוחשב וניהול תורי עבודה.
  - מערכת ניווד - ניהול תהליך העברות (פנימה והחוצה).
  - מערכת קופה - תהליך קליטה ופיזור כספים.
- בנוסף החברה עושה שימוש במערכות לניהול זכויות עמיתים בשיטת "לשכת שירות" (ASP) של מתפעלים חיצוניים.
- מערכת נגה (לאומי שרותי שוק ההון)
  - מערכת מסילה (בנק הפועלים)

החברה עושה שימוש במספר מאגרי מידע רשומים, אודות עמיתי קופות הגמל השונות, שהינם בבעלותה ואו שהיא הינה המחזיקה שלהם. כמו כן, חלקן מן המאגרים מוחזקים בנוסף על ידי צדדים שלישיים אשר נותנים לחברה שירותי תפעול וניהול זכויות עמיתים ביחס לקופות הנ"ל.

4.7 הון אנושי

4.7.1 תיאור המבנה הארגוני נכון ליום 31.12.2012 :

4.7.2 בשנת 2007 נחתם הסכם שירותי ניהול בין הראל גמל בע"מ לבין החברה, שבו מפורטים עיקר השירותים שינתנו לחברה באמצעות הראל גמל בע"מ, בין היתר, העמדת כוח האדם הדרוש להפעלתה של החברה ונשיאה בכל ההוצאות הכרוכות, לרבות שכר ונלוות.

4.7.3 תוכניות תגמול והטבות - הראל גמל, שכאמור מעניקה שירותי ניהול לחברה, מתגמלת חלק מעובדיה במספר שיטות תגמול שונות, ובהן תשלום עמלות כשיעור מהכנסות עתידיות ותשלום עמלות כשיעור מהיקף הפקדות של עמיתים שגויסו או שומרו על ידי העובד.

בנוסף לתנאים המפורטים לעיל, העובדים נהנים ממספר הטבות נוספות: (א) ביטוח בריאות קולקטיבי לעובדי הקבוצה, ללא תשלום פרמיה (העובד משלם רק את המס בגין שווי ההטבה). אפשרות לצרף לביטוח הבריאות הקולקטיבי את בני משפחתו של העובד; (ב) ביטוח שיניים קולקטיבי לעובדי הקבוצה (לעובד ובני משפחתו).

4.7.4 לחברה אין תלות בעובד מסוים.

4.7.5 הדרכות מקצועיות – במידת הצורך החברה שולחת את עובדיה לקורסים מקצועיים בתחומים הנוגעים לתחומי עיסוקם.

החברה מפעילה מערך הדרכה הפועל לפי תכניות הדרכה קבועות ותכניות הדרכה שנתיות.

תכניות הדרכה שנתיות: מדי שנה נקבעת על-ידי החברה תכנית הדרכה שנתית, הנגזרת מתכניות העבודה של החברה לאותה שנה. ההדרכות מתחלקות לשני סוגים: (א) הדרכות בנושאים ספציפיים, כגון: הדרכות מקצועיות בתחום העיסוק של העובד, הדרכות לגבי מוצרים חדשים, רגולציה חדשה בתחומי הפעילות של החברה, הדרכות לגבי מבצעי שיווק ועוד; (ב) הדרכות בנושאים כלליים, כגון: הדרכות לגבי כלי המחשוב, תוכנות מחשוב, הדרכות בנושאי שירות, הדרכות בנושא ניהול (לדרגי הביניים בחברה) ונושאים כלליים נוספים.

תכנית הדרכה קבועה: כל עובד שנקלט בחברה עובר הדרכה - "יום אוריינטציה", בה הוא מתוודע לתחומי הפעילות של החברה והקבוצה. יום האוריינטציה נערך מעת לעת ומוזמנים אליו כל העובדים החדשים שנקלטו בקבוצה מיום האוריינטציה הקודם. החל משנת הדוח מופעלת בנוסף לומדת "אוריינטציה" ללימוד עצמי של העובד החדש שהוקמה בפורטל הארגוני. מעבר לכך, בחברה מונהג נוהל חניכה לפיו לכל עובד חדש שנקלט בארגון מוצמד חונך אישי מקצועי אשר תפקידו להכשיר את העובד מבחינה מקצועית, לתמוך בו מבחינה חברתית, לחשוף בפניו את המציאות הארגונית של החברה, הקבוצה וביחידה אליה העובד החדש משתייך.

- 4.7.6 נושאי המשרה ועובדי ההנהלה הבכירה:
- גב' חגית ציטיאט-לויין - מכהנת כמנכ"ל החברה החל מיום 8 במאי 2007.
  - מר רם גבל, רו"ח, משמש כסמנכ"ל הכספים של החברה החל מיום 23 ביוני 2008.
  - מר צחי דברת, סמנכ"ל, משמש כמנהל התפעול של החברה החל מיום 1 במאי 2007.
  - גב' דניאלה פיק, סמנכ"לית, משמשת כמנהלת בקרה ופרויקטים של החברה החל מיום 1 בינואר 2007.
  - גב' מיטל בישץ, סמנכ"לית, משמשת כמנהלת ערוצי שיווק ושימור לקוחות של החברה החל מיום 1 בינואר 2010 (כיהנה בחברה בתפקידים אחרים בתקופות קודמות).
- 4.7.7 מאחר שהחברה מקבלת שירותי ניהול מאת הראל גמל, נושאי המשרה אינם מועסקים על ידי החברה.
- 4.7.8 מדיניות תגמול לנושאי משרה בכירה ולנושאי משרה שעוסקים בתחום ניהול ההשקעות:
- מאחר שתכנית התגמול נקבעה במשותף לכלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, ההתייחסות להלן הינה לתכנית המשותפת כאמור ולהראל השקעות, ולא דווקא לחברה.
- (א) בחודש דצמבר 2010 אושרו עקרונות מדיניות תגמול לנושאי משרה בכירה בהתאם להחלטות שהתקבלו על ידי דירקטוריון החברה ועל ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצה, לאחר שהדירקטוריונים כאמור קיבלו המלצות בעניין מאת ועדת התגמול שעסקה בגיבוש המדיניות והחליטה להמליץ בפני הדירקטוריונים לאשר את מדיניות התגמול. המדיניות שאומצה נסמכת על העקרונות שנקבעו בחוזר גופים מוסדיים 2009-9-24 שפרסם המפקח ביום 29 בנובמבר 2009, בדבר מדיניות תגמול של נושאי משרה בגופים המוסדיים (להלן בסעיף זה: "חוזר מדיניות התגמול"), תוך התאמת פרמטרים שונים למאפייני הפעילות של החברה ושל הגופים המוסדיים בקבוצה וליעדים השונים אותם מבקשים הדירקטוריונים לקדם באמצעות המדיניות כאמור.
- מדיניות התגמול לנושאי משרה ולעובדים בכירים כוללת, בין היתר, את העקרונות הבאים: (א) תוכנית המענקים מתייחסת למענקים לנושאי משרה בגין הפעילות השוטפת. עם זאת, יו"ר הדירקטוריון רשאי להחליט על מענקים ייחודיים ו/או בגין פעילות שאינה שוטפת ועל מענקים ייחודיים אלו לא יחולו הוראות תוכנית המענקים. סמכות זו תהיה מוגבלת במסגרת תקציבית שתאושר מעת לעת על ידי הדירקטוריון ו/או ועדת התגמול (אם תוסמך לכך על ידי הדירקטוריון); (ב) התוכנית תיבחן שוב על ידי הדירקטוריון לאחר השנה הראשונה להפעלתה (במהלך אפריל - יוני 2012), וזאת על מנת לבחון צורך ביישום לקחים שעלו בעקבות היישום הראשונה של התכנית בשנת 2011. כמו כן, אם יארע אירוע חריג, אשר יחייב שינוי יסודי בתכנית העבודה, תיבחן מחדש על ידי הדירקטוריון גם מדיניות התגמול; (ג) המענקים לנושאי המשרה יהיו מותנים בעמידת החברה והגופים המוסדיים בקבוצה, לאחר תשלום המענקים להם ולכלל עובדי החברה ועובדי הגופים המוסדיים בקבוצה, בדרישות ההון הרגולטורי בהתאם להוראות הדין והנחיות המפקח; (ד) בנוסף, במקרים של הפסד כולל נקי לבעלי המניות בהראל השקעות בסוף השנה, לא ישולם מענק, למעט מקרים חריגים שיאושרו על ידי יו"ר הדירקטוריון לגבי נושאי משרה ספציפיים; (ה) סכום המענקים לנושאי משרה ולעובדים בכירים, למעט עובדי מערך ההשקעות לגביהם גובשה תוכנית נפרדת, ייקבע לגבי רוב המנהלים על פי מדידת ביצועיהם וביצועי היחידות שבתחומי אחריותם (משקל - 50%) והערכה אישית (50%). לגבי נושאי משרה במטה אשר עיקר פעילותם אינו ניתן למדידה כמותית (כגון: הנהלת כספים וחשבות, כוח אדם, ייעוץ משפטי וכו'), יגדל משקל הערכה האישית בהתאם לשיקול דעתו של הממונה הישיר, בשים לב לשיעור העמידה ביעדים שנתיים ויעדים ארוכי טווח שנקבעו, ככל שנקבעו, לאותם נושאי משרה ועבור היחידות שבניהולם, על פי תכנית העבודה; (ו) המענקים למבקר הפנימי ייקבעו על ידי ועדת הביקורת לאחר קבלת המלצה מאת יו"ר הדירקטוריון, שהמלצתו תתבסס בעיקר על הערכה אישית שתינתן לפעילות הביקורת שנערכה בחברה, איכותה, יעילותה ועמידה ביעדים שנקבעו על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון; (ז) המענקים לאקטואר הראשי ולנושאי משרה בתחום ניהול סיכונים והאקטואריה בחברה ייקבעו באופן נפרד על ידי מנכ"ל החברה, בהתחשב בהערכה אישית ובאופן מילוי התפקיד; (ח) מדידת

הביצועים עשויה לכלול, בין היתר: השוואה ליעדים כמותיים / אבני דרך ו/או פרמטרים איכותיים, שייקבעו מראש בתחילת השנה, על ידי החברה, ואשר יתואמו עם תוכנית העבודה, השוואה לתוצאות החטיבה/יחידה בשנים קודמות, השוואה לתוצאות מדווחות של חברות מתחרות; (ט) תוכנית העבודה השנתית הינה כלי להשגת היעדים ארוכי הטווח מבחינת תשואה וסיכון (על הדיסקוריון ליישם זאת בעת אישורה), ועל כן ההשוואה ליעדים שנקבעו מראש על פי תוכנית העבודה תהיה בעלת משקל גבוה יחסית למדידות האחרות; (י) מדידת הביצועים תותאם לתפקיד הספציפי של נושא המשרה וליחידה/ות שבתחומי אחריותו ועשויה לכלול, בין היתר, מדדים בנושאים הבאים: מדדי תפוקה וצמיחה בהיקפי הפעילות, מדדי רווחיות - בעיקר מדדים לרווחיות ארוכת הטווח הגלומה בפעילות חדשה, שימור לקוחות, התייעלות בעלויות והוצאות, הוצאה לפועל וקידום פרויקטים מתוכננים, תוצאות של סקרי איכות פנימיים וחיצוניים. המדידה בחלק מהפרמטרים, כפי שייקבע מראש, תיערך הן בגין השנה השוטפת והן על בסיס שלוש השנים האחרונות, כאשר, ככלל, לשנה השוטפת יינתן משקל של 66.6% ולשנתיים שקדמו לשנה השוטפת יינתן משקל של 33.3% (יא) ההערכה האישיה תינתן על ידי הממונה הישיר, תוך נימוק והסבר. ההערכה תתחשב בציונים על עמידת החטיבה/יחידה בדרישות רגולטוריות וציות שייבחנו על בסיס תוצאות ביקורת, הבקורות הפנימיות ובקורות.

אופן קביעת המענקים על פי תוכנית התגמול: (א) בהתאם לתפקיד של כל נושא משרה ו/או עובד בכיר נקבע מענק נורמטיבי במונחי משכורות חודשיות, ומענק מקסימאלי במונחי משכורות חודשיות; (ב) המענק השוטף לנושא משרה ייקבע על פי ציון שיינתן לו, בסרגל של 0%-120%, כשהוא מוכפל בבנוס הנורמטיבי במונחי משכורות חודשיות לאותו עובד בהתאם לתפקידו; (ג) נקבעו תנאים, ברמת החברה, ברמת החטיבה וברמת האישיה, שבהתקיימם לא ישולם מענק לנושא משרה ("מנתקי זרם"), ובכלל זה ציון משוקלל - שהינו נמוך מ-70%.

קביעת הציון לנושאי המשרה בתפקידים השונים: (א) כאמור לעיל, הציון לכל נושא משרה ייקבע על בסיס מדידת ביצועים - 50% והערכה אישית - 50%; (ב) מדידת הביצועים - תחול בשלושה רבדים: I) מדידת ביצועי החברה בכללותה; II) מדידת ביצועי החטיבות העיקריות; III) מדידת ביצועים פרטניים. לכל נושא משרה, שפעילות היחידה שתחת אחריותו ניתנת למדידה, ייקבעו מראש 2 - 4 יעדים עיקריים, ניתנים למדידה, שהינם תואמים לתוכנית העבודה השנתית של החברה. היעדים עשויים לכלול יעדים כמותיים ו/או כספיים, אבני דרך ביישום פרויקטים ו/או ציונים בסקרים פנימיים וחיצוניים וכד'; (ג) הערכה אישית - הציון בגין הערכה אישית יינתן על ידי הממונה הישיר של נושא המשרה. במסגרת זו נדרשת, בין היתר, התייחסות לפעילויות שבוצעו במהלך השנה השוטפת או קידום פעילויות שהחלו בשנים קודמות, אשר אינן באות לידי ביטוי מידי בתוצאות היחידה או תוצאות החברה, אך שיש בהן להשפיע על התוצאות ארוכות הטווח.

כמו כן, נקבעו הוראות נוספות כמפורט להלן: (א) נקבעו הוראות לעניין קביעת המענק עבור מנהלים שתנאי העסקתם כוללים בונוס מובטח. לגבי מנהלים שלהם בונוס מובטח נקבעו הוראות לגבי מצב בו הבונוס השנתי שיגיע להם בהתאם למדיניות יהיה נמוך מהבונוס המובטח, שאז היתרה השלילית, במגבלות שנקבעו, תועבר לשנים הבאות, ותקוּזז מהבונוס בשנים הבאות; (ב) נקבעו הוראות לעניין מנהלים המועסקים בחברה פחות משנתיים; (ג) המדיניות כאמור נקבעה, בשים לב לתכנית האופציות שקיימת בחברה (תכנית שפורסמה לראשונה בחודש יוני 2009), אשר הינה ארוכת טווח ונועדה לקדם יעדים כלל חברתיים, ארוכי טווח, בהתאם לתקופות ה-vesting שנקבעו בתכנית ובשים לב לתוכנית התגמול לעובדי חטיבת ההשקעות שאושרה על ידי דירקטוריון החברה בחודש יוני 2010.

(ב) בחודש יוני 2010 אישרו הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצה, לאחר שקיבלו המלצות בעניין מאת ועדת התגמול שעסקה בגיבוש המדיניות, מדיניות תגמול לנושאי משרה שעוסקים בתחום ניהול ההשקעות של הגופים המוסדיים.

המדיניות שאומצה נסמכת על העקרונות שנקבעו בחוזר המפקח, תוך התאמת פרמטרים שונים למאפייני הפעילות של הגופים המוסדיים בקבוצה וליעדים השונים אותם מבקש הדירקטוריון לקדם באמצעות המדיניות כאמור.

מדיניות התגמול למנהלים בתחום ההשקעות כוללת, בין היתר, את העקרונות הבאים: (א) תשלום מענקים שאינם מענקים מובטחים יהא מותנה בעמידת הגופים המוסדיים בקבוצה בכללותם ומערך ההשקעות בכללותו בתוצאות סף וביעדי רווחיות שייקבעו מראש; (ב) המענקים שאינם מענקים מובטחים לעובדי מערך ההשקעות יהיו מותנים בעמידת הגופים המוסדיים בקבוצה, לאחר תשלום המענקים להם ולכלל עובדי הגופים המוסדיים בקבוצה, בדרישות ההון הרגולטורי בהתאם להוראות הדין והנחיות המפקח על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר; (ג) סכום המענקים לעובדי מערך ההשקעות ייקבע על פי מדידה והערכה פרטנית של ביצועי המנהלים, אשר תכלול, בין היתר, התחשבות בפרמטרים הבאים: (1) מדידת תוצאות החטיבה בהשוואה לביצועי המתחרים בתחומי הסיכון והתשואה על בסיס פרמטרים ומשקולות שייקבעו מראש. המדידה תיתן משקל שווה למדידת התוצאות המצטברות ב- 3 השנים האחרונות ולמדידת ביצועי השנה השוטפת; (2) הערכה אישית לכל מנהל בגין תוצאות הפעילות בשנה השוטפת של הנושאים עליהם הוא אחראי. לגבי פרמטר זה נקבע בהחלטה מיום 24 בנובמבר 2011, כי ההשפעה המקסימאלית של ציון ההערכה האישי על הציון הכולל לא יעלה על 20% מהציון הכולל; (ד) בחינת העמידה בתוצאות סיכון ותשואה אל מול תוצאות המתחרים תיעשה בחלוקה לפי סוגי המוצרים (ביטוח חיים, פנסיה, גמל והשקעות כספי הנוסטרו), ותוך התחשבות במדיניות ההשקעה הכוללת שנקבעה על ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצה; (ה) ההערכה האישית לכל מנהל מורכבת מפרמטרים רוחביים שיחולו על כלל המנהלים העוסקים בתחום ההשקעות ומפרמטרים ספציפיים שהינם מותאמים לאופי הפעילות שלה אחראי כל מנהל. בכלל הפרמטרים שילקחו בחשבון לצורך קביעת הציון האישי, כלולים פרמטרים כגון: עמידה ביעדי ציות ורגולציה, עמידה ביעדי בקרה וביקורת, עמידה ביעדים שנכללו בפרויקטים שונים של החברה ועוד; (ו) היקף המענק המקסימאלי שישולם למנהלים יוגבל בהתאם לסכום שייקבע מראש עבור כל מנהל (דהיינו, הציון המתקבל מהשקלול של הפרמטרים השונים, כאמור לעיל, יוכפל בהיקף המענק המקסימאלי של הבונוס שנקבע לכל מנהל, לצורך קביעת הבונוס בשנה השוטפת). דהיינו, נקבע עבור כל מנהל העוסק בתחום ההשקעות מענק מקסימאלי שעל בסיס שיעור העמידה ביעדים השונים הוא יקבל את הבונוס שישולם לו בפועל; (ז) נקבעו הוראות לעניין מנהלים המועסקים בחברה פחות מ- 3 שנים; (ח) המשקולות שנקבעו יוצרים איזון הולם בין התגמול הקבוע לבין התגמול תלוי התוצאות, באופן שמבטיח אי נטילת סיכונים קצרי טווח בשל שיקולים הקשורים באופי התגמול; (ט) המדיניות כאמור נקבעה, בשים לב לתכנית האופציות שקיימת בחברה (תכנית שפורסמה לראשונה בחודש יוני 2009), אשר הינה ארוכת טווח ונועדה לקדם יעדים כלל חברתיים, ארוכי טווח, בהתאם לתקופות ה- vesting שנקבעו בתכנית.

ביום 21 באוגוסט 2012 אישר דירקטוריון הראל השקעות ודירקטוריון הראל ביטוח עדכונים במשקלם של פרמטרים המשמשים בחישוב התגמול על פי תכנית התגמול וכן עדכון של אופן חישוב פרמטר נוסף. עקרונות התכנית נותרו ללא שינוי. כמו כן נקבע, כי במקרה שבו הרווח הכולל של הראל השקעות יהיה נמוך משיעור מסוים שנקבע ביחס לרווח הכולל לפי תכנית העבודה, יתקיים דיון בוועדת התגמול ובדירקטוריון לבחינת אפשרות לקביעת פקטור הפחתה רוחבי על תוצאות התגמול המחושבות לפי תכנית התגמול.

הפרמטרים העיקריים שעודכנו במסגרת העדכון הינם:

חישוב הציון בגין תשואה על ההון ייעשה אך ורק לפי דירוג התשואה על ההון שהשיגה החברה ביחס לתשואה על ההון שהשיגו ארבעת קבוצות הביטוח הגדולות האחרות, בתקופת המדידה. בהתאם לתכנית טרם העדכון, המדידה נעשתה בחלקה לפי הדירוג ביחס לחברות האחרות ובחלקה לפי עמידה ביעד תשואה על ההון שנקבע בראשית השנה בתכנית העבודה.

בנוסף נקבע במסגרת העדכון, כי במקרה שבו הרווח הכולל לבעלי המניות בחברה יהיה נמוך מ- 25% מהרווח הכולל לפי תכנית העבודה, ועדת התגמול תקיים דיון לשם בחינת מתן המלצה לדירקטוריון לקבוע פקטור הפחתה רוחבי שיחול על התוצאה המתקבלת מתחשיב המענקים בהתאם לתכנית התגמול, לגבי כלל נושאי המשרה שעליהם חלה התכנית. ככל שהדירקטוריון יאמץ המלצה להפעלת פקטור הפחתה רוחבי, המענקים שישולמו בפועל, יהיו נמוכים בהתאם לשיעור הפקטור שייקבע, מהמענקים שהיו אמורים להיות משולמים בהתאם לפרמטרים שנקבעו בתכנית התגמול. מתן המלצה כאמור נועד להדק את הקשר בין התגמול בפועל לבין תוצאות הפעילות

השוטפת של החברה.

נימוקי ועדת התגמול, ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה:

תכנית התגמול נועדה, בין היתר, לתמרץ את נושאי המשרה הבכירים בהראל ביטוח ובחברות הבנות שלה להשיג את היעדים שנקבעים על ידי החברה, מעת לעת, תוך התמקדות ביעדים ארוכי טווח, פעילות בהתאם לאסטרטגיה של החברה לגבי תעודף מוצרים ותוך שמירה על אי נטילת סיכונים, מעבר למדיניות ניהול הסיכונים של החברה. על מנת שתכנית התגמול תאפשר להשיג את יעדיה לאורך זמן, וכפי שאף נקבע בעת אישור תכנית התגמול לראשונה, ועדת התגמול בוחנת מעת לעת את תוצאות היישום של התכנית, ובהתאם לתוצאות היישום בוחנת את הצורך בעריכת עדכונים בתכנית. העדכונים שאושרו הינם עדכונים טכניים הנוגעים לאופן היישום של פרמטרים שקיימים כבר בתכנית, ונועדו למקסם את המתאם שבין יעדי החברה לבין תכנית התגמול. חישוב הפרמטר של התשואה על ההון לפי השוואה לקבוצות הביטוח האחרות בלבד נועד להפוך פרמטר זה לאובייקטיבי לגמרי. עדכון המשקולות של הפרמטרים נועד לשקף את היעדים ארוכי הטווח של החברה מבחינת תמהיל הרווחיות והחשיבות שקיימת לגידול בשווי התיק הקיים של החברה, אשר מחושב אף הוא באופן אובייקטיבי לגמרי בהשוואה לתוצאות של קבוצות הביטוח הגדולות האחרות.

הקביעה, כי במקרה שבו הרווח הכולל לבעלי המניות בהראל השקעות יהיה נמוך מ- 25% מהרווח הכולל לפי תכנית העבודה, תקיים ועדת התגמול דיון לשם בחינת מתן המלצה לדירקטוריון לקבוע פקטור הפחתה רוחבי על המענקים המתקבלים מחישוב הפרמטרים שנקבעו בתכנית התגמול, נועד להדק את הקשר בין התוצאות השוטפות בפועל לתגמול בפועל שמשולם לנושאי המשרה הבכירים, ולמנוע אפשרות של מקרי קיצון בהם ישולמו מענקים למרות אי השגת יעדי הרווחיות שנקבעו בתכנית העבודה

4.8 ספקים ונותני שירותים

4.8.1 לשם ניצול של "יתרון לגודל" שקיים להראל גמל ועל מנת למנוע חיסרון לקוטן שקיים לחברה ולחסוך בעלויות תפעול שוטף, לחברה הסכם עם הראל גמל בדבר קבלת שירותי תפעול וניהול מהראל גמל. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשוב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטורים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה הראל גמל לחברה, תוך שהחברה מנצלת את היתרון לגודל של הראל גמל ובכך חוסכת בעלויות התפעול והניהול. בהתאם להוראות הסכם זה, החברה משלמת להראל גמל דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו שמקבלת החברה מקופות הגמל שבניהולה. התמורה דלעיל כוללת תשלום עבור שירותים שונים שרוכשת הראל גמל עבור הקופות שמנוהלות על ידה והחברה לא תחויב בתשלום נוסף בקשר עם השירותים כאמור. כמו כן, בהתאם להסכם שבין החברה להראל גמל, המחיתה החברה להראל גמל את זכאותה לקבלת דמי ניהול מאת הראל גמל ביטוח בגין קופות גמל שהינן בבעלות הראל גמל ומונהלות בידי החברה.

4.8.2 בהתאם להסכם שבין החברה לבין לאומי שירותי שוק ההון בע"מ מעניקה לאומי שירותי שוק ההון בע"מ לחברה שירותי תפעול לקופות הגמל שבניהולה.

4.8.3 בין החברה לבין הראל גמל ביטוח (כבעלים של קופות המנוהלות על ידי החברה) נערכו הסכמים בקשר עם ניהולן של הקופות כאמור עבור הראל גמל ביטוח.

4.8.4 על פי הסכם בין החברה להראל השקעות, משלמת החברה להראל השקעות סך של 3% מדמי הניהול שגובה החברה מקופות הגמל שבניהולה, וזאת בתמורה לשירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסיים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.

4.8.5 בנוסף, לצורך פעילותה השוטפת החברה קשורה בהסכמים עם ספקים שונים - ספקי השירותים הינם, בעיקר, בתחומים הבאים: עו"ד, יועצי מס, בתי דפוס ודיוור לצורך משלוח דברי דואר הנדרשים על-פי דין, שירותי מחשוב, באמצעות הראל המשמר מחשבים בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות, ובאמצעות חברות נוספות עימן התקשרה הראל המשמר מחשבים בע"מ.

- 4.8.6 לחברה אין תלות בספק זה או אחר, שכן קיימים ספקי שירותים חליפיים עימם ניתן להתקשר בהסכם לרכישת שירותים בלוח זמנים קצר, בהתחשב בסוג השירותים שנרכשים.
- 4.8.7 הסכם בנוגע לשירותי ברוקראז' - החברה משתמשת בשירותי המסחר של מספר רב של חברי בורסה. הבחירה אצל איזה חבר בורסה לבצע את הפעילות נעשית על בסיס מספר פרמטרים ובהם איכות הביצוע, עלות הפעולה, איכות המחקר ורעיונות ההשקעה שמציע הברוקר ואיכות ההצעה לפעולה הסטנדרטית. בכדי ליהנות מהיתרונות לגודל שיש לפעילות כלל הגופים בקבוצת הראל, הוחל בשנת 2007 בביצוע של הליך תחרותי משותף לשירותי ברוקראז' לכל גופי החסכון ארוך הטווח בקבוצת הראל. במסגרת זאת נעשתה פניה למרבית הבנקים והברוקרים הפעילים בישראל והתקבלו מהם הצעות מחיר ונחתמו הסכמי ברוקראז' בהתאם להצעות שהתקבלו.
- 4.8.8 להלן השיעור הממוצע של עמלות הקניה והמכירה, ועמלות דמי משמרת המשולמות (באחוזים):

מניות	אג"ח	מק"מ	אופציות	מניות בחול	אג"ח בחו"ל	דמי שמירה ניירות ערך	עסקה בקסטודיאן
0.045	0.035	0.014	1.8 ש"ח	0.06	0.06	פטור	0.01
				בתוספת עמלת סוכן	בתוספת עמלת סוכן		

החברה פעלה במהלך שנת 2012 באמצעות מגוון חברי בורסה המספקים שירותי ברוקראז', לרבות הראל פיננסים מסחר וניירות ערך בע"מ (חברה שבחלק מתקופת הדוח, עד למכירתה, היתה צד קשור). בעסקאות אשר בוצעו ע"י חבר בורסה שאינו בנק, הרי שניירות הערך הנרכשים נשמרים בבנק כקסטודיאן, ועל שירותי הקסטודיאן גובה הבנק עמלה בשיעור של 0.01% מסכום העסקה.

4.9 השקעות

בשנת 2012 לא ביצעה החברה פעילויות השקעות מהותיות והשקעות בפעילויות אחרות.

4.10 מימון

החברה מממנת את פעילותה ממקורותיה העצמאיים. לחברה אין הלוואות שהיו בתוקף במהלך תקופת הדוח והחברה לא נטלה אשראים.

הנהלת החברה סבורה, כי החברה לא תיזקק להון נוסף לצורך התפעול השוטף של החברה. לעניין השלמת ההון שתידרש בהתאם לתקנות ראה סעיף 4.15.

4.11 מיסוי

4.11.1 דיני המס החלים על החברה

לעניין הוראות ודיני המס החלים על החברה ראה ביאור 10 לדוח הכספי.

4.11.2 כתוצאה מהצעת החוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב – 2011 שיעורי המס הכולל (לרבות מס רווח) החל על החברה ישתנה מ- 35.53% בשנת 2012 ל-35.90% בשנת 2013 ואילך.

4.11.3 שומות מס

• שומות סופיות - לחברה שומות מס סופיות כמפורט בביאור 10 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה ליום 31.12.2012.

• שומות במחלוקת - לחברה אין, נכון למועד דוח זה, שומות במחלוקת.

4.11.4 שיעור המס העיקרי של החברה בשנת 2012 היה 35.53%.

4.12 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות

הפעילות בתחום קופות הגמל, כפופה, בין היתר, להוראות חוק קופות הגמל החלות על חברות מנהלות הפועלים בתחום זה, להוראות המפקח, כפי שהן מתפרסמות מעת לעת ולהוראות שנקבעו מכוח תקנות קופות הגמל.

בנוסף, הפעילות בתחום זה מושפעת מהחקיקה בתחום המיסוי, המשפיעה על כדאיות ההשקעה של עמיתי קופות הגמל במוצרים השונים הקיימים בתחום.

הוראות דין כלליות

- 4.12.1 חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958
- חוק הגנת השכר מעניק, במקרים המוגדרים בחוק, הגנה לעובד במקרה שהמעביד אינו מעביר את ההפרשות לקופת גמל כמשמעה בפקודת מס הכנסה.
- 4.12.2 חוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000
- חוק איסור הלבנת הון והצווים שפורסמו מכוחו (בעיקר צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב - 2001 וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופות גמל וחברה המנהלת קופת גמל), התשס"ב - 2001) - מטילים חובה על מבטח, חברה מנהלת של קופות גמל ועל סוכן ביטוח לרשום את פרטי הזיהוי של מקבלי השירות בפוליסות ביטוח חיים שיש בהן מרכיב חיסכון ומקבלי השירות בתחום קופות גמל ודורשים מהם לבדוק את מסמכי הזיהוי ולאמתם. בנוסף לכך, הם מטילים חובה על חברות הביטוח, חברות מנהלות וסוכני ביטוח לדווח לרשות שהוקמה על פי החוק על פעולות מסוימות שהינן חריגות.
- 4.12.3 חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006
- חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006 קובע את העילות שבגינן ניתן להגיש תביעה ייצוגית. החוק קובע את הנוהל לפיו ניתן לאשר ניהול תביעה כייצוגית עם מנגנון opt-in (דהיינו, שיהיה מיוצג רק מי שהודיע, כי הוא מבקש להיכלל במסגרת הקבוצה המיוצגת בתובענה) וכן עם מנגנון opt-out (דהיינו, שמי שאינו מעוניין להיות מיוצג צריך להודיע על כך). החוק קובע הוראות לעניין מרשם תובענות ייצוגיות כדי למנוע ניהול תביעות ייצוגיות באותו נושא בערכאות שונות. כמו כן, החוק קובע הפסקה של מירוץ ההתיישנות לענין תביעות שאושרו ולענין תביעות שלא אושרו. בנוסף, מכח החוק מוקמת קרן למימון תביעות ייצוגיות. לענין גופים מסוימים ובהם מבטחים קובע חוק תובענות ייצוגיות, כי בית המשפט רשאי שלא לאשר ניהול תביעה כתובענה ייצוגית אם שוכנע, כי עצם ניהול ההליך כתובענה ייצוגית צפוי לגרום נזק חמור לציבור הנזקק לשירותיו של הנתבע או לציבור בכללותו, כתוצאה מפגיעה ביציבותו הכלכלית של הנתבע, לעומת התועלת הצפויה מניהולו בדרך זו לחברי הקבוצה ולציבור, ולא ניתן למנוע את הנזק בדרך של אישור ניהול התובענה כייצוגית, תוך שינוי בה.
- 4.12.4 חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981
- חוק הגנת הפרטיות קובע הוראות שונות שנועדו להגן על פרטיותם של אנשים ומוסדות. החוק קובע חובת רישום של מאגרי מידע ומטיל חובות שונות על בעלים ומחזיק של מאגר מידע.
- 4.12.5 חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב - 2012
- ביום 5 באוגוסט 2012 פורסם חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012. מטרתו של החוק הינה הטלת סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן, קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, הכל כחלק מהמאבק הבין לאומי בתכנית הגרעין של איראן שישראל חלק ממנו.
- 4.12.6 חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב - 2012
- ביום 14 במאי 2012 פורסם תיקון לחוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב-2012, שעיקרו הינו קביעת מתן סמכות לממונה על ההגבלים העסקיים להטיל קנסות מנהלים (עיצומים כספיים) במקרה של הפרה של הוראות חוק ההגבלים העסקיים. כמו כן, התיקון כולל הרחבה של סוגי ההפרות על החוק אשר ביצוען יגרור אפשרות אכיפה וענישה על פי החוק. במסגרת התיקון תוקנה לרשות ההגבלים האפשרות להפעיל שיקול דעת ולהעדיף במקרים המתאימים את הסנקציה המנהלית כאמור על פני הסנקציה הפלילית הקבועה בחוק. גובה העיצום הכספי הינו: לגבי תאגיד

שמחזור מכירותיו עולה על 10 מיליוני ש"ח - בשיעור של עד 8% ממחזור המכירות ולא יותר מ- 24 מיליוני ש"ח, ולגבי תאגיד שמחזור מכירותיו קטן מ- 10 מיליוני ש"ח - עד 1 מיליון ש"ח. כמו כן, נאסרה האפשרות לשפות או לבטח את נושא המשרה כנגד החיוב הכספי. התיקון נכנס לתוקף ביום פרסומו.

4.12.7 חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א - 2010

ביום 27 בינואר 2011, פורסם חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך במסגרתו תוקנו חוק ניירות ערך, חוק ייעוץ השקעות וחוק השקעות משותפות בנאמנות. תיקונים אלו מקנים לרשות לניירות ערך סמכויות להטלה של סנקציות משמעותיות בגין מקרי הפרה שנקבעו בתיקוני החקיקה.

לאור הוראות החוק כאמור, ביום 25 בדצמבר 2011 החברות הרלבנטיות בקבוצה אימצו תכנית אכיפה ומינו את הגורמים שיהיו אחראים על יישומה ויפקחו על ביצועה.

4.12.8 חוק ה- (Foreign Account Tax Compliance Act) FACTA

בחודש מרס 2010 חוקק בארה"ב חוק הידוע בשם (Foreign Account Tax Compliance Act) FACTA שלפיו מחויבים מוסדות פיננסיים זרים להעביר מידע אודות חשבונות המנוהלים על ידי לקוחות אמריקאים. בכך מרחיב החוק באופן ניכר את דרישת הגילוי והדיווח המוטלת על מוסדות פיננסיים זרים ביחס לחשבונות שבבעלות אמריקאים. בחודש ינואר 2013 פורסמו תקנות סופיות על ידי משרד האוצר האמריקאי ורשות המיסוי האמריקאית המספקות הנחיות אופרטיביות ליישום החוק. באופן כללי, על פי הוראות החוק והתקנות, על מוסדות פיננסיים זרים להתקשר בהסכם עם ה- IRS שבמסגרתו יתחייב הגוף הפיננסי הזר, בין היתר, לאתר חשבונות אמריקאים, לדווח עליהם ל- IRS ולנכות מס מלקוחות שיסרבו לספק את המידע והמסמכים הנדרשים. גוף פיננסי זר שלא יתקשר בהסכם כאמור עם ה- IRS יחויב בעצמו בניכוי מס בגין הכנסות ממקורות אמריקאים והכנסות מתקבולים על מכירה של נכסים שעשויים לייצר הכנסות ממקורות אמריקאים. עם זאת, הרשויות האמריקאיות מקיימות מגעים עם רשויות המס של מדינות שונות לצורך התקשרות בין מדינתית (Intergovernmental Agreement), אשר עשויה להשליך על אופן יישום הוראות ה- FATCA על מוסדות פיננסיים באותן מדינות. הוראות החוק לא יחולו, באופן כללי, על התחייבויות (obligations) שהונפקו לפני 1 בינואר 2014. יישום החוק צפוי להיות כרוך בעלויות תפעוליות. נכון למועד פרסום הדוח, לא ברור האם ישראל תחתום על הסכם בין מדינתית עם ארה"ב ומה יהא תוכנו של אותו הסכם, ועל כן לא ברור היקף תחולת החוק על התיק הקיים. לאור זאת, בשלב זה לא ניתן להעריך את מכלול הפעילויות שיידרשו, ובכלל זה היקף הדיווחים לרשויות האמריקאיות, היקף הפעילות התפעולית והמכונית וההשלכות בכללותן.

הוראות דין המסדירות את פעילות קופות הגמל

4.12.9 חוק הפיקוח

פעילותן של חברות ביטוח (בלשון החוק - מבטחים) בישראל מוסדרת, בין היתר, בחוק הפיקוח, בתקנותיו ובהנחיות המפקח מכוח סמכותו על פי חוק הפיקוח. בין יתר הוראות חוק הפיקוח, ניתן למנות את ההוראות הבאות המשפיעות בצורה מהותית על פעילות חברות ביטוח, ובהן חברות הביטוח בקבוצה:

עוסק בביטוח חייב להיות בעל רישיון מבטח. החזקה של למעלה מ- 5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד מבטח וכן שליטה בתאגיד מבטח מצריכות היתר החזקה או היתר שליטה (בהתאם לעניין) מאת המפקח.

לא יעסוק אדם בישראל בעצמו או על ידי אחר, בתיווך בביטוח בין כל אדם לבין מבטח, אלא אם יש בידו רישיון סוכן ביטוח.

דו"חות כספיים שנתיים מבוקרים ודו"חות רבעוניים מסוקרים יערכו על ידי מבטח בהתאם להוראות המפקח, יוגשו למפקח ופורסמו ברבים.

מבטח המורשה לעסוק בביטוח חיים חייב לנהל עסקים אלו באמצעות מערכת חשבונות נפרדת ולהחזיק נכסים נפרדים לכיסוי התחייבויותיו בתחום ביטוח החיים.

חוק הפיקוח קובע הוראות לגבי האורגנים ובעלי תפקידים במבטח ומחיל על כלל חברות הביטוח חובות שונות שחלות על חברות ציבוריות.

למבטח אסור לתאר ללקוח או לציבור תיאור מטעה של עסקת ביטוח. למבטח אסור להתנות עשיית ביטוח בענף פלוני בעשיית ביטוח בענף אחר, אלא אם קיים קשר עסקי סביר ביניהם.

למפקח סמכות לברר תלונות ציבור בדבר פעולה של מבטח בענייני ביטוח. אם מצא המפקח שהתלונה מוצדקת, בסמכותו להורות על תיקון הליקוי שהעלה הבריור.

על פי חוק הפיקוח מוסמך שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע הוראות בדבר הון מינימלי של מבטח; דרכי החזקת נכסים כנגד התחייבויות; מגבלות השקעה; חובת החזקת עתודות ביטוח ודרכי חישובן.

בחוק הפיקוח נקבעה שורה של הוראות שעבירה עליהן מהווה עבירה פלילית ומטילה על נושאי המשרה אחריות למניעת עבירות.

על פי סעיף 2 לחוק הפיקוח רשאי המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, ליתן לכלל המבטחים או לסוג מסוים, כל הוראה שימצא לנכון הנוגעת לדרכי פעולתם וניהולם של המבטחים, על מנת להבטיח את ניהולם התקין ואת השמירה על עניינם של המבוטחים או של הלקוחות.

מכוח חוק הפיקוח הותקנו, בין היתר, התקנות הבאות המהותיות לפעילות המבטחים בקבוצה

4.12.9.1 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז - 2007. התקנות קובעות כללים להבטחת פעילותו התקינה של הדירקטוריון, הבטחת עצמאותו, כשירות חברי, כללים למניעת ניגודי עניינים, נושאים בהם הדירקטוריון חייב לדון ולהחליט, נוכחות ומניין חוקי בישיבותיו.

4.12.9.2 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התש"ע - 2009.

4.12.10 חוק קופות גמל

פעילותן של קופות גמל והחברות המנהלות שלהן וכן של קרנות פנסיה והחברות המנהלות שלהן מוסדרת, בין היתר, בחוק קופות גמל ובהנחיות המפקח מכוח סמכויותיו על פי החוק הנ"ל. עד לחקיקתו של החוק האמור בשנת 2005, דבר החקיקה המרכזי בו נקבעו ההוראות הנוגעות לתחום הגמל והפנסיה היה תקנות מס הכנסה קופות גמל, החלות אף כיום, ומסדירות בין היתר את כללי ההשקעה של הכספים המנוהלים בקופות גמל ובקרנות הפנסיה ואת שערך נכסיהן. לעניין תיקון מספר 3 לחוק קופות גמל, היוצר שינוי מהותי בסוג המוצרים המוסדרים בחוק קופות גמל, ראה סעיף 4.12.10.17 להלן.

בין יתר ההוראות הכלליות שבחוק קופות גמל, ניתן למנות את ההוראות הבאות המשפיעות בצורה מהותית על פעילות החברות המנהלות:

4.12.10.1 לא ינהל אדם קופת גמל או קרן פנסיה אלא על פי רישיון מבטח. ניהול קופת גמל וקרן פנסיה יהיה בהתאם להוראות הדין, הוראות רישיון המבטח, הוראות אישור קופת גמל או קרן הפנסיה והוראות תקנון הקרן. החברה המנהלת תשמש נאמן של נכסי הקרן או הקופה שבניהולה לטובת עמיתי הקופה או הקרן (על קרנות פנסיה וקופות גמל שפעלו כתאגיד, ולא במתכונת של ניהול בנאמנות, חלה חובה לעבור למתכונת של נאמנות עד תום 18 חודשים מיום תחילת החוק - חודש נובמבר 2005). החברה המנהלת תפעל באמונה ובשקידה לטובת כל אחד מעמיתה, ללא אפליה, ולא תעדיף כל שיקול על פני טובת העמיתים.

4.12.10.2 רישיון לעסוק בניהול קרנות פנסיה יינתן על ידי המפקח רק לחברה (כהגדרתה בחוק החברות) שהנה מבטח (כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח) ועיסוקה הבלעדי הוא ניהול קרנות פנסיה, אשר הונה העצמי אינו נופל מהסכום שנקבע על ידי שר האוצר ואשר יש לה כיסוי ביטוחי בתנאים ובסכומים שנקבעו על ידי השר.

- 4.12.10.3 החזקה של למעלה מ- 5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בחברה מנהלת וכן שליטה בחברה מנהלת מצריכות היתר החזקה או היתר שליטה (בהתאם לעניין) מאת המפקח.
- 4.12.10.4 העברת הניהול של קופת גמל מחברה מנהלת אחת לאחרת דורשת אף היא את אישור המפקח (כמו גם הודעה לעמיתים).
- 4.12.10.5 החוק קובע את הכללים לגבי האורגנים ובעלי התפקידים בחברה מנהלת, לרבות ההוראות הבאות: (א) בדירקטוריון חברה מנהלת יכהנו לפחות שבעה דירקטורים ולא יותר מחמישה עשר, ובהם יהיו דירקטורים בעלי כשירות לכהן כדירקטורים חיצוניים ("נציגים חיצוניים"), אשר אחד מהם לפחות הוא בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית והיתר הם בעלי כשירות מקצועית, במתכונת דומה לזו הקבועה בחוק החברות לגבי חברות ציבוריות; (ב) דירקטוריון החברה המנהלת יתכנס לפחות אחת לשלושה חודשים (חובה לקיום מספר גדול יותר של ישיבות נקבעה בחוזר שפרסם המפקח); (ג) לחברה תהא ועדת ביקורת, במתכונת דומה לזו הקבועה בחוק החברות לגבי חברות ציבוריות; (ד) החברה תמנה מבקר פנימי, במתכונת דומה לזו הקבועה בחוק החברות לגבי חברות ציבוריות; (ה) על נושא משרה או בעל שליטה אשר יש לו עניין אישי בעסקה של החברה חלה חובת גילוי על עניין אישי כאמור; (ו) יו"ר הדירקטוריון לא יכהן כמנכ"ל החברה; (ז) לכל קרן פנסיה וקופת גמל תהא ועדת השקעות, המופקדת על מדיניות ההשקעות של קרן הפנסיה או קופת הגמל, לפי העניין, אך ניתן למנות ועדת השקעות אחת למספר קרנות פנסיה או קופות גמל. רוב חברי ועדת ההשקעות יהיו נציגים חיצוניים; (ח) לחברה ימונה רואה חשבון מבקר, עליו יחולו כללים במתכונת דומה לזו הקבועה בחוק החברות; (ט) הוענקו למפקח סמכויות לקבוע תנאים וכללים לגבי כשירות הכהונה של נושאי המשרה השונים בחברה מנהלת, ונקבעו הוראות לגבי אישורים ודיווחים למפקח הנדרשים בעת מינוי נושאי משרה חדשים; (י) נקבעו הוראות למניעת ניגוד עניינים בניהול קרן פנסיה.
- 4.12.10.6 החוק קובע את זכאותו של עובד לבחור את ערוץ החסכון הפנסיוני (קופת גמל, קרן פנסיה או ביטוח מנהלים) אליו הוא מבקש שתופרשנה ההפרשות להן הוא זכאי וכן רשאי הוא לבחור את יצרן המוצר הפנסיוני (הגוף המנהל). בנוסף, העובד רשאי לשנות בחירתו זו מעת לעת ולהעביר לקופה או לקרן אחרת את היתרות העומדות לזכותו כאמור, תוך צמצום של יכולת המעביד להכריע בשאלת זהות קופת הגמל אליה יופרשו הסכומים.
- 4.12.10.7 שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, קובע את השיעורים או הסכומים המקסימאליים לתשלומים של עמיתים (ולגבי עמית-שכיר - גם לתשלומים של מעביד), לרבות התנאים שיחולו על משיכת או העברת הכספים כאמור (וזאת בנוסף לתנאים הקבועים בחוק).
- 4.12.10.8 זכויות עמית בקופת גמל ובקרנות פנסיה אינן ניתנות לשעבוד, או עיקול (למעט כפי שיקבע שר האוצר).
- 4.12.10.9 השקעת כספי קופות הגמל וקרנות הפנסיה תהיה בהתאם למדיניות ההשקעות הקבועה בתקנון הקרן, אשר נקבעת (בכפוף להוראות הני"ל של התקנון) על ידי הדירקטוריון ועל ידי ועדת ההשקעות. ניהול נכסי הקרן יעשה בנפרד מנכסי החברה המנהלת ובנפרד מנכסיה של כל קרן פנסיה או קופת גמל אחרת (עם מערכת חשבונות נפרדת).
- 4.12.10.10 נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה אינם ניתנים לעיקול והחברה המנהלת לא תשעבדם אלא לצורך קיום עסקה עבור קרן הפנסיה או קופת הגמל ובתנאים שיקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים.
- 4.12.10.11 חברה מנהלת לא תגבה מנכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולה או מתשלומי המפקידים כל סכום זולת: (א) דמי ניהול; (ב) הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קרן הפנסיה כפי שקבע שר האוצר; (ג) דמי ביטוח עבור ביטוחים בהם יבוטחו עמיתים. שר האוצר (באישור ועדת הכספים) קובע את השיעורים והסכומים המרביים לדמי הניהול ולהוצאות כאמור.
- 4.12.10.12 חברה מנהלת לא תשלם כל עמלה או תמורה אחרת לאדם כלשהו בשל הצטרפות עמית לקופת גמל או לקרן פנסיה או המשך חברותו בה או בשל הפקדת הכספים אליה, למעט עמלות הפצה ליועץ פנסיוני או לסוכן ביטוח ובמגבלות שנקבעו בתקנות עמלות הפצה.

4.12.10.13 חישוב שווי נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה וחישוב התשואות בהן נקבעים על פי תקנות המותקנות על ידי שר האוצר והוראות המפקח.

4.12.10.14 מכח הוראות החוק קבע המפקח הוראות לגבי הדיווח לעמיתים.

4.12.10.15 החוק קובע גם הוראות על עיצומים כספיים וקנסות אזרחיים על הפרת הוראות החוק, התקנות והחוזרים, וזאת בנוסף לקביעת עבירות ועונשים בגין הפרות כאמור (לרבות מאסר).

4.12.10.16 החוק קובע את סמכות המפקח לקבוע כללים בדבר דיווחים שנתיים ותקופתיים שחברה מנהלת חבה בהם.

4.12.10.17 ביום 23 בינואר 2008 התקבל בכנסת תיקון 3 לחוק קופות הגמל אשר במסגרתו תוקנו הוראות חוק קופות הגמל, חוק הפיקוח ופקודת מס הכנסה.

תיקון 3 לחוק קופות הגמל קובע שני סוגי קופות גמל: קופת גמל משלמת וקופת גמל לא משלמת. קופת גמל משלמת היא קופת גמל אשר משלמת ישירות קצבה למבוטחיה. קופת גמל לא משלמת היא קופת גמל אשר לא ניתן למשוך ממנה כספים באופן ישיר, למעט כספי פיצויים. משיכת כספי התגמולים מקופת גמל לא משלמת תוכל להתבצע רק על ידי העברת הכספים שנצברו לקופת גמל משלמת (בהתאם למסמך המפקח מיום 4 במרס 2009, משיכת כספים שלא כדין מקופת גמל לא משלמת לקצבה החל מיום 1 בינואר 2008 תוכל להיעשות מבלי להעבירם לקופת גמל משלמת לקיצבה). משיכת הכספים מקופת גמל משלמת תהא בהתאם לשיטת ההיוון שנקבעה בתקנון הקופה, ובלבד שסכום הקצבה החודשי שלו יהיה זכאי העמית לאחר ההיוון לא יפחת מ- 3,850 ש"ח ("סכום הקצבה המזערי" - סכום זה יעודכן על פי עליית המדד ב- 1 במרס כל שנה ביחס למדד שהיה ידוע ב- 1 במרס 2008). אם פחת הסכום האמור מסכום הקצבה המזערי, המשיכה תתבצע בהתאם לשיטת ההיוון שנקבעה בתקנון הקופה, לפי שיעור מהקצבה שלא יעלה על 25% ולתקופה שלא תעלה על חמש שנים; עוד קובע התיקון כי אישור קופת גמל כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים לא יינתן, אלא לגבי קופות שפעלו כדין כקופות לתגמולים או כקופות אישיות לפיצויים משנת 2007 ואילך, ורק ביחס לכספים שהופקדו עבור שנות המס שקדמו לשנת המס 2008.

עוד נקבע במסגרת התיקון כי הממונה לא ייתן אישור לקופת גמל מרכזית לפיצויים אלא לגבי קרן שפעלה כדין כקופת גמל מרכזית לפיצויים בשנת המס 2007 לגבי כספים שהופקדו בקרן עד לשנת המס 2010, ובלבד שההפקדה היא של עמית-מעביד אשר היה עמית בקופה בחודש דצמבר 2007 והפקדת הכספים היא בשל עובד של עמית-מעביד כאמור שהופקדו עבורו כספים בקופה עבור חודש דצמבר 2007.

במסגרת התיקון הושוו גם הטבות המס לחיסכון בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים. במסגרת התיקון נקבע לראשונה, כי יוענק זיכוי ממס בשיעור של 35% בשל הפקדות בכל קופות הגמל לקצבה. דהיינו, לעניין שיעור הזיכוי ממס, לא תהיה קיימת עוד הבחנה בין תוכנית לפנסיה מקיפה לתוכנית שאינה לפנסיה מקיפה ושיעור הזיכוי ממס יהיה 35% הן בקופות גמל משלמות לקצבה והן בקופות גמל שאינן משלמות לקצבה.

כמו כן נקבע זיכוי ממס בשיעור של 35% גם עבור רכישת ביטוח קצבת שארים. ביטוח קצבת שארים הינו ביטוח מפני הסיכון למקרה מוות של המבוטח, ללא מרכיב החסכון, הכולל תשלומי פנסיה לשארים. הסכום הכולל שבשלו מוענק זיכוי ממס בשל רכישת ביטוח קצבת שארים לא יעלה על 1.5% מההכנסה המזכה של העמית.

במסגרת התיקון נקבעה מגבלת הוצאה בשל ביטוח מפני אובדן כושר עבודה. ההוצאה המרבית לצרכי מס בשל רכישת ביטוח מפני אובדן כושר עבודה תהא עד 3.5% מההכנסה החייבת (עד 4 פעמים השכר הממוצע במשק). עד לתיקון ניתן היה לנכות לצרכי מס הוצאה של עד 2.5% מההכנסה החייבת, ללא תקרה. לאור התיקון, מי שהכנסתו החייבת הנה עד 4 פעמים השכר הממוצע במשק יוכל לנכות לצרכי מס הוצאה גדולה יותר מבעבר (3.5% במקום 2.5%), אולם מי שהכנסתו החייבת גבוהה מ- 4 פעמים השכר הממוצע במשק עלול להיפגע, משום שבעבר רשאי היה לנכות לצרכי מס הוצאה של עד 2.5% מהכנסתו החייבת, ללא תקרה. מאחר שקיים

מנגנון מקזז, לפיו במקרה שבו מעביד מפקיד עבור עובד למרכיב תגמולים למעלה מ- 5% יש להפחית את ההפרש מהשיעור המותר בניכוי בשל אובדן כושר עבודה, בוצעה התאמה ונקבע מנגנון מקזז מעל 4%.

בנוסף, נקבעו במסגרת התיקון שינויים והתאמות בכל הנוגע לזכות העובד לבחור את המוצר הפנסיוני אותו ירכוש ואת היצרן הפנסיוני ממנו ירכוש את המוצר. במסגרת זאת הודגשה זכות העובד לבחור גם את מסלול ההשקעה בקופת גמל מסלולית, למעט ביחס לרכיב ההפרשה לפיצויים, שאינה באה במקום הפרשה לפיצויי פיטורין לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. לגבי רכיב ההפרשה לפיצויים זכות הבחירה של העובד מוגבלת למסלול ברירת המחדל לפיצויים של קופת הגמל המסלולית. כמו כן הורחבה זכות העובד לבחור גם את תכנית הביטוח מפני סיכון מקרה מוות או מפני סיכון אבדן כושר עבודה, שהתיר אותה המפקח והכלולה בקופת גמל, או הנמכרת אגב הצטרפות או חברות בקופת גמל.

הוראותיו האמורות של תיקון 3 לחוק קופות גמל תחולנה על הכספים שיופקדו עבור העמיתים או המבוטחים החל ממועד 1 בינואר 2008. לגבי כספים שהופקדו עובר ליום 1 לינואר 2008 תחולנה ההוראות שהיו בתוקף עובר לתיקון.

במסגרת תיקון 3 הוכנסו שינויים גם בחוקים, כדלקמן:

(א) תיקונים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ ובשיווק פנסיוני), התשס"ה - 2005 (להלן: "חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני") בנוגע למערכת היחסים בין יועץ או סוכן פנסיוני לבין הגוף המוסדי, שמטרתו ליצור השוואה בין הוראות חוק רלבנטיות החלות על סוכנים גם על משווקים ויועצים פנסיונים.

(ב) תיקון הגדרת נכסי החסכון לטווח ארוך כך שקופות מרכזיות לפיצויים וקופות גמל מרכזיות לדמי מחלה אינן כלולות בהגדרת קופה מרכזית לקצבה.

(ג) תיקון הוראות בחוק קופות הגמל - ביטול המגבלה שחלה על חברה מנהלת של קופה מרכזית של קצבה באופן שלחברה כאמור תהיה אפשרות לנהל גם קופות גמל שאינן לקצבה.

(ד) הרחבת עיצומים כספים ורשימת הוראות בחוק שעבירות עליהן תהווה עבירות פליליות.

ביום 4 בפברואר 2008 העניק המפקח לכל הקופות ותכניות הביטוח אשר ניתן להן אישור לשנת 2008 כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים, אישור כקופת גמל לא משלמת לקצבה.

מתקיימים דיונים עם המפקח בדבר השלמת ההיערכות הנדרשת, ובכלל זה התאמת הפוליסות והתקנונים ליישום החקיקה האמורה.

נקבעו הוראות לשנים 2008 ו- 2009 לעניין התרת הפרשות לפיצויים לקופה לא משלמת לקצבה, הן לעניין פנסיית חובה והן לעניין קופות בהן אין הפרשה מקבילה של תגמולים.

ביום 15 באפריל 2008 פרסם המפקח מסמך בעניין סוגיות בנושא תיקון מספר 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה - 2008. כמו כן, ביום 20 באוגוסט 2008 פרסם המפקח מסמך הוראות הבהרה נוספות, אשר תוקן במסגרת מסמך הבהרה מיום 15 בספטמבר 2008. במסגרת ההבהרות האמורות הובאה התייחסות למספר סוגיות הנובעות מתיקון החקיקה כאמור, ובין היתר: (א) לעניין הפקדות שבוצעו לקופת גמל לא משלמת לקצבה עד ליום 30 ביוני 2008, יוכל עמית - עצמאי לבחור בין השארת הכספים בחשבונו (על כספים אלו יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה), לבין ביטול פעולת ההפקדה, שיכול להיעשות עד ליום 31 בדצמבר 2008, והחזרת הכספים לעמית, בניכוי מס רווחי הון עד למועד החזר, בכפוף לכך שאם העמית קיבל הטבת מס בגין ההפקדה דרך מעבידו, העמית יציג לחברה המנהלת אישור כי מעבידו ביטל את הטבות המס בגין ההפקדה; (ב) במקרה של משיכת כספים על ידי מוטב של עמית שנפטר, משיכת כספי פיצויים וכספים המשולמים למוטבים במקרה של ביטוח חיים קבוצתי, ניתן יהיה למשכם ישירות ושלא באמצעות העברת

הכספים לקופת גמל משלמת לקצבה; (ג) לעניין סכום הקצבה המזערי נקבע, כי יובאו בחשבון סכומי קצבה להם זכאי העמית מקופת גמל אחרת או ממעביד; (ד) על כספי קופת גמל אישית לפיצויים שמבקש עמית-שכיר להעביר בהתאם לתקנה 34א(א) לתקנות מס הכנסה, לא יחול אישור מס הכנסה כקופת גמל לתגמולים, מכיוון שהעברה מהווה הפקדה חדשה ולגבי כספים אלו יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה; (ה) אישור מס הכנסה כקופת גמל לתגמולים לא יחול על כספים שביקש מוטב להעביר לפי הוראות תקנות 34ב(ב) ו-38ג(ב) לתקנות מס הכנסה, מכיוון שהעברה כאמור מהווה הפקדה חדשה לגביה יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה. מוטב שהעביר כספים כאמור עד למועד ביטולן של התקנות האמורות (3 במרס 2008) יוכל לבחור בין החלופות המנויות בסעיף (א) לעיל (השארית הכספים או ביטול ההפקדה). לאחר מועד ביטולן של התקנות האמורות, אין עוד אפשרות להעביר כספים אלה לחשבון על שם המוטבים; (ו) עמית בקופת גמל לא משלמת לקצבה שהצבירה בגין הפקדות חדשות אינה מקנה לו פנסיה הגבוהה מ- 5% משכר המינימום, יוכל להעביר את צבירתו לקופת גמל משלמת לקצבה ולמשוך את הצבירה בהתאם להוראות תקנות מס הכנסה.

4.12.11 חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני

חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני מסדיר את העיסוק בייעוץ ובשיווק של המוצרים הפנסיוניים, לרבות קביעת הוראות לעניין חובת הרישוי ותנאיו, חובות, איסורים והגבלות החלים לעניין עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני, הוראות לעניין הפיקוח על בעל רישיון, לרבות קביעת סמכות למפקח להוציא הוראות לניהול תקין ושמירה על ענייני מבוטחים וכן הוראות המקנות למפקח סמכות להטיל עיצומים וקנסות אזרחיים בשל הפרת הוראות החוק, לרבות סנקציות פליליות.

4.12.12 ביום 1 בינואר 2013 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) התשע"ב - 2012. בתקנות נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין כיסויים ביטוחיים שרשאית חברה מנהלת להציע או לרכוש עבור עמיתה ואת התנאים לכך. קופת גמל לקצבה רשאית לקבוע במסגרת התקנון: כיסוי ביטוחי לאריכות ימים, כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות, כיסוי ביטוחי לסיכוני נכות וכיסוי ביטוחי לשחרור מתשלום. העלות המצטברת של כל הכיסויים לא תעלה על 35% מההפקדות. דמי ביטוח של מבטח שהוא צד קשור לחברה המנהלת יהיו בגובה דמי הביטוח הנהוגים אצלו בפוליסה דומה למבוטחים בעלי מאפיינים דומים. קופות גמל לא משלמות לקצבה שאינן קופות ביטוח רשאיות לערוך לעמיתים ביטוח חיים קבוצתי וביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי. דמי הביטוח בפוליסות הקבוצתיות יחושבו, בין היתר, לפי הסכום המבוטח, גיל המבוטח ומינו. נקבעו הוראות לעניין שמירת הכיסוי הביטוחי במקרה של הפסקת הפקדות או משיכה, וכן ההוראה כי לא ניתן יהיה לגבות דמי ביטוח ממרכיב הפיצויים או מדמי הניהול שגובה החברה המנהלת. כמו כן, נקבעו הוראות נפרדות לביטוח חיים קבוצתי של קרן השתלמות.

לצד התקנות, פורסם ביום 12 בדצמבר 2012 חוזר הקובע הוראות לעניין יישום האפשרות למכירת כיסויים ביטוחיים כאמור.

בנוסף פורסמו התקנות הבאות: תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשע"ג - 2012, אשר מבטלות את תקנות 31 ו-45 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964, החל מיום 1 בינואר 2013. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (החלת סעיף 16(ד)(6) לחוק על קופת ביטוח ומבטח), התשע"ג-2012. במסגרתן הוחל סעיף 16(ד)(6) לחוק קופות גמל, אשר מסמיך את השר לקבוע הוראות לעניין סוגי הביטוחים בהם יבוטחו עמיתים בקופת גמל ותנאים לגבי ביטוחים כאמור, גם על קופת ביטוח ומבטח המנהל קופה כאמור. תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2013.

4.12.13 ביום 30 באוגוסט 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת), התשע"ב-2012. במסגרתן נקבע כי חברה מנהלת שניהלה מספר קופות גמל באמצעות גופים מתפעלים אחדים תהא רשאית להמשיך לנהל, באמצעות כל אחד מהגופים המתפעלים, קופת גמל אחת מכל סוג עד ליום 1 בינואר 2014. תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2012.

- 4.12.14 ביום 21 באוגוסט 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שוק ומערכות סליקה פנסיונים) (אבטחת מידע במערכת סליקה פנסיונית מרכזית), התשע"ב-2012. במסגרת התקנות נקבעו הוראות החלות על חברה שהוקמה על ידי הפיקוח להפעלת מערכת סליקה פנסיונית.
- 4.12.15 ביום 23 ביולי 2012 פורסם חוק מס הכנסה (פטור ממס בידי קופת גמל על הכנסה מדמי שכירות בשל השכרת דירת מגורים לטווח ארוך), התשע"ב-2012, מטרתו של החוק הינה לעודד קופות גמל להשקיע בפרויקטים של השכרה לטווח ארוך.
- 4.12.16 ביום 7 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012. בתקנות נקבעה מסגרת אחידה לכללי ההשקעה של הגופים המוסדיים השונים (קופות גמל, קרנות פנסיה והתחייבויות תלויות תשואה של מבטחים), לרבות כספי הנוסטרו וכן שונו חלק מכללי ההשקעה הקיימים כדי להתאימם לדרכי פעילות שוק ההון ופעילות המשקיעים המוסדיים. בתקנות נקבעו, בין היתר, הוראות שנועדו להסיר מגבלות כמותיות הקיימות היום ולהגביר את מעורבות ועדות ההשקעה ונציגים חיצוניים בהן. כמו כן התקנות מתייחסות למגבלות שיחולו על עסקאות בין גופים מוסדיים לתאגידיים הקשורים אליהם.
- לצד התיקון בתקנות ההשקעה החדשות, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים טכניים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.
- במסגרת התיקון, כאמור, עודכנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מספר 2), התשע"ב - 2012, כך שבעקבות העדכון נאסר על הגופים המפוקחים לשלם דמי ניהול, מיתרות הכספים בקופה למנהלים חיצוניים מסוימים, ביניהם גם חברות תעודות סל, למעט בתעודות בהם יחולו שני התנאים המצטברים: (א) 75% לפחות מהתחייבות החשיפה של התעודה תהיה לנכסים שלא הונפקו במדינת ישראל ואינם נסחרים או מוחזקים בה; (ב) מנפיק התעודה אינו צד קשור.
- תחילתן של התקנות ביום 7 ביולי 2012 למעט תקנה 39 לתקנות ("נכסים נזילים") שתחילתה ביום 7 בדצמבר 2012.
- 4.12.17 ביום 14 במאי 2012 פורסם תיקון לפקודת מס הכנסה (מס' 190 והוראת שעה), התשע"ב-2012 ותיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 - מס' 8. מטרת התיקון הינה להרחיב את מסגרת הטבות המס הניתנות בעת משיכת כספים באפיק חיסכון הקצבה.
- 4.12.18 ביום 29 בפברואר 2012 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשע"ב-2012, במסגרתו הוארך תוקף הגדרת "עמלת ניהול חיצוני" הקבועה בסעיף 3 לתקנות הנ"ל עד ליום 31 בדצמבר 2013. לפיכך, "עמלת ניהול חיצוני" מוגדרת כדלקמן: (1) הוצאה הנובעת מהשקעה בקרנות השקעה שאינן צד קשור; (2) הוצאה הנובעת מניהול השקעות באמצעות מנהל תיקים זר; (3) הוצאה הנובעת מניהול השקעות שהיא תשלום לבעל רישיון מנהל תיקים; (4) הוצאה הנובעת מהשקעה בקרן חוץ; (5) הוצאה הנובעת מהשקעה בתעודות סל. לאחר ה-31 בדצמבר 2013 תוחלף הגדרה זו ועמלת ניהול חיצוני תהיה אך ורק הוצאה הנובעת מהשקעה של קופת גמל בקרנות השקעה שאינן צד קשור או בקרן השקעה שהיא שותפות שהשותף הכללי בה אינו צד קשור.
- 4.12.19 ביום 16 בפברואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012, במסגרתן נקבע ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת וההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח (שנתי ורבעוני). בנוסף, נקבעה סמכות למפקח להפחית או להגדיל את דרישות ההון בהתחשב בסיכונים המאפיינים את פעילותה של החברה המנהלת. מכח סמכות זו פרסם המפקח ביום 16 בפברואר 2012 חוזר דרישות הון מחברות מנהלות ובו הוראות המאפשרות הפחתה של סכום ההון המינימאלי בכפוף לפרמטרים שונים, כגון רכישת פוליסת ביטוח מתאימה.
- לעניין ההון הנדרש בהתאם לחוזר בחברות המנהלות בקבוצת הראל, ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

4.12.20 ביום 30 בינואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב - 2012. בתקנות נקבע כי על גוף מוסדי לפעול לעדכון פרטים באמצעות פניה למרשם האוכלוסין לאימות הפרטים של העמיתים, לקבלת פרטי הזיהוי של עמית חדש שהצטרף ולקבלת שם המשפחה ותאריך הפטירה של עמיתים בקופת הגמל. התקנות קובעות את הפעולות (ותדירויותיהן) שעל הגוף המוסדי לבצע לאיתור עמית שהקשר עמו נותק או לאיתור מוטבים, לרבות פניה לגופים אחרים ולמאגרי מידע שונים. התקנות נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2013, למעט ההוראה בדבר פניה למרשם האוכלוסין, שתחילתה ביום 1 ביוני 2013 וכן קיימות הוראות מעבר לגבי מנותקי קשר או מוטבים קיימים טרם כניסת התקנות לתוקף.

הצעות חוק ותזכירי חוק

4.12.21 ביום 25 בנובמבר 2012 פורסם תזכיר חוק ניירות ערך (תיקון מס' __)(מערכת הצבעות אינטרנטית), התשע"ג - 2012 להערות הציבור. מטרת החוק הינה לכוון תשתית משפטית להקמתה ולפעילותה של מערכת הצבעות אינטרנטית שתאפשר הצבעה באמצעות האינטרנט באסיפות כלליות של תאגידים.

4.12.22 ביום 24 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שווק ומערכות סליקה פנסיונים) (תיקון מס' 5), התשע"ב - 2012 במסגרתה מוצע כי עובד המבקש לבצע עסקה במוצר פנסיוני יכול לבצע אותה באמצעות כל בעל רישיון שייבחר ומעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה כאמור על ידי בעל רישיון מסוים ולא להתנות מתן הטבה לעובד בביצוע עסקה פנסיונית על ידי בעל רישיון. כמו כן, בעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר ממנו או מאדם אחר ואיסור על העברת מידע באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית, אלא לצורך ביצוע ההוראות הרלוונטיות בחוק, יורחב גם לעניין העברת כספים ומידע אודות כספים באמצעות מערכת הסליקה.

4.12.23 ביום 9 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק (הכוללת תיקוני חקיקה עקיפים) לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ב - 2012, שהינה בהמשך להמלצות ועדת הריכוזיות מחודש מרץ 2012 ולהחלטת הממשלה לעניין אימוץ המלצות הועדה מחודש אפריל 2012, אשר קבעו כי המבנה הריכוזי מעורר חשש לפגיעה באינתנות המערכת הפיננסית, לפגיעה בתחרות העסקית ואף לפגיעה בציבור החוסכים, בבעלי מניות המיעוט בחברות ציבוריות ובמחזיקי האג"ח בחברות אגרות חוב.

הצעת החוק מבוססת על המלצות הוועדה ומתחלקת לשלושה פרקים עיקריים: (1) הקצאת נכסי ציבור - מוצע לקבוע כי הרגולטורים המקצים זכויות בנכסים ציבוריים לגורמים פרטיים ישקלו בהקצאת הזכויות שיקולי תחרותיות, בהתייעצות עם הממונה על הגבלים עסקיים. במסגרת הליכי הקצאה של תשתיות חיוניות, תוגבל האפשרות להקצות את התשתיות החיוניות למבקשים ריכוזיים ותוקם ועדה מתמדת שתייעץ בענייני ריכוזיות כלל משקית; (2) הגבלת השליטה בחברות במבנה פירמידלי - לשתי "שכבות" של חברות. מבנים פירמידליים קיימים יוגבלו לשלוש "שכבות" של חברות. בנוסף, נקבעו הוראות לעניין ממשל תאגידי מוגבר במבנה החזקות פירמידאלי ואמצעי אכיפה על שליטה בחברות בניגוד להוראות המוצעות; (3) הפרדה בין תאגידים ריאליים משמעותיים לבין גופים פיננסיים משמעותיים - תאגיד ריאלי משמעותי והשולט בו לא ישלט בגוף פיננסי משמעותי ולא יחזיק בו יותר מן השיעור שייקבע ע"י המפקח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ויו"ר הרשות לניירות ערך. כמו כן, תוגבל כהונה מקבילה של דירקטורים בתאגיד ריאלי משמעותי ובגוף פיננסי משמעותי ויחול איסור שליטה של שולט בתאגיד בנקאי משמעותי בגוף פיננסי משמעותי שאינו תאגיד בנקאי.

4.12.24 ביום 4 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ב - 2012. במסגרת הצעת החוק ניתנת בידי המפקח הסמכות לפסול פוליסות בדיעבד ולהורות על הפסקה או שינוי של מספר רב של תוכניות ומבלי ליתן הנחיה פרטנית לכל תכנית. בנוסף, גופים המוסדיים יפתחו תכניות ביטוח וישנו תקנוני קופת גמל או יעבירו ניהול של קופות גמל בהתאם לעקרונות, קווים מנחים, הוראות ותנאים שיקבע המפקח. כמו כן מוצע לקבוע תנאים שבהתקיימם לא תחול חובת קבלת היתר מהמפקח להחזקת אמצעי שליטה במבטח, מבטח המבקש להנהיג תכנית ביטוח או לערוך בה שינוי ימסור למפקח הודעה לפחות שלושים ימים מראש, ובהעדר הודעת התנגדות מהמפקח - התוכנית תיכנס לתוקף. על אף זאת, המפקח יהיה רשאי להורות, על מסירת

ההודעה בפרק זמן קצר מהמועד המבוקש, חברה מנהלת המבקשת לערוך שינויים בתקנון קופת גמל, מיזוג קופת גמל או העברת ניהול קופת גמל לחברה מנהלת אחרת תמסור למפקח הודעה מתאימה מראש, ובהעדר הודעת התנגדות מהמפקח - ניתן יהיה לבצע את הפעולות כאמור.

חוזרים

4.12.25 ביום 15 בינואר 2013 פרסם המפקח חוזר, שעניינו רשימת נכסי הנוסטרו של הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד, אשר מבטל את חוזר 2011-9-8. בחוזר נקבע כי גופים מוסדיים ידווחו למפקח על אופן השקעת כספי הנוסטרו שבניהולם באמצעות דיווח רשימת נכסים רבעונית ברמת נכס בודד. החוזר קובע הוראות לעניין מתכונת הדיווח, תדירות ואופן הדיווח. הוראות החוזר יחולו על כל הגופים המוסדיים, למעט חברה מנהלת של קופת גמל ענפית, החל מהדיווח השנתי לשנת 2012 ואילך.

4.12.26 ביום 7 בינואר 2013 פרסם המפקח חוזר שעניינו מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני, אשר קובע מבנה של "רשומה אחודה" להעברת מידע, אשר תשמש את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני במסגרת הפעולות השונות המתבצעות ביניהם.

4.12.27 ביום 31 בדצמבר 2012 פרסם חוזר שעניינו דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, (המתקן ומחליף את חוזר 2012-9-8). החוזר קובע תקופה מזערית למתן הטבות בדמי הניהול והוראות להגברת השקיפות בנוגע לדמי ניהול הנגבים מהעמית. הסכמים קיימים יותאמו לקבוע בהוראות החוזר עד ליום 31 בדצמבר 2014. עד לכניסת החוזר לתוקף ביום 1 במרץ 2013, נקבעה הוראת מעבר, לפיה העלאת דמי ניהול עד ליום 30 באפריל 2013 מחייבת משלוח הודעה בדבר העלאת דמי הניהול, והעלאה כאמור תבוצע בתום חודשיים ממועד משלוח ההודעה. החוזר יחול על כל הגופים המוסדיים, למעט חברה מנהלת של קופת גמל ענפית וחברה מנהלת של קופת גמל מבטיחת תשואה.

4.12.28 ביום 17 בדצמבר 2012 פרסם המפקח חוזר שירות ללקוחות סוכנים ויועצים, אשר מטרתו להבטיח מתן שירות נאות ללקוח על ידי יועצים פנסיוניים וסוכני ביטוח לאורך כל תקופת הקשר עם הלקוח.

4.12.29 ביום 12 בדצמבר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו ייפוי כוח לבעל רישיון (אשר מחליף את חוזר סוכנים ויועצים 2012-10-1). בחוזר נקבע מבנה אחיד לטופס ייפוי כוח שמעניק לקוח בעל רישיון לקבלת מידע או להעברת בקשות במסגרת ייעוץ או שיווק פנסיוני נקודתיים או מתמשכים.

4.12.30 ביום 28 בנובמבר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו ממשק אינטרנטי לאיתור חשבונות של עמיתים ושל עמיתים שנפטרו (אשר מחליף את חוזר גופים מוסדיים 2012-9-12). החוזר קובע את המידע שגוף מוסדי יעביר למפקח לגבי עמיתים בקופות גמל ומבוטחים בפוליסת ביטוח למקרה מוות ואת אופן העברתו.

4.12.31 ביום 18 בנובמבר 2012 פרסם המפקח חוזר, שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים, אשר מעדכן את לוחות הזמנים שנקבעו בחוזר גופים מוסדיים 2011-9-10 באותו נושא.

4.12.32 ביום 15 באוגוסט 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית על ידי גופים מוסדיים ובעלי רישיון. החוזר מסדיר, בין היתר, את חלוקת העלויות ועניינים תפעוליים שונים.

4.12.33 ביום 30 ביולי 2012 פרסם חוזר שעניינו "מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS)". מטרתו של החוזר לקבוע הוראות לגבי מבנה הגילוי הנדרש בהתאם לתקינה הבינלאומית (כהגדרתה בחוזר גופים מוסדיים 2007-9-7 שעניינו אימוץ תקני דוח כספי בינלאומיים).

4.12.34 ביום 4 ביולי 2012 פרסם חוזר שעניינו כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים. מטרת החוזר הינה לקבוע הוראות מפורטות לעניין כללי השקעה, בין היתר, בנושאים הבאים: (א) חריגה משיעורי השקעה - משקיע מוסדי יתקן חריגה בהתאם לנוהל שיקבע על ידו, נקבעו המועדים לתיקון חריגה מהשקעה, הוראות לעניין תיעוד כל סוגי החריגות ותקופת שמירת התיעוד, דיווח לממונה, החזר דמי ניהול בתקופת החריגה והחזר כספי בעד הפסד בתקופת החריגה; (ב) מינוי דירקטור על ידי גוף

מוסדי בתאגיד מסוים מכח החזקת אמצעי שליטה בו יאושר על ידי ועדת ההשקעות של הגוף המוסדי. שכר וטובות הנאה אחרות של הדירקטור יועברו לנכסי הגוף המוסדי או למשקיע המוסדי, למעט לגבי דירקטור שאינו עובד הגוף המוסדי או נושא משרה בו או בתאגיד שהוא צד קשור לגוף המוסדי. זכותו של גוף מוסדי להמליץ על זהות דירקטור שימונה על ידי בעל שליטה בתאגיד מסוים, מכוח הסכם הצבעה להגנת זכויות מיעוט גרידא; (ג) קביעת כללי החזקת ניירות ערך במסלול השקעה מתמחה; (ד) קביעת כללי השקעת כספי מבוטחים או עמיתים במסלול השקעה מתמחה מחקה מדד; (ה) השקעה בשותפות ובזכות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות תהיה בכפוף לתנאים הקבועים בחוזר (ו) מתן הלוואות - גוף מוסדי יהיה רשאי לתת הלוואות, במהלך הרגיל של עסקיו, בתנאים מסחריים ובכפוף לתנאים הקבועים בחוזר. בנוסף, יהיה על משקיע מוסדי לדווח לוועדת הביקורת אחת לרבעון אודות מצבת ההלוואות העדכנית של נושאי משרה באותו רבעון; (ז) משקיע מוסדי רשאי לעשות עסקאות עם צד קשור או באמצעותו בתנאי שלעסקה ניתן אישור מראש ובכתב של רוב הנציגים החיצוניים שחברים בוועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי; (ח) השקעה בצד קשור ובעל עניין - משקיע מוסדי רשאי להשקיע בצד קשור בכפוף לתנאים שנקבעו בחוזר, בין היתר בתנאי שסך ההשקעה של המשקיע המוסדי בכל הגורמים הקשורים לו לא תעלה על 5% מהשווי המוערך של נכסיו; (ט) שליטה ואחזקת אמצעי שליטה על ידי מבטח - מבטח אשר ביום פרסומן של התקנות, השקיע כדין בנכס לא סחיר לאחר שניתן אישור המפקח להשקעה כאמור בטרם פרסום התקנות רשאי להמשיך ולהחזיק בנכס כאמור בהתאם לתנאים שנקבעו באישור המפקח ולתנאים המפורטים בחוזר.

4.12.35 ביום 13 ביוני 2012 פרסם חוזר שעניינו, דיווח לממונה על שוק ההון על נושאי משרה בגופים מוסדיים. החוזר מתפרסם על רקע פיתוח מערכת אינטרנטית חדשה לקליטת דיווח נושאי משרה בגופים המוסדיים שהוקמה באגף שוק ההון. על הגוף המוסדי לדווח לממונה דיווחים שוטפים ורבעוניים באמצעות המערכת במועדים שנקבעו בחוזר וזאת החל מיום 1 ביולי 2012.

4.12.36 ביום 3 באפריל 2012 פרסם חוזר בנושא "חתימה גרפית ממחושבת" המעדכן את חוזר סוכנים באותו נושא מיום 10 באוגוסט 2011. הוראות החוזר חלות על כל בעלי הרישיון ועל כל הגופים המוסדיים החל מיום 3 באפריל 2012.

4.12.37 ביום 16 במרס 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו מודל לקביעת שווי הוגן של נכס חוב בלתי סחיר. בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), התשס"ט - 2009 על גוף מוסדי לחשב את שווי של נכס שאינו נייר ערך סחיר לפי שווי הוגן בהתאם להוראות המפקח וכי המפקח רשאי להורות לגוף מוסדי להתקשר עם חברה המתמחה בקביעת שערי ריבית להיוון תזרימי מזומנים שנבחרה בהליך תחרותי, לצורך חישוב שווי הוגן.

ביום 14 באוקטובר 2012 הודיע משרד האוצר על זכייתה של חברת שערי ריבית בע"מ במכרז למתן השירותים כאמור. בהתאם לכך, החל מיום 20 בפברואר 2013 החלו הגופים המוסדיים בשימוש בציטוטי הריבית של שערי ריבית לצורך קביעת השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים.

ביום 31 בדצמבר 2012 הודיע משרד האוצר כי לאור מורכבות הטמעת המערכת החדשה בגופים המוסדיים ולצורך המעבר למודל החדש בצורה מיטבית, המעבר לשערוך המתבסס על ציטוטי חברת שערי ריבית יהיה ביום 22 באפריל 2013. במקביל, חברת מרווח הוגן תמשיך לפעול ולספק שירותי ציטוט עד ליום 30 באפריל 2013, כאשר החל מה- 22 באפריל הציטוטים שתספק חברת מרווח הוגן ישמשו לצורכי בדיקות ובקרה ולא לצורכי שערוך.

4.12.38 ביום 28 בפברואר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות. בחוזר נקבעו הוראות נלוות לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשע"ב-2012, בכל הנוגע להוצאה הנובעת מהשקעה בתעודות סל, להוצאה המשולמת בעד ניהולן של תביעות ותובענות, להוצאה המשולמת בעד מתן משכנתאות ולמתן דיווחים רבעוניים לוועדת השקעות אודות תשלום הוצאות ישירות של ביצוע עסקאות.

ביום 4 ביולי 2012 אישר המפקח, כי ניתן יהיה לנכות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה את רכיב כיסוי ההוצאות (בגין עסקאות בתעודות סל בהן נאסר ע"פ התקנה לעיל לשלם דמי ניהול) ובלבד ששיעור ההוצאה שתנוכה לא יעלה על 0.1% מהשווי ההוגן של

כל תעודה, בהתאם לשיטת חישוב העמלות המפורטות בכל תעודה. לתיקון כאמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על ההון או על הרווח של הקבוצה.

4.12.39 ביום 5 בפברואר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו הגשת בקשות למיזוג קופות גמל ולמיזוג מסלולי השקעה לאישור הממונה. בחוזר נקבעו קווים מנחים לביצוע מיזוג קופות גמל או מסלולי השקעה, והוראות לאופן הגשת הבקשה. בנוסף נקבע, כי המיזוג יבוצע בתוך חצי שנה ממועד הגשת הבקשה וכן נקבעו המועדים בהם יראו בקשה כמאושרת.

4.12.40 ביום 5 בפברואר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו נוהל איתור עמיתים ומוטבים, אשר נכנס לתוקפו ביום 30 בינואר 2012. בחוזר נקבעו ההוראות שעל גוף מוסדי לבצע כגון עדכון פרטי הזיהוי הנוגעים למבוטחים, פניה למרשם האוכלוסין, קביעת נהלי עבודה, שמירת תיעוד ויידוע האפוסטרופוס הכללי על כספים של עמיתים שהקשר עימם נותק ושל עמיתים שנפטרו.

ביום 28 בנובמבר 2012 פרסם המפקח הבהרה בעניין הסדרת איתור עמיתים ומוטבים.

טיטות חוזרים

4.12.41 ביום 1 בדצמבר 2011 פרסם המפקח טיטת חוזר שעניינו התאמת מסלול החיסכון למאפייני העמית, אשר יכנס לתוקף עם פרסום התקנות בנושא הקמת מסלולי ברירת מחדל המפורטות בהמשך (להלן בסעיף זה: "התקנות"). בחוזר נקבע, כי מסלולי ברירת המחדל והמסלול למקבלי קצבה (כהגדרתם בתקנות) יעוגנו בתקנון הקופה או בפוליסה ויקבע בהם כי עמית המשוך למסלול ברירת מחדל שאינו מתאים עוד למאפייניו לפי המודל, יועבר למסלול ברירת המחדל המתאים למאפייניו. המסלולים יהיו בהתאם למודל שיאמץ הגוף המוסדי בהתאם להוראות החוזר. עוד נקבע שגוף מוסדי יודיע לעמית חדש שהצטרף למסלול ברירת מחדל שאינו מתאים למאפייניו על פי המודל על קיומו של מסלול ברירת מחדל שמתאים למאפייניו והאפשרות לעבור למסלול זה ויודיע לעמית במסלול ברירת מחדל על העברת עמיתים לאותו מסלול בהתאם להוראות התקנות ועל העברת עמיתים למסלולים לפי גיל – ככל שרלבנטי.

לצד החוזר פורסם נוסח תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב - 2012, כפי שהועברו לאישור ועדת הכספים של הכנסת. בתקנות נקבע, כי גוף מוסדי ינהל בכל קופת גמל מספר מסלולי השקעה לניהול כספי עמיתים שאינם מקבלי קצבה ושלא בחרו במסלול אחר, אשר יהוו את "מסלולי ברירת מחדל" וינהל מסלול נפרד למרכיב הפיצויים בקופות הגמל ("מסלול הפיצויים"). כמו כן, גוף מוסדי המנהל קופת גמל משלמת לקצבה או קופת ביטוח הכוללת כיסוי ביטוחי לעמית למקרה מוות או אובדן כושר עבודה, ינהל חשבון נפרד לניהול הנכסים כנגד ההתייחסויות כלפי מקבלי הקצבות ויקים מסלול השקעה לניהולם ("מסלול למקבלי קצבה"). על דירקטוריון גוף מוסדי לקבוע מודל לסיווג עמיתים מתחת לגיל 60 במסלולי השקעה ואת מדיניות ההשקעה הכוללת במסלולי ברירת המחדל ובמסלול למקבלי קצבה, לדון במודל אחת לשנתיים לפחות ולעדכנו במידת הצורך. מסלולי ברירת המחדל יחליפו את המסלולים הכלליים בקופות הגמל כאשר עמית חדש יצורף לאחד ממסלולי ברירת המחדל או למסלול למקבלי קצבה, ולעניין מרכיב הפיצויים - למסלול הפיצויים או למסלול ברירת המחדל בהתאם למאפייניו. התקנות קובעות את המועדים לביצוע העברת העמיתים הקיימים במסלולים הכלליים למסלולי ברירת המחדל המתאימים להם ולהעברת עמיתים בין מסלולי ברירת המחדל בהתאם לגילם. כמו כן נקבע, כי חברה מנהלת של קרן חדשה מקיפה תנהל חשבון נפרד אחד שבו ינהלו הנכסים של מקבלי קצבות שאינם זכאים קיימים (לקבלת קצבה לפני 1 בינואר 2004) וחשבון נפרד אחד לזכאים קיימים ותקים מסלול השקעה אחד לכל אחד מהחשבונות הללו. מועד תחילתן של התקנות (בכפוף לאישורן בכנסת) הינו 1 בינואר 2014.

טיטות תקנות:

4.12.42 ביום 17 באוקטובר 2012 פורסמה טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ג - 2012, לפיה עמית בקופת גמל יהיה רשאי למשוך כספים מחשבונו בקופה בסכום חד פעמי בהתאם לתנאים הבאים: (1) בחשבונו בקופה לא הופקדו כספים מיום 1 בינואר 2012 ואילך; (2) היתרה הצבורה הכוללת של אותו עמית בכל חשבונותיו בקופת גמל ביום 1 בינואר 2013 לא עלתה על 5,000 ש"ח. טיטת התקנות הינה

נדבך נוסף במסגרת ההוראות ליישום הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חסכון ארוך טווח - ראה סעיף 2.2.5.

4.12.43 ביום 10 במאי 2012 פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב-2012. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע את מבנה דמי העמילות המשולמים לסוכני ביטוח (עמלת שירות, עמידה ביעדי מכירות, הדרכות מקצועיות, והוצאות שיווק), הוראות לעניין גילוי נאות שסוכן ביטוח מחויב להן, הגבלות לגבי היחס שבין עמלות מסוגים שונים המשולמות לסוכני ביטוח והסדרת תשלום דמי עמילות למספר בעלי רישיון במקביל ובעד מבוטח או עמית שהקשר עמו נותק.

4.12.44 ביום 10 במאי 2012 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשע"ב - 2012 שנועדו לאפשר גם למבטח לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו שלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני, כדי לאפשר ייעוץ אובייקטיבי ומתאם לצורכי הלקוח. בתקנות מוצע מבנה הפצה אחיד בשלושת סוגי המוצרים הפנסיוניים: קופת גמל, קרן פנסיה חדשה וביטוח מנהלים כמפורט להלן: (א) עמלת ההפצה תורכב משני רכיבים: (1) שיעור שנתי של 0.20% מהיקף הנכסים הצבורים לזכות לקוח במוצר פנסיוני; (2) שיעור של 1.6% מהפקדות שוטפות; (ב) התקנות אינן משנות את שיעור עמלת ההפצה בגין יעוץ לגבי קרן השתלמות, השונה באופייה משאר המוצרים הפנסיוניים; (ג) גוף מוסדי המנהל יותר ממוצר פנסיוני אחד, יוכל להתקשר בהסכם הפצה עם יועץ פנסיוני רק אם ההסכם כולל את כל המוצרים הפנסיוניים של הגוף המוסדי; (ד) לא תשולם עמלת הפצה בעד עמית או מבוטח שהקשר עמו נותק.

להלן טבלה המתארת את השינוי בעמלות הפצה בגין המוצרים השונים:

קרן פנסיה	ביטוח מנהלים	קופת גמל	עמלות הפצה לבנק
עד 0.25% מהצבירה	(טרם נקבע)	עד 0.25% מהצבירה	כיום
הנמוך מבין עד 0.2% מהצבירה או 40% מסך דמי הניהול מהצבירה שגבה הגוף המוסדי			לאחר השינוי
+ הנמוך מבין עד 1.6% מההפקדות או 40% מסך דמי הניהול מההפקדות שגבה הגוף המוסדי			

4.12.45 ביום 5 באפריל 2012 פרסם משרד המשפטים טיוטת תקנות החברות (סכומים אחרים הכלולים בהון העצמי שיראו אותם כעודפים), התשע"ב - 2012. במסגרת הטיוטה מוצע, בין היתר, לקבוע כי יראו כעודפים (כהגדרתם בסעיף 302 לחוק החברות) גם סכומים הכלולים בהון העצמי של החברה, שמקורם ב"רווח הכולל האחר", ונובעים מרווח או מהפסד מהשקעה בנכס פיננסי, ואשר בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, לא ניתן לסווגם מחדש לעולם לרווח או הפסד של החברה. סכומים כאמור שערכם חיובי, ייחשבו כחלק מהעודפים בעת גריעת הנכס הפיננסי, וסכומים כאמור שערכם שלילי, ייחשבו כחלק מהעודפים בעת ירידת ערך של הנכס הפיננסי.

הנחיות והבהרות

4.12.46 ביום 3 בינואר 2013 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים בעניין תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (הוראת שעה), התשע"א-2010. במסגרת המכתב הובהר, כי הוראת השעה משנת 2008, אשר הוארכה גם לשנים 2011 ו-2012, המאפשרת הפקדת כספים רק בשל מרכיב הפיצויים לקופות גמל לא משלמות לקצבה, תעמוד בתוקפה עד תום שלושה חודשים מתחילת תקופת כהונתה של הכנסת הנכנסת.

4.13 רישיונות והיתרים

להלן פירוט הרישיונות וההיתרים שהוצאו לחברה:

4.13.1 החברה אושרה כחברה מנהלת בהתאם לתקנות ניהול קופות גמל.

4.13.2 החברה הינה הבעלים הרשומים של מספר מאגרי מידע כמפורט לעיל

4.14 כיסוי ביטוחי

תקנות ניהול קופות גמל מחייבות קופת גמל וחברה מנהלת לערוך ביטוח אחריות מקצועית לכיסוי חבותן בשל מעשה או מחדל רשלני כלפי העמיתים, וכן לכיסוי מעילה באמון של עובדיהן כלפי העמיתים. הביטוח ייעשה בסכומים ובתנאים הקבועים בתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת ההשקעות), תשנ"ו-1995. הביטוח ייעשה באופן שיכסה תביעות בשל אירועים שאירעו בתקופת הפוליסה גם אם הוגשו בתוך שנה מתום תקופת הפוליסה. סכום ההשתתפות העצמית מוגבל בתקרה הקבועה בתקנות האמורות. לחברה פוליסות ביטוח, במסגרת פוליסת ביטוח האחריות המקצועית של קבוצת הראל, בגבולות אחריות בהתאם לקבוע בתקנות האמורות לעיל.

בנוסף, החברה כלולה במסגרת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה של קבוצת הראל, אשר הינה בתוקף, נכון למועד הדוח, עד ליום 1 באוקטובר 2013

4.15 הון עצמי מזערי

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012 קובעות כי ההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח (שנתי ורבעוני) לא יפחת מהגובה מבין הסכומים שלהלן: (I) ההון ההתחלתי הנדרש כאמור - 10 מיליוני ש"ח; (II) הסכום המצטבר של: 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארד שקלים, 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה ו- (III) 25% מההוצאות השנתיות המנוהלות.

נכון למועד דוח זה דרישת ההון העצמי המזערי מהחברה, שהינה חברה מנהלת, עומדת על סך של 6,513 אלפי ש"ח. הון החברה עומד על סך של 6,600 אלפי ש"ח (ראה באור 9 לדוח הכספי).

4.16 תקינה ובקרה

החוקים, התקנות, הכללים והצווים השונים האמורים לעיל מחייבים את החברה לנקוט במערכי בקרה ופיקוח (ממוחשבים ואנושיים כאחד) על פעילותה. החברה מעמידה את המשאבים הדרושים בכדי לקיים את הפעילויות הדרושות, כגון: הון עצמי בהיקפים הנדרשים על פי הדין, קיום ביטוח בהתאם להוראות הדין, הדרכת עובדים, שימוש במערכות מחשב שונות, קיום מערך בקרה פנימית, וכו'.

4.17 הסכמים מהותיים

לחברה אין הסכמים מהותיים שאינם במהלך העסקים הרגיל.

בין החברה לבין הראל ביטוח (כבעלים של קופות נתיב וגילעד) נערכו הסכמים בקשר עם ניהולן של קופות גילעד ונתיב על ידי החברה עבור הראל ביטוח.

4.18 הסכמי שיתוף פעולה

נכון למועד דוח זה אין החברה צד להסכמי שיתוף פעולה אסטרטגיים.

4.19 הליכים משפטיים

אין הליכים משפטיים מהותיים כנגד החברה.

4.20 דיון בגורמי סיכון

4.20.1 סיכונים מקרו כלכליים

4.20.1.1 סיכונים שוק

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים או התחייבויות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכונים שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במחירי הנדל"ן, במרווחי אשראי, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

החברה פועלת בתחומים שונים של שוקי ההון בארץ ובעולם. שינויים בגורמי סיכון שוק עלולים לגרום להפסדים, באופן ישיר עקב ירידת שווי ההשקעות העצמיות של החברה, ובאופן עקיף לאור מנגנון גביית דמי הניהול. ירידות בשוק ההון גורמות לתשואות נמוכות עבור עמיתת הקופה ולעליה במספר הפדיונות והעזיבות.

שווי הנכסים בקופות הגמל בניהול החברה, הן הסחירים והן הלא סחירים, מושפע משינויים בגורמי סיכון שוק. עבור נכסים סחירים שינויים בגורמי הסיכון משתקפים במחיריהם בשוק ואילו עבור נכסים לא סחירים שינויים בגורמי הסיכון באים לידי ביטוי בשווי ההון שלהם המחושב על פי מודל או לפי הערכת שווי.

סיכוני שוק בארץ ובעולם עלולים להתממש בעקבות אחת או יותר מההתפתחויות הבאות:

- האטה כלכלית בישראל עלולה להקטין את ציפיות השוק לגידול ברווחיות הפירמות בעתיד ולשחוק את מחירי המניות שלהן בהתאם. האטה עלולה גם לגרום לפתיחת מרווחי אשראי של אגרות חוב מקומיות כתוצאה מגידול בפרמיית הסיכון שדורשים המשקיעים.
- מדיניות מוניטרית מרסנת: העלאת שיעורי הריבית על ידי בנק ישראל עלולה לייקר את מחיר הכסף לפירמות ולאנשים פרטיים וכתוצאה מכך לגרום לשינוי העדפות הציבור בקשר להחזקת נכסים פיננסיים.
- הרעה ביציבות הפוליטית או הביטחונית של מדינת ישראל.
- שינוי לרעה בפרמטרים הפיננסיים של מדינת ישראל כגון גודל הגירעון הממשלתי, שינוי במצבת החוב הממשלתי, הרעה בתחום האינפלציה וכדומה, עלולים להשפיע על נטייתם של משקיעים מקומיים וזרים להשקיע משאבים בישראל.
- האטה כלכלית בעולם עלולה להקטין את ציפיות המשקיעים הגלובליים לגידול ברווחי הפירמות בעתיד ולהביא לשחיקתם של מחירי המניות ואגרות החוב בעולם.

4.20.1.2 האטה כלכלית בישראל

מלבד השפעתה על שוקי המניות והאג"ח (כמתואר לעיל), להאטה כלכלית בישראל עלולה להיות השפעה על קיטון בהיקפי ההפקדות בעיקר של עמיתים עצמאיים וגידול בפדיונות.

4.20.1.3 סיכון מחירי נכסים אחרים

חלק מנכסי קופות הגמל שבניהול החברה מושקע בהשקעות אלטרנטיביות הכוללות השקעות בנדל"ן וקרנות נדל"ן, בקרנות השקעה ובקרנות גידור. השקעות אלה חשופות לשינויים בשוויים, אשר עשויים לנבוע, בין היתר, משינויים בשווקי ההון בארץ ובעולם, משינויים במחירי נדל"ן או מסיכונים עסקיים ספציפיים.

4.20.1.4 סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי. כמו כן, חשיפה משמעותית לקבוצות לווים או ריכוזיות ענפית, עלולה להשפיע לרעה על יכולת העמידה בהחזר חובות של אותם צדדים נגדיים.

חלק מנכסי קופות הגמל שבניהול החברה מושקע בפיקדונות בבנקים בישראל, באגרות חוב ובאשראי ללווים שונים. לפיכך, יש ביציבות הבנקים, המנפיקים והלווים כדי להשפיע על שווי הפיקדונות, אגרות החוב והאשראי כאמור, ובהתאם על תוצאותיה העסקיות של החברה. קיים סיכון אשראי גם בפעילות בנגזרים מול צדדים נגדיים.

4.20.2 סיכונים ענפיים :

4.20.2.1 שינויים רגולאטורים

תחומי פעילות החברה כפופים לרגולציה רחבה ביותר, המשתנה ומתעדכנת לעיתים תכופות. פעילות החברה עלולה להיות כפופה לשינויים רגולאטורים שיגבילו את פעילות החברה או שיסנו את מבנה רווחיות החברה.

4.20.2.2 ניוד החיסכון הפנסיוני ופעילות היעוץ בבנקים בתחום החיסכון ארוך הטווח

התקנות בעניין ניוד החיסכון הפנסיוני (ראה סעיף 3.1.1.1 לעיל) נועדו לאפשר לצרכן לנייד את החיסכון הפנסיוני בכל עת בין הגופים המנהלים ולהגביר את התחרות בין הגופים הנ"ל. כמו כן, למתן האפשרות לבנקים להעניק יעוץ בקשר עם מוצרי חיסכון פנסיוני ולמכור מוצרי חיסכון פנסיוני, יש השלכה על פעילות החברה ותוצאותיה, בין היתר לאור תשלום העמלות לבנקים.

4.20.2.3 שינויים בטעמי הציבור

שינויים בנטיית הציבור לבחור בין תחליפי מוצרי החיסכון בתחומים השונים, או שלא לרכוש מוצרים כאמור כלל, עשויה להשפיע על הביקוש למוצרי החברה ועל רווחיותה.

4.20.2.4 גידול בתחרות

התעצמות התחרות בענף על רקע הניוד הפנסיוני וכניסת הבנקים ליעוץ עלולים להביא לשחיקת רווחיות עקב נטישת לקוחות.

4.20.2.5 סיכוני נזילות

קיים סיכון הנובע מאי וודאות לגבי המועד בו תידרש החברה המנהלת לשלם או לנייד צבירות ביחס להיקף הנכסים הסחירים והמזומנים אשר יהיו זמינים לכך באותה עת. בנוסף, היעדר נזילות בשווקים עלול לגרום לקשיים במימוש נכסים ו/או בהקטנת חשיפות.

4.20.3 סיכונים מיוחדים לחברה :

4.20.3.1 פגיעה בשמה הטוב של החברה ו/או בשמה הטוב של החברה

מוניטין החברה ושמה הטוב מהווים גורם חשוב בהתקשרות החברה עם עמיתים חדשים ושמירה על עמיתים קיימים. לפגיעה בשמן הטוב של החברה ו/או של הקבוצה עלולה להיות השפעה מהותית על פעילות החברה.

4.20.3.2 סיכונים תפעוליים

התממשות של סיכונים תפעוליים שונים, כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים עלולה להשפיע לרעה על פעילות החברה ולגרום להפסד כספי.

4.20.3.3 הליכים משפטיים מהותיים ותובענות ייצוגיות

לתובענות ייצוגיות ולתביעות משפטיות מהותיות אחרות כנגד החברה, עלולה להיות השפעה מהותית על עסקיה. הליכים כאמור יכול שינבעו גם מפעולות של צדדים שלישיים (כגון סוכנים), מבלי שלחברה תהיה יכולת חזרה מעשית לאותם צדדים שלישיים.

4.20.3.4 סיכוני ציות

פעילויות מהותיות בקבוצה כפופות להוראות רגולטוריות שונות. אי עמידה בדרישות רגולטוריות עלולה לגרום סנקציות ועיצומים כספיים כלפי הקבוצה ועשויה להוות בסיס לתביעות נגדה.

בטבלאות הבאות מוצגים גורמי הסיכון שתוארו לעיל, תוך הבחנה בין סיכוני החברה המנהלת לסיכוני העמיתים בקופות, על פי טיבם - סיכוני מקרו, סיכונים ענפיים, וסיכונים מיוחדים לחברה, אשר דורגו, בהתאם להערכות סובייקטיביות- איכותיות של הנהלת החברה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון לתאריך דוח זה, על פי השפעתם על עסקי החברה בכללותה - השפעה גדולה, בינונית וקטנה.

מידת השפעת גורמי הסיכון על החברה

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון
			סיכוני מקרו
		√	סיכוני שוק
√	√		האטה כלכלית בישראל
		√	סיכון מחירי נכסים אחרים
		√	סיכוני אשראי
			סיכונים ענפיים
		√	שינויים רגולאטורים
		√	ניוד החיסכון הפנסיוני וכניסת הבנקים לייעוץ בתחום החיסכון ארוך הטווח
		√	שינוי בטעמי הציבור
		√	גידול בתחרותיות
			סיכונים מיוחדים לקבוצה
	√		פגיעה בשמן הטוב של החברה ו/או של קבוצת הראל
	√		סיכונים תפעוליים
	√		תובענות וייעוץ משפטיים
	√		מהותיים
	√		סיכוני ציות

מידת השפעת גורמי הסיכון על כספי העמיתים קופות הגמל

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון
			סיכוני מקרו
		√	סיכוני שוק
	√		האטה כלכלית בישראל
		√	סיכוני אשראי
			סיכונים ענפיים
	√		ירידה בהיקפי הפעילות ובשווי הנכסים המנוהלים
		√	שינויים רגולאטורים
		√	ניוד החיסכון הפנסיוני וכניסת הבנקים לייעוץ בתחום החיסכון ארוך הטווח
		√	שינוי בטעמי הציבור
		√	גידול בתחרותיות
			סיכונים מיוחדים לקבוצה
	√		פגיעה בשמן הטוב של החברה ו/או של קבוצת הראל
	√		סיכונים תפעוליים
	√		תובענות וייעוץ משפטיים מהותיים

מידת ההשפעה של כל אחד מגורמי הסיכון המפורטים בטבלאות לעיל עשויה להיות מושפעת משינויים העשויים לחול במאפייני פעילות החברה או בתנאי השוק לאחר תאריך דוח זה.

4.21 אסטרטגיה עסקית

סעיף 4.21 זה להלן בדבר יעדים ואסטרטגיה עסקית, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד (מידע צופה פני עתיד). העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה (כגון היקפי מכירות ושיעורי רווחיות, כוח אדם, התקשרויות עסקיות ועוד), עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי בארץ ובעולם של תחומי הפעילות בהם פועלת החברה (כגון התפתחויות כלכליות ענפיות, סביבה רגולטורית, מתחרים, התפתחויות טכנולוגיות ועוד), ועובדות ונתונים מקרו כלכליים (כגון מצב כלכלי בישראל ובעולם, שיעורי תשואה בשוקי ההון, התפתחויות מדיניות וחברתיות ועוד), והכל כפי שידועים לחברה במועד דוח זה. המידע צופה פני עתיד הכלול בסעיף זה לעיל מבוסס במידה מהותית, בנוסף לאינפורמציה הקיימת בחברה, על ציפיות והערכות נוכחיות של החברה לגבי התפתחויות עתידיות בכל אחד מהפרמטרים האמורים, ועל השתלבותן של התפתחויות כאמור אלה באלה. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל.

4.21.1 עם הפיכת החברה לגורם דומיננטי בשוק הגמל עם ההתקשרות בהסכם עם הראל ביטוח בקשר עם ניהול קופות הגמל שרכשה הראל ביטוח מאת קבוצת בנק לאומי, אסטרטגיית החברה היא לפעול לשימור תיק הלקוחות הקיים, לצד המשך מגמת גיוס לקוחות חדשים והגדלת היקף הנכסים המנוהלים, תוך שמירה על רווחיות נאותה.

4.21.2 יעדי החברה הם:

- הגדלת נתח השוק, תוך גידול ברמת הרווחיות הממוצעת, לרבות על דרך של רכישות.
- חיזוק מערכי ההפצה, והרחבת דרכי ההפצה של קופות הגמל של החברה.
- הצגת מגוון מסלולי השקעה בהתאם לצורכי השוק והלקוחות.
- השבחת מערך ניהול הנכסים.
- התייעלות וחסכון במשאבים, לרבות באמצעות שמירה על רמת ההוצאות הקיימת בצד גידול בהיקפי הפעילות.
- עמידה בדרישות הרגולציה תוך הצבת יעדי בקרה גבוהים.

הנהלת החברה תעשה כל מאמץ על מנת להיות גוף דומיננטי בשוק הגמל, לצידה של הראל גמל, תוך שמירה על ערכי הקבוצה המתבטאים בסיסמא "אש להבה":

אמינות, שרות, לקוח, הון אנושי, בית חם והובלה.

הראל עתידית קופות גמל בע"מ

פרק 2

דוח הדירקטוריון

דו"ח דירקטוריון

הראל עתידית קופות גמל בע"מ

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מאפיינים כלליים של החברה המנהלת

החברה התאגדה ביום 12 בדצמבר 1999, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, בשם החברה לניהול קופות גמל בע"מ. ביום 24 באוקטובר 2001 שינתה החברה את שמה ל"עתידית קופות גמל בע"מ" וביום 11 באפריל 2010 שינתה החברה את שמה לשמה הנוכחי.

לחברה אין חברות מוחזקות.

החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ ("הראל השקעות"). בהתאם לתנאים שנקבעו על ידי המפקח במסגרת האישור שניתן להראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל ביטוח") לרכישת פעילות קופות גמל מאת בנק לאומי, נדרשה הראל השקעות להעביר את מלוא החזקותיה של הראל פיננסיים (לשעבר: הראל בית השקעות בע"מ) (שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות) בחברה, להראל ביטוח. בהתאם להנחיה זו, אישרו הדירקטוריונים של חברות הקבוצה הרלבנטיות את שינוי המבנה בהחזקות בחברה והחברות הגישו בקשה לרשות המסים לאישור ביצוע השינוי המבנה כאמור, בהתאם לחלק ה(2) לפקודת מס הכנסה. במסגרת שינוי המבנה כאמור, הוחלט להעביר לידי הראל ביטוח גם את החזקה בהראל שירותי ניהול קרנות פנסיה (1987) בע"מ (חברה בת בבעלות מלאה של החברה, המחזיקה את מלוא הבעלות בחברות המנהלות של קרנות הפנסיה של הקבוצה). ביום 31 בדצמבר 2008 התקבל אישור רשות המסים, בתוקף מיום 31 בדצמבר 2007 ושינוי המבנה בוצע באותו מועד. עם השלמת הליך שינוי המבנה, החברה הינה חברה בת בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל ביטוח.

נכון למועד עריכת דוח זה, החברה מנהלת בנאמנות עבור עמיתי הקופות שבניהולה 5 קופות גמל הכוללות 7 מסלולי השקעה:

1.1. קופות גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים שבניהול החברה הן:

הראל - כספת - הוקמה בדצמבר 1999, והחלה את פעילותה במרס 2000. הקופה הינה קופת גמל לתגמולים ופיצויים, המיועדת לשכירים ועצמאיים.

הראל - גילעד גמל - הקופה הוקמה בשנת 1988. הקופה הינה קופת גמל לתגמולים ופיצויים, המיועדת לשכירים ועצמאיים. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת גילעד גימלאות לעובדים דתיים בע"מ. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה המנהלת של הקופה.

קרנות ההשתלמות שבניהול החברה הן:

הראל - דיקן - הוקמה בדצמבר 1999, והחלה את פעילותה באפריל 2000. הקופה הינה קרן השתלמות, המיועדת לשכירים ועצמאיים.

הראל - גילעד השתלמות - הוקמה באפריל 1978. הקופה הינה קרן השתלמות המיועדת לשכירים ועצמאיים. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת גילעד גימלאות לעובדים דתיים בע"מ. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה המנהלת של הקופה.

1.2. קופת מרכזית לדמי מחלה שבניהול החברה היא :

הראל - דקל קופה לדמי מחלה - הוקמה בספטמבר 2003 והחלה את פעילותה בדצמבר 2003. הקופה הינה קופת גמל לדמי מחלה המיועדת למעסיקים בלבד.

1.3. הסכמים

1.3.1. לשם ניצול של "יתרון לגודל" שקיים להראל גמל והשתלמות בע"מ ("הראל גמל"), חברה מנהלת של קופות גמל מקבוצת הראל, ולמנוע חיסרון לקוטן שקיים לחברה, על מנת לחסוך בעלויות תפעול שוטף, לחברה הסכם עם הראל גמל בדבר קבלת שירותי תפעול וניהול מהראל גמל. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשוב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטורים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה הראל גמל לחברה, תוך שהחברה מנצלת את היתרון לגודל של הראל גמל ובכך חוסכת בעלויות התפעול והניהול. בהתאם להוראות הסכם זה, החברה משלמת להראל גמל דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו שמקבלת החברה מקופות הגמל שבניהולה. התמורה דלעיל כוללת תשלום עבור שירותים שונים שרוכשת הראל גמל עבור הקופות שמנוהלות על ידה והחברה לא תחויב בתשלום נוסף בקשר עם השירותים כאמור. כמו כן, בהתאם להסכם שבין החברה להראל גמל, המחתה החברה להראל גמל את זכאותה לקבלת דמי ניהול מאת הראל ביטוח בגין קופות גמל שהינן בבעלות הראל ביטוח ומנוהלות בידי החברה.

1.3.2. בין החברה לבין הראל ביטוח (כבעלים של קופות המנוהלות על ידי החברה) נערכו הסכמים בקשר עם ניהולן של הקופות כאמור עבור הראל ביטוח.

על פי הסכם בין החברה להראל השקעות, משלמת החברה להראל השקעות סך של 3% מדמי הניהול שגובה החברה מקופות הגמל שבניהולה, וזאת בתמורה לשירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסיים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.

1.4. להלן מספר חשבונות העמיתים המנוהלים על ידי החברה ליום 31 בדצמבר 2012* :

שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל - דיקן	460	1,292	1,752
הראל - כספת	1,768	1,044	2,812
הראל - דקל	-	17	17
סה"כ	2,228	2,353	4,581
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול החברה			
שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל - גילעד גמל כללי	9,710	27,740	37,450
הראל - גילעד גמל כהלכה	113	204	317
הראל - גילעד השתלמות כללי	2,543	18,294	20,837
הראל - גילעד השתלמות כהלכה	122	1,123	1,245
סה"כ	12,488	47,361	59,849
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	14,716	49,714	64,430

* עמיתים שלהם צבירה במסלולים שונים באותה קופה, מספר החשבונות נספר בגין כל מסלול בנפרד.

1.5. להלן פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה המנהלת ליום 31 בדצמבר 2012

שם הקופה	היקף נכסים (אלפי ש"ח)
הראל - דיקן	57,663
הראל - כספת	54,208
הראל - דקל	66,027
סה"כ	177,898
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול החברה	
שם הקופה	היקף נכסים (אלפי ש"ח)
הראל - גילעד גמל כללי	1,184,624
הראל - גילעד גמל כהלכה	12,474
הראל - גילעד השתלמות כללי	691,972
הראל - גילעד השתלמות כהלכה	22,198
סה"כ	1,911,268
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	2,089,166

1.6. שינוי מסמכי היסוד של החברה המנהלת

ביום 9.10.2012 אישרה האסיפה הכללית של החברה תיקון הוראות בתקנון החברה, העוסקות בביטוח ושיפוי דירקטורים ונושאי משרה בחברה וכן תיקונים שונים לצורך התאמת התקנון להוראות תיקון 16 לחוק החברות. התיקונים נעשו לאור תיקונים שנערכו בהוראות חוק החברות לרבות כאמור בעניין שיפוי וביטוח נושאי משרה וכן לאור כניסתו לתוקף של חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, אשר היווה גם תיקון לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 וכן לאור תיקון 16 לחוק החברות, אשר בעקבותיו נכנסו לתוקף הוראות שונות שעניינן הממשל התאגידי של חברות.

2. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעולות, מקורות מימון

דוח על המצב הכספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2012 הסתכם בכ- 9,728 אלפי ש"ח, לעומת כ- 3,787 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011, גידול של כ- 157%. הגידול נובע בעיקר מגידול ביתרות ניירות ערך סחירים, שמקורם בגידול בהקצאת הון.

ההון ליום 31 בדצמבר 2012 הסתכם ב- 6,600 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 1,459 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011, גידול של כ- 352%. הגידול בהון נובע מהקצאת מניות בסך 5,000 אלפי ש"ח, מקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה בסך 20 אלפי ש"ח ומרווח נטו של 121 אלפי ש"ח.

בשנת 2012 הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול ב- 2,026 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 2,274 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 11%. עיקר הקיטון בדמי הניהול נובע בעיקרו מקיטון בנכסים הממוצעים בקופות בבעלות החברה.

מידע נוסף לגבי היקף נכסי הקופות ראה סעיף 5 להלן.

בנוגע לנזילות ומקורות מימון, עיקר ההכנסות של החברה הן מדמי ניהול קופות הגמל.

3. נתונים נוספים

לעניין שינויים בתקופת הדוח - ראה סעיף 1.1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

4. פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק במהלך תקופת הדיווח והקשרן למדיניות ההשקעות הכללית של החברה

לפרטים אודות התפתחויות כלכליות במשק - ראה סעיף 2.2.5 לפרק 1 - תיאור עסקי התאגיד.

לאור ההתפתחויות הכלכליות במשק ננקטו מצד החברה הפעולות הבאות:

להלן תמצית השינויים בשוק ההון והתייחסות חטיבת ההשקעות של החברה אליהם:

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2012 בשיעור הנמוך ממרכז היעד של בנק ישראל, וזאת למרות המשך עליית מחירים במחירי הדיוור. המדד הנמוך הושפע מהמחאה החברתית, מירידת מחירי התקשורת וכן מהחולשה הכלכלית בשווקים המפותחים וירידה בצמיחה בשווקים המתעוררים. חטיבת ההשקעות שמרה על מרכיב צמוד מדד משמעותי, בעיקר באמצעות אג"ח ממשלתיות וקונצרניות ועסקאות אשראי צמודי מדד.
שער החליפין של השקל	במחצית הראשונה של השנה נחלש השקל לעומת סל המטבעות, בעיקר על רקע החשש הבטחוני, החששות ממשבר באירופה והגדלת השקעות של מוסדיים בחו"ל ובמט"ח. בהמשך השנה השקל שב להתחזק, בעקבות היחלשות החששות הנ"ל, וסיים את השנה בהתחזקות מול סל המטבעות. במהלך השנה הגדילה החברה את חשיפת המט"ח בתיק, לרמה הנמוכה במעט מרמת החשיפה למניות חו"ל.

תיאור פעולות החברה	נושא
<p>בנק ישראל הפחית את הריבית במהלך השנה מ- 2.75% ל- 1.75%, בארבע הפחותות של 0.25%. הפחותות הריבית באו על רקע ההאטה הכלכלית בעולם המפותח והירידה בצמיחה בישראל, הפחותות ריבית ע"י בנקים מרכזיים אחרים, החולשה בנתוני הייצוא מישראל, וציפיות אינפלציוניות נמוכות. עקום התשואות ירד במהלך השנה לכל אורכו, הן באפיק השקלי והן באפיק הצמוד למדד. במהלך השנה שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.</p>	התפתחות שעורי ריבית
<p>הגירעון התקציבי בשנת 2012 עלה על התחזית של משרד האוצר בתחילת השנה, הן בשל האטה בהכנסות ממסים והן בשל גידול בהוצאות, בעיקר בתחום הביטחון. בשנת 2013 צפויה מגמה דומה, לנוכח התחזית לצמיחה כלכלית נמוכה מהממוצע הרב שנתי. מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה.</p>	ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו
<p>שווקי המניות בעולם עלו למרות הירידות החדות במהלך הרבעון השני כתוצאה מהמשבר באירופה. העליה בשווקי המניות נבעה בעיקר מהקישון בחשש להתעצמות המשבר באירופה, פתרון (בסוף השנה) ל"צוק הפיסקאלי" בארה"ב, ריביות נמוכות ברוב המדינות המפותחות, ונזילות גבוהה כתוצאה מהזרמות הכספים ע"י הבנקים המרכזיים הגדולים לשווקים הפיננסיים. שוק המניות בישראל הניב תשואת חסר על שווקי חו"ל, בעיקר על רקע החשש הביטחוני וחולשה בסקטורים ספציפיים (כגון התקשורת). לנוכח התמחור הנוח של שווקי המניות שמרה החברה על החשיפות בסביבות היעדים שנקבעו לשנת 2012, תוך הגדלת מרכיב החשיפה ל מניות בחו"ל לכ- 55% מסך החשיפה למניות.</p>	שוק המניות
<p>מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות קטנו במהלך השנה, בהשפעת הריביות הנמוכות, יצירות בקרנות הנאמנות האג"חיות, ורגולציה שהקשתה על חברות להנפיק אג"ח (חוזר חודק). חטיבת ההשקעות המשיכה לרכוש אגרות חוב קונצרניות, ולתת אשראי לחברות, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, ותחת מגבלות החשיפה למנפיק, לקבוצת לווים ולקבוצות דירוג אשר אושרו בדירקטוריון החברה. לקראת סוף השנה, לנוכח ירידת המרווחים והתשואות גבר קצב המימושים בחלק הסחיר של האג"ח הקונצרני.</p>	אג"ח קונצרני ומוצרי חוב
<p>החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידינו וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>	מוצרי מדדים
<p>החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.</p>	נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים

מגמות והתפתחויות בשוק קופות הגמל

ככלל, מתאפיין תחום קופות הגמל ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות המפקח. בתחום קיימת תחרות מתמדת ועזה מצד החברות המנהלות קופות גמל. שוק ההון מתאפיין בתנודתיות גבוהה כתוצאה מאירועים פוליטיים וכלכליים בישראל ובעולם, המשפיעים על שערי ניירות ערך בבורסות ובשוקים המוסדרים, משפיעים על היקף הנכסים המנוהלים, וכתוצאה מכך משפיעים על תוצאות פעילות החברה, נכסיה, ותוצאותיה העסקיות.

תחום קופות הגמל עובר בשנים האחרונות שינויים מקיפים, וזאת לאור שינויים במדיניות הממשלתית בתחום שהביאו לחקיקת חוק וועדת בכר, חוק קופות הגמל, חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני ותיקון חוק הפיקוח ("חקיקת בכר", שנכנסו לתוקפם בחודש נובמבר 2005). בבסיס מדיניות זו עומדת השאיפה לעידוד חיסכון קצבתי בקרב כלל האוכלוסייה, על מנת להבטיח יכולת קיום בכבוד של האזרחים לאחר גיל הפרישה.

שינויים אלה באו בשנים האחרונות לידי ביטוי בשינוי מבנה המוצרים שהיו קיימים בתחום ובשינויים בהטבות המיסוי הניתנות לחוסכים לטווח ארוך, לרבות השינוי במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל תוך העדפת החוסכים במסלול קצבה וקביעת החובה לתשלום קצבה בסכום קצבה מזערי לכל מוצרי החיסכון הפנסיוני לטווח ארוך. במסגרת זו אף הושאו הטבות המס בין מוצרים אלה בכל הנוגע לכספים שהופקדו עבור עמיתים החל מ-1 בינואר 2008.

לפרטים נוספים ראה סעיף 2.2 בפרק הראשון – תיאור עסקי החברה.

5. תאור מצבן הכספי של הקופות ותוצאות פעילות בתקופה הנסקרת (באלפי ש"ח):

שם הקופה	יתרת הקופה ליום 31.12.11	הפקדות	משיכות	העברות נטו	יתרת הקופה ליום 31.12.12
הראל - דיקן	59,034	5,676	6,054	(7,245)	57,663
הראל - כספת	54,748	2,039	3,808	(4,580)	54,208
הראל - דקל	51,676	9,022	120	-	66,027
הראל - גילעד גמל כללי	937,232 *	40,824	38,030	145,136	1,184,624
הראל - גילעד גמל כהלכה	10,204	246	607	1,799	12,474
הראל - גילעד השתלמות כללי	445,474	99,459	42,974	139,295	691,972
הראל - גילעד השתלמות כהלכה	9,908	6,027	850	6,188	22,198
סה"כ	1,568,276	163,293	92,443	280,593	2,089,166

היקף הנכסים המנוהלים גדל במהלך שנת 2012, ביחס ליום 31 בדצמבר 2011 בהיקף של כ- 521 מיליוני ש"ח.

ניתוח התשואה שהשיגו קופות הגמל בשנת הדוח

שם הקופה	תשואה נומינלית ברוטו לשנת 2012 באחוזים
הראל - דיקן	13.12
הראל - כספת	13.16
הראל - דקל	11.09
הראל - גילעד גמל כללי	11.01
הראל - גילעד גמל כהלכה	8.69
הראל - גילעד השתלמות כללי	10.73
הראל - גילעד השתלמות כהלכה	8.28

כל הקופות השיגו תשואות חיוביות עקב העלייה בשווקי המניות ואגרות החוב הממשלתיות ואגרות החוב הקונצרניות בארץ ובח"ל. תשואות גבוהות באופן יחסי הושגו בעיקר במסלולים ובקופות בהם החשיפה למניות ולאגרות חוב קונצרניות בארץ ובח"ל גבוהה.

6. חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

6.1. סיכוני שוק

סיכוני שוק בניהול פעילות קופת הגמל נובעים מאפשרות לשחיקת שווי נכסי קופות הגמל כתוצאה משינויים במחירי ניירות ערך, מחירי נדל"ן, שערי ריבית, שערי חליפין ואינפלציה ומפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.

ניהול סיכונים אלה כולל מציאת איזון בין המטרה של השגת תשואה מקסימאלית על הנכסים לבין הסיכון הכרוך בהשקעות ורמת הנזילות הנדרשת כדי לממן פעילות זו ופעילות משיכות והעברות של כספים על ידי העמיתים.

החברה מתמודדת עם מכלול הגורמים המרכיבים את סעיף סיכוני השוק באמצעות קביעת תמהיל השקעות מפוזר המכיל, בין היתר, מניות, אגרות חוב צמודות ולא צמודות, הלוואות, נדל"ן, חשיפה למט"ח וקרנות השקעה. נכסי הקופות מפוזרים גם בהשקעות בשווקים הבין לאומיים. שימוש בנגזרים נעשה למטרות הגנה ולמטרות יצירת חשיפה ונכלל בדוחות הבקרה הניהוליים השונים.

החברה פועלת בכפוף לחוזר המפקח בנושא מערך ניהול ובקרת סיכונים בחברות מנהלות של קופות גמל.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות ביצוע פיזור בין אפיקי ההשקעה השונים ומונעות חשיפה גבוהה לאפיק השקעה אחד.

ועדת ההשקעות דנה בישיבותיה בתמהיל ההשקעות של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. מדדי סיכונים המוצגים לוועדת ההשקעות, כוללים VaR היסטורי עבור כל הקופות. מדד ה-HS-STD מודד את סטיית התקן הגלומה בתיק ההשקעות עם ההרכב הנוכחי, המבוססת על סימולציה היסטורית של גורמי סיכון. מדד ה-VaR אומד את ההפסד הפוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התממשות סיכוני השוק לאופק של חודש בהסתברויות שונות קבועות מראש. מדד ה-VaR מחושב אחת לחודש. בנוסף, מוצגות תוצאות השפעת תרחישי קיצון על הקופות הגדולות ונבחנים המתאמים בין אפיקי ההשקעה השונים. ועדת ההשקעות מקבלת גם דיווחים רבעוניים בדבר החשיפות הבאות: חשיפה למנפיק, חשיפה לקבוצת לווי, חשיפה לדירוגים, חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית.

6.2. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי.

(1) פעילות האשראי נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון ולהחלטות פרטניות של ועדת ההשקעות תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצא"ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה הקופה. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי, מינו הגופים המוסדיים בקבוצה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב וקביעת מדיניות

ביחס לרכישת איגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פורום חוב ומונה מנהל לפורום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לווים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי וועדת ההשקעות.

טרם מתן אשראי לא סחיר מתבצע תהליך, באמצעות מודל דירוג פנימי, להערכת איתנות הגופים אליהם נחשפת הקופה ויכולת הפירעון שלהם. כמו כן הקופה עוקבת באופן שוטף אחר יכולת הפירעון ואיכות הבטוחות.

6.3. סיכון נזילות

סיכון נזילות ניתן לפיצול על פני שני רבדים: סיכון נזילות ברמת קופת גמל, וסיכון נזילות ברמה מקרו כלכלית.

הסיכון ברובד הראשון נובע מאי ודאות באשר לסכומי משיכות והעברות הכספים על ידי העמיתים. סיכון זה גורם לאי ודאות לגבי היקף החזקת נכסים סחירים ונזילים על מנת שלא להגיע למצב בו לא יהיה ניתן לבצע תשלומים לעמיתים מושכים ומעבירים. סיכון זה קשור בהיקף חסכון העמיתים הזכאים למשיכה אל מול אורך החיים הממוצע של נכסי הקופה ונזילותם וכן מגורמים חיצוניים של הגברת תחרות ומעבר בין קופות גמל.

הגברת התחרותיות הביאה להגדלת הצורך בהתמודדות עם סיכון זה. הקופות נאלצות לשמור רמות נזילות גבוהות יותר כבטחון לביצוע התשלומים וההעברות. העלאת מרכיב הנזילות והקטנת אופק התכנון הפיננסי בשל סיכון זה מקטין את יכולת הקופות לתכנון ארוך טווח בחלק הנזיל המיועד למקרים אלו.

הסיכון ברובד השני נובע מהאפשרות של שינוי טעמי העמיתים בכלל קופות הגמל. מצב זה יכול לגרום למימוש סכומי כספים גדולים בפרק זמן קצר. דרישה כזו עלולה לסכן את יציבות שוק ההון והכספים בארץ. לצורך ניהול סיכון הנזילות קופות הגמל מחזיקות בנכסים נזילים, כגון מזומנים, שווי מזומנים ופיקדונות לתקופה של עד חודש ימים וכן בנכסים בעלי סחירות גבוהה שניתנים למימוש בקלות יחסית.

יש לציין שהחל משנת 2005 עקב כניסת גורם מצטט להערכת שוים של נכסים לא סחירים, למעשה נוצרה אפשרות למסחר גם בנכסים אלו על פי המחיר המצוטט.

התמודדות עם סיכון זה נעשית בין השאר באמצעות הערכות היחס הנדרש בין הכספים הנזילים בקופות והערכות ההנהלה לגבי היקף המשיכות והעברות הצפוי לבין סך הנכסים הסחירים והנזילים בקופות בתוספת ההפקדות הצפויות המהווים את החלק הזמין בכל רגע מנכסי הקופות.

בהתאם לדרישת המפקח בחוזר גמל מספר 3-2-2009 בעניין מערך ניהול ובקרת סיכונים בחברות מנהלות של קופות גמל, אישרה ועדת ההשקעות מודל נזילות ונקבעו מדדים למעקב אחר סיכון הנזילות בפעילות הקופות. מדדי הנזילות מביאים בחשבון מצבי קיצון של משיכות בקופות המנוהלות על ידי החברה בפרט ובענף הגמל בכלל, ואת נזילות הנכסים בתיקים במצבי משבר שונים. ועדת ההשקעות בוחנת על בסיס תקופתי את העמידה ברמת הנזילות ביחס למדדי הנזילות שנקבעו ובוחנת באופן שוטף את צרכי הנזילות והתאמתם לנכסי הקופות על מנת להיערך מראש לשינויים ברמת הנזילות הנדרשת. בקופות נשמרת רמת נזילות מספקת שכן רוב נכסי הקופות הינם נכסים סחירים ו/או נכסים הניתנים למימוש מהיר.

מבחינת הרכב נכסי הקופות והערכות ההנהלה, הנהלת החברה סבורה כי סך הכספים הסחירים והנזילים וצפי ההפקדות מהווים כרית בטחון מספקת לצמצום התממשות סיכון הנזילות כאמור לעיל.

7. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו.

8. פרטים על חברי ההנהלה, חברי ועדת השקעות ובקורת ונושאי משרה בכירה, חמשת מקבלי שכר גבוה ורואי החשבון

8.1. פרטי חברי הדירקטוריון, חברי ועדת ההשקעות וחברי ועדת ביקורת

8.1.1. חברי דירקטוריון וועדת ביקורת

מספר ת.ז. 2706569	שם: מישל סיבוני
1959	תאריך לידה:
רוטשילד 18, כפר-סבא	מען:
ישראלית.	נתינות:
לא.	חברות בוועדת דירקטוריון:
לא.	דירקטור חיצוני:
26.2.2006 וכיו"ר הדירקטוריון מיום 15.7.2009	מכהן כדירקטור מיום:
10	מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה:
ראה להלן	התעסקות עיקרית נוספת:
יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל משותף הראל השקעות, מנכ"ל הראל חברה לביטוח בע"מ, יו"ר דירקטוריון הראל גמל, קחצ"ק, הראל פנסיה, מנוף וגילעד פנסיה, חבר ועדת השקעות נוסטרו של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל וחבר דירקטוריון בחברות בקבוצת הראל.	האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:
לא.	האם בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד:
אקדמאית.	השכלה:
משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח, דירקטור בחברות מוחזקות של הראל השקעות בביטוח ופיננסים בע"מ.	התעסקות בחמש שנים אחרונות:
חברות בקבוצת הראל.	תאגידיים בהם משמש כדירקטור:

מספר ת.ז. 55600159	שם: ליאורה קבורס הדר
18.12.1958	תאריך לידה:
האשל 8 א', הרצליה	מען:
ישראלית	נתינות:
לא.	חברות בוועדת דירקטוריון:
לא.	דירקטורית חיצונית:
19.11.2007	מכהנת כדירקטור מיום:
11	מספר הישיבות בהן השתתפה במשך השנה:
ראה להלן	התעסקות עיקרית נוספת:
לא	האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:
לא	האם בת משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד:
בוגרת הפקולטה למשפטים (LLB) באוניברסיטה העברית בירושלים	השכלה:
דירקטורית בהראל ביטוח, הראל גמל, קחצ"ק, הראל פנסיה, מנוף, מנכ"ל ענטל חברה לניהול וסחר בע"מ	התעסקות בחמש שנים אחרונות:
חברות בקבוצת הראל, ענטל חברה לניהול וסחר בע"מ.	תאגידיים בהם משמשת כדירקטורית:

מספר ת.ז. 003372166	שם: אברהם רינות
19.10.1939	תאריך לידה:
בית הגלבווע 13, תל-מונד	מען:
ישראל	נתינות:
יו"ר ועדת ביקורת	חברות בוועדת דירקטוריון:
כן	דירקטור חיצוני:
31.10.2007	מכהן כדירקטור מיום:
ראה להלן	התעסקות עיקרית נוספת:
ישיבות דירקטוריון - 11	מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה:
ישיבות ועדת ביקורת - 7	האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:
לא	האם בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד:
לא	

השכלה : המדרשה למנהל, לימודי כלכלה ומנהל ציבורי
 התעסקות בחמש שנים אחרונות : יו"ר בחברות דנסטיל בע"מ, יו"ר באגשי"ח מפעלי תומר בע"מ, חבר בחבר הנאמנים של המכון הבינלאומי למדיניות נגד טרור.
 תאגידים בהם משמש כדירקטור : דח"צ בחברות בקבוצת הראל, דח"צ בדלק מערכות אנרגיה, -

שם : מרים מילה
 תאריך לידה : מספר ת.ז. 3419488
 מען : 1942
 נתינות : רחוב כרמל 31, ראש העין
 חברות בוועדת דירקטוריון : ישראלית.
 דירקטורית חיצונית : ועדת ביקורת
 מכהנת כדירקטורית מיום : לא.
 התעסקות עיקרית נוספת : 26.2.2006
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : ראה להלן
 האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : ישיבות דירקטוריון - 11
 האם בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : ישיבות ועדת ביקורת - 5
 השכלה : לא.
 התעסקות בחמש שנים אחרונות : לא.
 תאגידים בהם משמשת כדירקטורית : לא.
 ראש אגף ביטוח חיים וראש אגף בנקים ואסטרטגיה בהראל ביטוח.
 חברות בקבוצת הראל.

שם : דורון גינת
 תאריך לידה : מספר ת.ז. 022757231
 מען : 1967
 נתינות : מושב עין ורד
 חברות בוועדת דירקטוריון : ישראלית
 דירקטור חיצוני : לא
 מכהן כדירקטור מיום : לא
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : 20.7.2009
 התעסקות עיקרית נוספת : ישיבות דירקטוריון - 9
 האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : ראה להלן
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא
 השכלה : לא
 תואר ראשון בכלכלה התמחות משנית במנהל עסקים, תואר שני בכלכלה התמחות משנית במימון, אוניברסיטת תל-אביב.
 התעסקות בחמש שנים אחרונות : מנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח והראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ומשנה למנכ"ל הראל חברה לביטוח.
 תאגידים בהם משמש כדירקטור : חבר דירקטוריון בחברות בקבוצת הראל

שם : עמוס אפסטיין
 תאריך לידה : מספר ת.ז. 00394510
 מען : 4.11.1942
 נתינות : קיבוץ כפר עזה
 חברות בוועדת דירקטוריון : ישראלית
 דירקטור חיצוני : כן
 מכהן כדירקטור מיום : כן
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : 18.12.2011
 התעסקות עיקרית נוספת : ישיבות דירקטוריון - 11
 האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : ישיבות ועדת ביקורת - 7
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : ראה להלן
 השכלה : לא
 התעסקות בחמש שנים אחרונות : תואר ראשון בכלכלה מהפקולטה לחקלאות ברחובות, האוניברסיטה העברית
 תאגידים אחרים בהם משמש כדירקטור : יו"ר דירקטוריון עתודות הותיקה - קרן פנסיה, יו"ר דירקטוריון ביטוח חקלאי, דירקטור באמיליה, דירקטור בלאומי פרטנר
 דירקטור חיצוני בחברות בקבוצת הראל.

שם : **גילי כהן**
 תאריך לידה :
 מען :
 נתינות :
 חברות בועדת דירקטוריון :
 דירקטור חיצוני :
 מכהן כדירקטור מיום :
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :
 התעסקות עיקרית נוספת :
 האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין :
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
 השכלה :
 התעסקות בחמש שנים אחרונות :
 תאגידיים אחרים בהם משמש כדירקטור :

מספר ת.ז. 22648786
 25.8.1966
 עמוס 10 רמת גן
 ישראלית
 כן
 כן
 24.1.2012
 ישיבות דירקטוריון – 11
 ישיבות ועדת ביקורת – 7
 ראה להלן
 לא
 לא
 תואר ראשון (בהצטיינות) בכלכלה וגיאוגרפיה מהאוניברסיטה העברית בירושלים.
 תואר שני במנהל עסקים מהאוניברסיטה העברית בירושלים.
 מנהל אגף השקעות ומנהל השקעות ראשי בבית ההשקעות אקסלנס – נשואה.
 דירקטור חיצוני בחברות בקבוצת הראל. דירקטור בהכשרת הישוב

שם : **אליעזר וולף**
 תאריך לידה :
 מען להמצאת כתבי בי-דין :
 נתינות :
 חברות בועדת דירקטוריון :
 דירקטור חיצוני :
 החל בכהונתו :
 סיים כהונתו :

מספר ת.ז. 000532325
 12.11.1938
 ז'בוטינסקי 23 ירושלים 32141
 ישראלית
 כן. ועדת ביקורת.
 כן.
 1.12.2009
 18.1.2012

8.1.2. חברי ועדת השקעות

שם : **ד"ר שמעון רביד**
 תאריך לידה :
 מען :
 נתינות :
 חברות בועדת דירקטוריון :
 נציג חיצוני :
 מכהן כחבר ועדת השקעות מיום :
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :
 התעסקות עיקרית נוספת :
 האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין :
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
 השכלה :
 התעסקות בחמש שנים אחרונות :
 תאגידיים בהם משמש כדירקטור :

מספר ת.ז. 003419470
 1936
 שלוה 32 הרצליה.
 ישראלית.
 יו"ר ועדת השקעות.
 כן
 18.6.08
 29
 ראה להלן
 לא.
 לא.
 ד"ר לכלכלה.
 יו"ר דירקטוריון נטפים, דח"צ ביו בנק.
 איסכור, דולב, - דביק, דח"צ באורעד, יו"ר ועדת השקעות בגופים מוסדיים בקבוצת הראל, חבר ועדת אשראי של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ודח"צ ב"מוצרי מעברות"

<p>מספר ת.ז. 0333203 1942 י.ל. גורדון 9 תל-אביב ישראלית ועדת השקעות כן 1.1.2007 23 ראה להלן לא לא תואר ראשון בכלכלה ו- M.A. במנהל עסקים התמחות במימון. דירקטור ביובנק בע"מ סגן יו"ר ועדת השקעות בגופים מוסדיים בקבוצת הראל דירקטור בבנק לאומי לישראל בע"מ (החל מאוגוסט 2011).</p>	<p>שם : יהודה דרורי תאריך לידה : מען : נתינות : חברות בועדת דירקטוריון : נציג חיצוני : מכהן כחבר ועדת השקעות מיום : מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : התעסקות עיקרית נוספת : האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : השכלה : התעסקות בחמש שנים אחרונות : תאגידיים בהם משמש כדירקטור :</p>
<p>מספר ת.ז. 001723519 20.3.1947 עקיבא 21 רעננה ישראלית. ועדת השקעות כן 17/05/2009 29 ראה להלן לא לא תואר ראשון בכלכלה ו-M.B.A במנהל עסקים, אוניברסיטת תל-אביב. סמנכ"ל וממונה על חטיבת נכסי לקוחות בבנק מרכנתיל דיסקונט. הדס מרכנתיל קופות גמל, מרכנתיל הנפקות בע"מ, מרכנתיל השקעות בע"מ.</p>	<p>שם : יאיר נצר תאריך לידה : מען : נתינות : חברות בועדת דירקטוריון : נציג חיצוני : מכהן כחבר ועדת השקעות מיום : מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : התעסקות עיקרית נוספת : האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : השכלה : התעסקות בחמש שנים אחרונות : תאגידיים בהם משמש כדירקטור :</p>
<p>מספר ת.ז. 56590102 26.9.1960 יגאל ידין 11, חולון ישראלית. ועדת השקעות כן 16.12.2009 29 ראה להלן לא לא תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה, אוניברסיטת תל-אביב. חברה בועדת השקעות של מגדל חברה לביטוח בע"מ, חברת ועדת ביקורת והועדה לבחינת הדוחות הכספיים בלודן חברה להנדסה בע"מ, חברה בועדת ביקורת ובעדה לבחינת הדוחות הכספיים באלקטרה בע"מ אלקטרה בע"מ, - ולודן חברה להנדסה בע"מ.</p>	<p>שם : אורלי בן יוסף תאריך לידה : מען : נתינות : חברות בועדת דירקטוריון : נציג חיצוני : מכהן כחבר ועדת השקעות מיום : מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : התעסקות עיקרית נוספת : האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : השכלה : התעסקות בחמש שנים אחרונות : תאגידיים בהם משמש כדירקטורית :</p>

שם: **אבי אולשנסקי**
 תאריך לידה:
 מען:
 נתינות:
 חברות בוועדת דירקטוריון:
 נציג חיצוני:
 מכהן כחבר ועדת השקעות מיום:
 מועד סיום כהונתו:
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה:

מספר ת.ז. 08115529
 1936
 בית צורי 3 תל-אביב
 ישראלית.
 ועדת השקעות
 כן
 08.05.2007
 31.01.2013
 24

8.2. שכר הדירקטורים:

מאחר שהדירקטורים מכהנים גם כדירקטורים בגופים מוסדיים אחרים בקבוצת הראל וחלק מישיבות הדירקטוריון הינן ישיבות משותפות, שכרם של הדירקטורים משולם באמצעות הראל ביטוח.

8.3. במהלך שנת 2012 נערכו 11 ישיבות דירקטוריון, 7 ישיבות ועדת ביקורת דירקטוריון ו- 26 ישיבות ועדת השקעות.

8.4. פרטים על נושאי משרה בכירה בתאגיד:

שם: **חגית ציטיאט-לוי**
 שנת לידה:
 התפקיד בתאגיד:
 תפקיד בחברה קשורה של התאגיד או בבעל עניין בו:
 האם בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר בתאגיד או בבעל עניין בו:
 השכלה:
 נסיון עסקי בחמש שנים אחרונות:
 תאריך תחילת כהונה:

מספר ת.ז. 058424144
 1963
 מנכ"לית
 מנכ"לית הראל גמל בע"מ, מנכ"לית ודירקטורית בקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופת גמל בע"מ.
 לא.
 תואר ראשון ושני בכלכלה מאוניברסיטת תל-אביב.
 מנכ"לית החברה, הראל גמל והשתלמות בע"מ, מנכ"לית ודירקטורית בקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופת גמל בע"מ.
 18.5.2007

שם: **רם גבל**
 שנת לידה:
 התפקיד בתאגיד:
 תפקיד בחברה קשורה של התאגיד או בבעל עניין בו:
 האם בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר בתאגיד או בבעל עניין בו:
 השכלה:
 נסיון עסקי בחמש שנים אחרונות:
 תאריך תחילת כהונה:

מספר ת.ז. 024960593
 1970
 סמנכ"ל כספים
 סמנכ"ל כספים בחברה, סמנכ"ל כספים בהראל גמל בע"מ, סמנכ"ל כספים בקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופת גמל בע"מ, דח"צ ויו"ר ועדת ביקורת בסאטקום מערכות בע"מ, סמנכ"ל כספים שלמה חברה לביטוח.
 לא.
 תואר ראשון במנהל עסקים, בעל רישיון רואה חשבון.
 סמנכ"ל כספים שלמה חברה לביטוח ודח"צ בסאטקום מערכות בע"מ.
 23.6.2008

שם: **צחי דברת**
 שנת לידה:
 התפקיד בתאגיד:
 תפקיד בחברה קשורה של התאגיד או בבעל עניין בו:
 האם בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר בתאגיד או בבעל עניין בו:
 השכלה:
 נסיון עסקי בחמש שנים אחרונות:
 תאריך תחילת כהונה:

מספר ת.ז. 028833697
 1972
 מנהל התפעול, סמנכ"ל
 מנהל תפעול בהראל גמל ובקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ.
 לא.
 תואר ראשון בכלכלה וניהול, תואר שני במנהל עסקים.
 מנהל תפעול בחברה, בהראל גמל ובקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ
 1.5.2007

שם: **דניאלה פיק**
 שנת לידה: 1970
 התפקיד בתאגיד: מנהלת בקרה ופרויקטים, סמנכ"ל
 תפקיד בחברה קשורה של התאגיד או בבעל עניין בו: מנהלת בקרה ופרויקטים בהראל גמל ובקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופת גמל בע"מ
 האם בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר בתאגיד או בבעל עניין בו: לא
 השכלה: תואר ראשון במנהל עסקים ובעלת רישיון רואה חשבון
 ניסיון עסקי בחמש שנים אחרונות: מנהלת בקרה ופרויקטים בהראל גמל ובקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופת גמל בע"מ.
 תאריך תחילת כהונה: 1.1.2007

שם: **מיטל בישיץ-חזן**
 שנת לידה: 1970
 התפקיד בתאגיד: מנהלת ערוצי שיווק ושימור לקוחות של החברה, סמנכ"ל
 תפקיד בחברה קשורה של התאגיד או בבעל עניין בו: מנהלת ערוצי שיווק ושימור לקוחות של החברה בהראל גמל ובקרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופת גמל בע"מ.
 האם בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר בתאגיד או בבעל עניין בו: לא
 השכלה: תואר ראשון בכלכלה וניהול, תואר שני במנהל עסקים, בעלת רישיון לשיווק פנסיוני
 ניסיון עסקי בחמש שנים אחרונות: מנהלת ערוצי שיווק ושימור לקוחות של החברה בהראל גמל ובקרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופת גמל בע"מ.
 תאריך תחילת כהונה: 1.1.2010

8.5. תנאי שכר

חלק מנושאי המשרה הבכירים בחברה אינם מועסקים על ידי החברה אלא על ידי חברות אחרות בקבוצת הראל. יתר נושאי המשרה הבכירים מועסקים על ידי החברה, אולם מקדישים את עיקר עבודתם עבור חברות אחרות בקבוצת הראל, לרבות במסגרת חטיבת חסכון ארוך טווח הכוללת חברות מנהלות נוספות, והחברה אינה נושאת, הלכה למעשה, בחלק הארי של עלות העסקתם. לפיכך, קיים קושי בייחוס וכימות שיעור היקף העסקתם של אותם נושאי המשרה בענייניה של החברה ובהוצאות השכר של החברה בגינם, אשר בחלק הארי שלהן נושאת חברה אחרת בקבוצת הראל.

8.6. רואה החשבון המבקר

רואי החשבון המבקרים של החברה הינם משרד סומך חייקין, ממגדל המילניום, רח' הארבעה 17 תל-אביב. שם השותף המטפל - רו"ח אברהם פרוכטמן.

9. תיאור אופן ניהול החברה

9.1. תיאור כללי של נוהל עבודת הדירקטוריון וועדותיו

בהתאם לחוזר המפקח ולתקנות הדירקטוריון וועדותיו, דירקטוריון החברה קבע נוהל עבודת הדירקטוריון, אשר כולל הוראות בקשר עם הנושאים שידונו בדירקטוריון, תדירותם, אופן זימון וניהול ישיבות הדירקטוריון ועוד.

דירקטוריון החברה מתכנס לפחות 8 פעמים בשנה.

ועדת ההשקעות מתכנסת בדרך כלל אחת לשבועיים, וכן בהתאם לצרכי ההשקעות של החברה. ועדת ההשקעות הינה "ועדת השקעות עמיתים" של כלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל והיא אינה ועדת דירקטוריון. ועדת השקעות עמיתים מורכבת מ"נציגים חיצוניים".

חברה מכהנת ועדת ביקורת.

עבור כלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, ובכללם החברה, פועלת ועדת אשראי. חברי ועדת האשראי של הקבוצה הם: דוד גרנות (יו"ר הועדה), מר אהרון קצירגינסקי, ד"ר שמעון רביד מר רונן וולפמן ואירית שלומי

9.2. מתכונת קבלת החלטות על השקעות החברה עבור הקופות שבניהולה-

ועדת ההשקעות דנה בכל ישיבה בהרכב הנכסים של הקופות והמסלולים השונים, בהתפתחויות השונות בשווקים השונים ובציפיות להתפתחויות עתידיות. במקביל, בוחנת ועדת ההשקעות את הסיכונים והחשיפות של הקופות והמסלולים השונים, תוך בחינת רמת הנזילות הנדרשת. על בסיס הנ"ל, מקבלת ועדת ההשקעות החלטות לגבי שינויים והתאמות שיש לבצע בהרכב הנכסים של הקופות והמסלולים.

מנהלי ההשקעות של החברה מבצעים באופן שוטף את ההשקעות הנדרשות עבור הקופות ומסלוליהן, בהתאם להחלטות ועדת ההשקעות דלעיל.

מנהלי ההשקעות עובדים בצוותים מקצועיים הנבדלים על פי תחום התמחותם. ניהול ההשקעות מתבצע בצורה רוחבית עבור כל הקופות, כאשר ניירות הערך הסחירים מנוהלים באמצעות סלי השקעה ייעודיים.

9.3. ביצוע הקצאות ההשקעות בין קופות הגמל שבניהול החברה (נהלי פיצול)

בהתאם לאישור המפקח, רוב ההשקעות הסחירות של רוב קופות הגמל שבניהול החברה מבוצעות באמצעות "סלי השקעה". "סלי השקעה" הינם שותפות של כלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, כאשר כל סל השקעה הינו בהתאם לאפיקי ההשקעה השונים (כגון: ת"א 25, אג"ח בישראל וכו'), והבעלות בו נקבעת באופן יחסי להשקעות הגופים השונים בכל סל. מנגנון זה מבטיח פיצול נכון של ההשקעות בין המסלולים השונים.

שאר ההשקעות מבוצעות באמצעות חשבון מפצל. בחשבון זה נערכות כל פעילויות ההשקעה, דהיינו קנייה ומכירה, ובסוף כל יום מפוצלות פרופורציונאלית בין הקופות, על פי קריטריונים כגון היקף הנכסים בכל קופה, החשיפה שכבר קיימת להשקעה ספציפית, יתרות מזומן ועוד. על פי הנהלים, במקרה בו מבוצעת פעולה ופעולה הפוכה באותו היום, חייב מנהל ההשקעות שמבצע את הפיצול בין הקופות לתעד את הקריטריונים לפיו בוצע הפיצול.

9.4. נהלי בקרה על ביצוע ההשקעות

יישום הנחיות ועדת ההשקעות מתבצע על ידי מנהלי ההשקעות על בסיס מערכת המציגה את הרכב תיק ההשקעות לעומת הרכב שעליו החליטה ועדת ההשקעות. ביצועי מנהלי ההשקעות ועמידתם בהנחיות נבדקים באופן יומי על ידי הנהלת חטיבת ההשקעות ויחידת הבקרה. רישום ההשקעות מתבצע על ידי הגופים המתפעלים שהינם חיצוניים לחטיבת ההשקעות ובלתי תלויים בה. כמו כן, חטיבת הכספים נעזרת ברישומי "צל" של הנכסים למטרות בקרה וניהול רוחבי של הנכסים בהראל. לועדת ההשקעות מוצג הרכב התיקים מבחינת היקף נכסים ושיעור ההשקעה בכל אפיק השקעה. הנתונים כאמור מוצגים נכון למועד הסמוך לכינוסה של ישיבת ועדת ההשקעות וכן מוצגים נתוני השוואה למועד הישיבה הקודמת, תוך פירוט הפעילות שבוצעה. פעילות החטיבה מבוקרת על ידי יחידת הבקרה, יחידת ניהול הסיכונים וביקורת הפנים והיא מתבססת על הוראות הד"ן, מדיניות ההשקעה הכללית של הדירקטוריון, מדיניות ההשקעה שנקבעת מעת לעת על ידי ועדת ההשקעות, החלטות ספציפיות של ועדת ההשקעות ונהלים פנימיים.

סיכוני השוק מנוהלים בהתאם לתקנות ההשקעה ולמדיניות הכוללת של הדירקטוריון וועדת ההשקעה. גופים אלה מקבלים דיווחים על תיקי ההשקעות השונים של החברה, על שינויים בשווקי הכספים וההון, שיעורי הריבית, שערי חליפין ואינפלציה, לרבות ניהול הנכסים מול ההתחייבויות הרלבנטיות. בהתבסס על מידע זה קובע הדירקטוריון מגבלות השקעה למסלולים הכלליים וכן מגבלות פיזור (חשיפה למנפיק, חשיפה לקבוצת לזים) ומגבלות דירוג (חשיפה כוללת לרמות הדירוג השונות (למשל קבוצת דירוג A ומטה) בארץ ובחו"ל. ועדת ההשקעות קובעת את רמות החשיפה לאפיקי ההשקעה השונים, וזאת במסגרת החלטות ההשקעה ומדיניות ההשקעה המוצהרת של כל מסלול הנקבעת אחת לשנה ומועברת לחטיבת ההשקעות של הקבוצה, המנהלת עבור החברה את השקעותיה.

מנהלי הפעילויות השונות בתחום ההשקעות בחטיבת ההשקעות בקבוצה אחראים לביצוע בקרה על

הפעילות שמבוצעת ביחידה שבאחריותם. לצורך בקרת הפעילות נעזרת הקבוצה במערכות ממוחשבות ובדוחות המתריעים במקרה של חריגה או קירבה למגבלה. כל מקרה של חריגה מהגדרות ומנהלים מדווח ומטופל באופן שוטף. מידי תקופה דירקטוריון החברה קובע מגבלות חשיפה לנכסים ולסיכונים השונים.

החל מיום 5 באוגוסט 2007 מכהנת ועדת אשראי משותפת לכלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל. ועדת האשראי הוקמה בהתאם לחוזר גופים מוסדיים שמספרו 2007-9-15 "ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות".

ועדת האשראי משמשת כפורום ממליץ ומבקר לאשראי מסחרי (Corporate Lending) שיבוצע במסגרת פעילות ההשקעה של הגופים המוסדיים בקבוצה וכן כפורום מחליט לגבי סוגי עסקאות שועדת ההשקעות קבעה לגביהם, אם וככל שקבעה, כי סמכות האישור תהיה נתונה לוועדת האשראי. ההחלטות על אישור האשראי נעשות על ידי וועדות ההשקעה של כל אחד מהגופים בקבוצה. הועדה דנה באשראי לא סחיר, כהגדרתו בחוזר המפקח, ללווה או לקבוצת לווים במצטבר. הועדה מייעצת גם לדירקטוריון לגבי חשיפת האשראי הכוללת לכל סוג לווה. לפי בקשות של ועדת ההשקעות, שיתייחסו למקרים פרטניים או לסוגים של מקרים, ועדת האשראי תדון גם באשראי סחיר ותהווה גורם ממליץ לוועדת ההשקעות לגבי השקעה או המשך החזקה באג"ח סחיר. הועדה אחראית גם לאשר: את מוצרי האשראי הקמעונאי שיבוצעו על ידי גופים שונים בקבוצה; את המודלים לדירוג אשראי (מסחרי וקמעונאי) שיפותחו בקבוצה.

במהלך אוקטובר 2007 הוקמה יחידת "מידל אופיס" שתפקידה לחזק את הבקרה על ניהול ההשקעות ואופן רישום הנכסים.

בנוסף להקמת יחידת ה"מידל אופיס" מונה בקר, רו"ח ביחידת הכספים של החברה, למטרת הגברת הבקרה על הרישומים החשבונאיים והדיווחים של הגוף המתפעל.

10. תיאור נוהל השימוש בזכויות הצבעה של המניות המוחזקות על ידי קופות הגמל

10.1. השתתפות באסיפות כלליות

קבוצת הראל התקשרה עם חברת אנטרופי שירותי מחקר כלכלי בע"מ ("חברת אנטרופי"), המעניקה שירותי ייעוץ לקבוצת הראל רואה חשיבות רבה בהשתתפות באסיפות כלליות ובגיבוש עמדתה ביחס לנושאים המובאים להצבעה באסיפות הכלליות באופן עצמאי ותוך הסתייעות בגורמים המקצועיים העומדים לרשותה, הן החיצוניים והן הפנימיים. קבוצת הראל התקשרה עם חברת אנטרופי שירותי מחקר כלכלי בע"מ ("חברת אנטרופי"), המעניקה שירותי ייעוץ מקצועי לגופים מוסדיים לגבי אופן ההצבעה באסיפות כלליות. טרם ביצוע הצבעה באסיפות הכלליות מעבירה אנטרופי לחברה נתונים רלוונטיים בקשר עם הנושאים שעומדים להצבעה ומעבירה לחברה את המלצתה באשר לדרך ההצבעה המומלצת בקשר עם נושאים אלו. המידע הנ"ל מועבר על ידי אנטרופי למחלקת המידל אופיס ואל מנהל חטיבת ההשקעות בהראל, אלא אם מנהל חטיבת ההשקעות מורה על העברת החומר לסגנו או למנהל מחלקת מחקר או ליו"ר פורום חוב, לפי העניין, לצורך בחינת אופן ההצבעה ועמידתו במדיניות ההצבעה באסיפות הכלליות של החברה. לאחר שהחברה מקבלת החלטה באשר לדרך ההצבעה הרצויה, מועברת הוראת הצבעה לאנטרופי כנציגת קבוצת הראל באסיפות הכלליות.

10.2. הגוף המייצג באסיפות כלליות

חברת אנטרופי

10.3. אופן ותדירות הדיווח לוועדת ההשקעות על אופן ההצבעה באסיפות הכלליות

אחת לחודשיים נמסר דיווח מפורט לוועדת ההשקעות לגבי אופן ההצבעות באסיפות השונות והשיקולים שעמדו ביסוד ההחלטה בדבר אופן ההצבעה, לרבות הסיבות בעטיין החברה לא הצביעה בהתאם להמלצת ההצבעה של חברת אנטרופי.

10.4. דיון בוועדת ההשקעות בנוגע לנוהל הצבעות ועדכונן

כאמור, אחת לחודשיים מתקיים דיון בנושא הצבעות באסיפות כלליות. כמו כן, אחת לשנה מתקיים דיון במסגרתו נקבעת המדיניות של קבוצת הראל באשר לאופן ההצבעה בנושאים שונים שמועלים באסיפות כלליות.

10.5. יישום הנוהל הלכה למעשה

קופות הגמל שבניהול החברות המנהלות של קופות גמל בקבוצת הראל השתתפו בשנת 2012 ב- 448 אסיפות כלליות.

מידת ההשפעה באופן כללי על ההחלטות שנתקבלו	מס' פעמים בשנת 2012	הקו המנחה להצבעה
נמוכה	1385	בעד ההחלטה המוצעת
נמוכה	401	נגד ההחלטה המוצעת
0	0	נמנע

11. בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדיבקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דירקטוריון החברה מודה לעובדי החברה ונהלתה על המסירות והתרומה לפעילותה של החברה.

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

חגית ציטיאט-לויין
מנכ"ל

תאריך: 18 במרס, 2013

הצהרה (Certification)

אני, חגית ציטיאט-לוי, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

חגית ציטיאט-לוי, מנכ"ל

18 במרס, 2013

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רם גבל, סמנכ"ל כספים

18 במרס, 2013

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של COSO. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2012, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יו"ר הדירקטוריון : מישל סיבוני

_____

מנכ"ל : חגית ציטיאט-לוין

_____

סמנכ"ל כספים : רם גבל

_____

תאריך אישור הדוח : 18 במרס 2013

הראל עתידית קופות גמל בע"מ

**דוחות כספיים
ליום 31 בדצמבר 2012**

תוכן העניינים

עמוד

דוח רואי החשבון המבקרים

2

דוח רואי החשבון המבקרים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

3

דוחות כספיים

דוחות על המצב הכספי

4

דוחות רווח והפסד

5

דוחות על הרווח הכולל

6

דוחות על השינויים בהון

7

דוחות על תזרימי המזומנים

9

ביאורים לדוחות הכספיים

10

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל עתידית קופות גמל בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן - "החברה") לימים 31 בדצמבר 2012 ו- 2011 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2012 ו- 2011 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 18 במרס 2013 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון

18 במרס 2013

**דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל עתידית קופות גמל בע"מ
בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי**

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה") ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן: "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי דיווח בינלאומי (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי דיווח בינלאומיים (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ולכל אחת משלוש השנים האחרונות בהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 והדוח שלנו, מיום 18 במרס 2013, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

**סומך חייקין
רואי חשבון**

18 במרס 2013

2011	2012		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	באור	
-	5		נכסים
2,442	1,920	6	נכסי מסים שוטפים
			חייבים ויתרות חובה
		7	השקעות פיננסיות
-	6,631		נכסי חוב סחירים
1,345	1,172	8	מזומנים ושווי מזומנים
3,787	9,728		סך כל הנכסים
		9	הון
1,046	1,419		הון מניות
-	4,627		פרמיה על מניות
-	20		קרנות הון
413	534		עודפים
1,459	6,600		סך כל ההון
		10	התחייבויות
-	24		התחייבויות בגין מסים נדחים
2	-		התחייבויות בגין מסים שוטפים
2,326	3,104	11	זכאים ויתרות זכות
2,328	3,128		סך כל ההתחייבויות
3,787	9,728		סך כל ההון וההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

חגית ציטיאט לוין
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 18 במרס 2013

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

2010	2011	2012	באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
2,518	2,274	2,026	(א) 12	הכנסות
10,362	12,768	15,114	(ב) 12	דמי ניהול מקופות גמל
(10,362)	(12,768)	(15,114)		דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
2,518	2,274	2,026		בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
36	73	150	14	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
200	-	-	(ב) 17	הכנסות ממכירת קופת גמל לצד קשור
2,754	2,347	2,176		סך כל ההכנסות
1,242	1,045	887	15	הוצאות
1,245	1,216	1,115	16	עמלות
5	12	18		הנהלה וכלליות
2,492	2,273	2,020		מימון
262	74	156		סך כל ההוצאות
(92)	(27)	(35)	10	רווח לפני מסים על הכנסה
170	47	121		מסים על הכנסה
170	47	121		רווח לשנה
				מיוחס ל:
				בעלי המניות של החברה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

2010	2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	באור
170	47	121	
			רווח לשנה
			רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:
-	-	32	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
-	-	(1)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
-	-	(11)	10 מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
-	-	20	סך כל הרווח כולל אחר לשנה, נטו ממס
170	47	141	סך כל הרווח הכולל לשנה
170	47	141	מיוחס ל:
			בעלי המניות של החברה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

מיוחס לבעלי מניות החברה					
סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניות אלפי ש"ח	
		למכירה אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח		
1,459	413	-	-	1,046	יתרה ליום 1 בינואר 2012
121	121	-	-	-	רווח לשנה
32	-	32	-	-	רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה: שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(1)	-	(1)	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(11)	-	(11)	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
20	-	20	-	-	סה"כ רווח כולל אחר לשנה, נטו ממס
5,000	-	-	4,627	373	עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון: הנפקת מניות
6,600	534	20	4,627	1,419	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

מיוחס לבעלי מניות החברה			
סך הכל הון	יתרת עודפים	הון מניות	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,242	196	1,046	יתרה ליום 1 בינואר 2010
170	170	-	רווח לשנה
1,412	366	1,046	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010
47	47	-	רווח לשנה
1,459	413	1,046	יתרה ליום 31 בדצמבר 2011

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

2010	2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
170	47	121	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לשנה
			פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
-	-	(95)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות:
(200)	-	-	נכסי חוב סחירים
92	27	35	הכנסות ממכירת קופת גמל לצד קשור
(108)	27	(60)	הוצאות מיסים על הכנסה
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
(31)	(1,313)	522	שינוי בחיובים ויתרות חובה
(295)	575	778	שינוי בזכאים ויתרות זכות
(326)	(738)	1,300	
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
(59)	(52)	(29)	מסים ששולמו
(323)	(716)	1,332	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
-	-	(8,001)	רכישות של השקעות פיננסיות
-	-	1,496	תמורה ממימוש השקעות פיננסיות
200	-	-	תמורה ממכירת קופת גמל לצד קשור
200	-	(6,505)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
-	-	5,000	הנפקת הון מניות
(123)	(716)	(173)	ירידה במזומנים ושווי מזומנים
2,184	2,061	1,345	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
2,061	1,345	1,172	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

א. היישות המדווחת

(1) הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא אבא הילל סילבר 3, רמת גן. החברה הוקמה בשנת 1999 והינה חברה בת בבעלות מלאה של ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ, שהינה חברה בשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות").

(2) החברה מנהלת את קופות הגמל:

- הראל - כספת.
- הראל - דיקן.
- הראל - דקל קופה לדמי מחלה (להלן - "הראל - דקל").

קופות גמל המנוהלות עבור הראל חברה לביטוח בע"מ:

- הראל - גילעד גמל מסלולית:
- הראל - גילעד גמל כללי.
- הראל - גילעד גמל כהלכה.
- הראל - גילעד השתלמות מסלולית:
- הראל - גילעד השתלמות כללי.
- הראל - גילעד השתלמות כהלכה.

(3) לנכסי קופות הגמל (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של קופות הגמל.

ב. הגדרות

דוחות כספיים אלה:

תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.	(1) <u>תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS)</u>
ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ.	(2) <u>החברה האם -</u>
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.	(3) <u>החברה האם הסופית -</u>
הראל עתידית קופות גמל בע"מ.	(4) <u>החברה או החברה המנהלת -</u>
כמשמעותו בתקן חשבונאות בינלאומי (2009) 24 בדבר צדדים קשורים ובתקנות מס הכנסה.	(5) <u>צד קשור -</u>
כמשמעותם בפסקה (1) להגדרת "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968.	(6) <u>בעלי עניין -</u>
אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.	(7) <u>אגף שוק ההון -</u>
מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.	(8) <u>מדד -</u>
תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964.	(9) <u>תקנות מס הכנסה -</u>
הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.	(10) <u>הממונה -</u>
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ והחברות המוחזקות על ידה.	(11) <u>קבוצת הראל או הקבוצה -</u>

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים**א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים**

הדוחות הכספיים הוכנו על ידי החברה בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "IFRS"). החברה אימצה לראשונה את כללי ה-IFRS בשנת 2008, כאשר מועד המעבר ל-IFRS הינו 1 בינואר 2007 (להלן: "מועד המעבר").

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 18 במרס 2013.

ב. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב. השקל הינו המטבע המייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה.

להלן נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן (בסיס ממוצע 2010):

לחודש דצמבר			מדד המחירים לצרכן - בנקודות:
2010	2011	2012	
101.41	104.00	105.50	מדד ידוע
101.79	104.00	105.70	מדד בגין
שיעור השינוי ב %			
בגין	ידוע		
1.63	1.44		מדד המחירים לצרכן -
2.17	2.55		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012
2.66	2.28		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011
			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010

ג. בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות הבאים:

- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- נכסי והתחייבויות מסים נדחים;

למידע נוסף בדבר אופן המדידה של נכסים והתחייבויות אלו ראה ביאור 3, בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית.

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית.

ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשה הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)**ה. שינויים במדיניות החשבונאית****גילויים בדבר העברות של נכסים פיננסיים**

החל מיום 1 בינואר 2012 החברה מיישמת את התיקון ל-IFRS 7 מכשירים פיננסיים: גילויים, העברות של נכסים פיננסיים (להלן - "התיקון"). התיקון מציג דרישות גילוי חדשות בנוגע להעברות נכסים פיננסיים, לרבות גילויים בגין:

- נכסים פיננסיים אשר לא נגרעו במלואם, לרבות גילויים בדבר הסיכונים וההטבות המיוחסים לנכסים אלו, היחס בין הנכסים המועברים להתחייבויות המתייחסות לנכסים אלו, ההגבלות הקיימות על שימוש החברה בנכסים אלו ועוד; וכן
- נכסים פיננסיים אשר נגרעו במלואם אך החברה שומרת על מעורבות נמשכת בהם, לרבות, הערך בספרים והשווי ההוגן המייצג את מעורבות החברה בנכסים אלו, החשיפה המקסימאלית של החברה להפסדים בגין נכסים אלו, ניתוח של תזרימי המזומנים הבלתי מהוונים וכן הרווח או הפסד מהעברת הנכס וההכנסה או ההוצאה הנובעים מהמעורבות הנמשכת של החברה בנכס.

ליישום התיקון לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים של החברה.

ו. ניהול הון - מטרות, נהלים ותהליכים

מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, עמידה בכל התחייבויותיה לגורמים אחרים, כגון: נותני אשראי ועובדי החברה, וכן על מנת לתמוך בהתפתחות עסקית עתידית. הדירקטוריון מפקח על קיום הון עצמי מזערי הנדרש על פי הנחיות הממונה (ראה ביאור 9 בדבר דרישות ההון של החברה), הנדרש לפעילותה השוטפת של החברה, לרבות רווחיות החברה. לצורך כך, קבע הדירקטוריון כללים לאופן השקעת הנכסים הנזילים של ההון העצמי של החברה ומפקח על פעילותה השוטפת של ההנהלה.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

כללי המדיניות החשבונאית המופרטים להלן יושמו בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות אלו. דוחות כספיים אלו הוכנו בהתאם להנחיות חדשות שפורסמו על ידי הממונה בשנת 2012 בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS). מספרי ההשוואה סווגו בהתאם.

א. מכשירים פיננסיים**1) נכסים פיננסיים שאינם נגזרים****הכרה לראשונה בנכסים פיננסיים**

החברה מכירה לראשונה בחיבים במועד היווצרותם. יתר הנכסים הפיננסיים הנרכשים בדרך הרגילה (regular way purchase), מוכרים לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר, משמע, המועד בו התחייבה החברה לקנות או למכור את הנכס. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במכשירי חוב, חיבים אחרים, מזומנים ושווי מזומנים.

גריעת נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של החברה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי פוקעות, או כאשר החברה מעבירה את הזכויות לקבל את תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי בעסקה בה כל הסיכונים וההטבות מהבעלות על הנכס הפיננסי עוברים למעשה.

כל זכות בנכסים פיננסיים שהועברו אשר נוצרה או נשמרה על ידי החברה מוכרת בנפרד כנכס או התחייבות.

מכירות נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה (regular way sale), מוכרות במועד קשירת העסקה (trade date), משמע, במועד בו התחייבה החברה למכור את הנכס.

החברה מסווגת נכסים פיננסיים בקבוצות כלהלן:**חיבים**

חיבים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. נכסים אלו מוכרים לראשונה בשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, נמדדים בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית, בניכוי הפסדים לירידת ערך.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**א. מכשירים פיננסיים (המשך)****(1) נכסים פיננסיים שאינם נגזרים (המשך)****נכסים פיננסיים זמינים למכירה**

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים אשר יועדו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה או אשר לא סווגו לאף אחת מהקטגוריות האחרות. השקעות החברה במכשירי חוב מסוימים, מסווגות כנכסים פיננסיים זמינים למכירה. במועד ההכרה לראשונה ובתקופות עוקבות נמדדות השקעות אלה בשווי הוגן, כאשר השינויים בהן, פרט להפסדים מירידת ערך, לרווחים או הפסדים משינויים בשער החליפין ולצבירת הריבית האפקטיבית בפריטים כספיים המסווגים כזמינים למכירה, נזקפים ישירות לרווח כולל אחר ומוצגים בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה. כאשר ההשקעה נגרעת, הרווחים או ההפסדים שנצברו בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מועברים לרווח והפסד.

(2) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים

התחייבויות פיננסיות מוכרות לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר. התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות החברה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה.

ב. ירידת ערך**ראיות לירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה**

הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי מסווג כזמין למכירה מחושב בהתבסס על השווי הנוכחי שלו. בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, נבחן גם הפער שבין השווי הנוגן של הנכס לעלותו המקורית, תוך התייחסות לסטיית התקן של שער המכשיר, למשך הזמן בו השווי הנוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר, בנוסף ירידה משמעותית או מתמשכת בשווי הנוגן מתחת לעלות המקורית הינה ראיה אובייקטיבית לירידת ערך.

בהתאם למדיניות הקבוצה, ירידת ערך של למעלה מ-20% מתחת לעלות המקורית של המכשיר, או ירידת ערך מתחת לעלות המקורית הנמשכת למעלה מתשעה חודשים, נחשבת ירידה משמעותית או מתמשכת בהתאמה.

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים שהם מכשירי חוב, נלקח בחשבון כי למיטב הידיעה ירידת הערך לא עומדת בקריטריונים במתוארים ב- IAS 39 סעיף 59.

טיפול בהפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

הפסדים מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים על ידי העברת ההפסד המצטבר שנזקף לקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה, לרווח והפסד. ההפסד המצטבר אשר נגרע מהרווח הכולל האחר והוכר ברווח והפסד הינו ההפרש בין עלות הרכישה בניכוי החזרי קרן והפחתות, לבין השווי הנוכחי בניכוי ירידות ערך אשר הוכרו בעבר דרך רווח והפסד. שינויים בהפרשה לירידת ערך כתוצאה מיישום שיטת הריבית האפקטיבית מוצגים כמרכיב של רווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון.

ביטול הפסד מירידת ערך

הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחסו באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך. ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים הנמדדים לפי עלות מופחתת ובגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, נזקף לרווח והפסד. בנוסף, בגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, במידה ולא קיימת עוד ראייה אובייקטיבית לירידת ערך, ההפסד מירידת ערך מבוטל במלואו ונזקף לרווח והפסד וההפרש המצטבר הנוכחי (ההפרש שבין השווי הנוגן והעלות) מוכר בהון ברווח כולל אחר.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ג. הפרשות**

הפרשה מוכרת כאשר לחברה יש מחוייבות נוכחית, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, הניתנת לאמידה בצורה מהימנה, וכאשר צפוי כי תידרש זרימת הטבות כלכליות לסילוק המחויבות. ההפרשות נקבעות על ידי היוון תזרימי המזומנים העתידיים בשיעור ריבית לפני מס, המשקף את הערכות השוק השוטפות לערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הספציפיים להתחייבות וללא שקלול סיכון האשראי של החברה. הערך בספרים של הפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן ומוכר כהוצאות מימון.

ד. הכנסות דמי ניהול מקופות גמל

הכנסות מדמי ניהול קופות גמל מחושבות בשיעור מערך נכסיהן של הקופות לתום כל חודש ומוכרות כהכנסה על בסיס צבירה.

ה. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון כוללים הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו (לרבות נכסים פיננסיים זמינים למכירה), רווחים (הפסדים) ממכירת נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה ורווחים (הפסדים) מהפרשי הצמדה המוכרים ברווח והפסד. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

ו. הוצאת מסים על הכנסה

הוצאת מסים על הכנסה, כוללת מסים שוטפים ונדחים. מיסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד, אלא אם המס נובע מעסקה או אירוע אשר מוכרים ישירות בהון או ברווח כולל אחר. במקרים אלו, הוצאת המסים על הכנסה מוכרת ישירות בהון או ברווח הכולל האחר.

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתחייבים לשנים קודמות.

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על חוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה למועד הדיווח. החברה מקיזת נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס, אשר בכונתה לסלק נכסי והתחייבויות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים מיושבים בו זמנית. נכס מס נדחה מוכר בספרים כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את ההפרשים הזמניים. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתחייבות יתממשו הם מופחתים.

המדידה של המסים הנדחים משקפת את השלכות המס שינבעו מהאופן בו החברה צופה, בתום תקופת הדיווח, להשיב או לסלק את הערך בספרים של נכסים והתחייבויות.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו

(1) **תקן דיווח כספי בינלאומי (IFRS 9 (2010), מכשירים פיננסיים (להלן - "התקן").** התקן מחליף את הדרישות המופיעות ב- IAS 39 ביחס לסיווג ומדידה של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. בהתאם לתקן, ישנן שתי קטגוריות עיקריות של מדידת נכסים פיננסיים: עלות מופחתת ושווי הוגן. בסיס הסיווג לגבי מכשירי חוב מתבסס על המודל העסקי של הישות לניהול נכסים פיננסיים ועל מאפייני תזרימי המזומנים החוזיים של הנכס הפיננסי. כמו כן, השקעה במכשירים הונים תימדד לפי שווי הוגן כאשר שינויים בשווי ההוגן יזקפו לרווח והפסד. יחד עם זאת, התקן מאפשר בעת ההכרה הראשונית במכשיר הוגן שאינו מוחזק למסחר, לבחור להציג שינויים בשווי ההוגן של מכשיר הוגן במסגרת הרווח הכולל האחר, כאשר הסכומים שזקפו לרווח הכולל האחר לא יסווגו לעולם לרווח והפסד. התקן שמר ככלל את ההוראות המתייחסות לסיווג ומדידה של התחייבויות פיננסיות, כפי שהופיעו ב- IAS 39. עם זאת, בשונה מ- IAS 39 (2010), IFRS 9 דורש ככלל כי השינוי בשווי הוגן של התחייבויות פיננסיות שיועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד, למעט מחויבות למתן הלוואה וחוזי ערבות פיננסית, המיוחס לשינויים בסיכון האשראי של ההתחייבות יוכר ברווח כולל אחר, כאשר יתרת הסכום תוכר ברווח והפסד.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2015 או לאחר מכן. יישום מוקדם מותר בכפוף למתן גילוי וכן בכפוף לאימוץ במקביל של התיקונים לתקני IFRS אחרים, המפורטים בנספח לתקן. יישום התקן ייעשה בדרך של יישום למפרע, למעט הקלות מסוימות, בהתאם להוראות המעבר המפורטות בתקן.

החברה בוחנת את השלכות התקן על הדוחות הכספיים ללא כוונה ליישום מוקדם.

(2) **תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 13, מדידת שווי הוגן (להלן - "התקן").** התקן מחליף את ההנחיות לגבי אופן מדידת שווי הוגן המופיעות בתקני ה- IFRS השונים. לצורך כך התקן מגדיר מהו שווי הוגן וקובע הנחיות מדידה וגילוי. עם זאת, התקן אינו דורש מדידות חדשות של שווי הוגן, אלא מסביר כיצד למדוד שווי הוגן כאשר מדידה כזו נדרשת על ידי תקנים אחרים. התקן יחול כאשר מדידות שווי הוגן או גילויים על שווי הוגן נדרשים או מותרים לפי תקני IFRS אחרים.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013. התקן ייושם באופן פרוספקטיבי, כאשר דרישות הגילוי של התקן לא יחולו על מידע השוואתי לתקופות הקודמות ליישום הראשונה.

להערכת החברה ליישום התקן לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

(3) **תיקון ל- IAS 1, הצגת דוחות כספיים בדבר הצגת פריטי רווח כולל אחר (להלן - "התיקון").** התיקון משנה את אופן ההצגה של פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים, כך שפריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה הראשונה במסגרת הרווח הכולל יועברו לרווח והפסד, יוצגו בנפרד מפריטי רווח כולל אחר שלעולם לא יועברו לרווח והפסד.

התיקון יחול לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 ביולי 2012 או לאחר מכן ויישום בדרך של יישום למפרע.

(4) **תיקון לתקן דיווח כספי בינלאומי 7, מכשירים פיננסיים: גילויים, העברות של נכסים פיננסיים (להלן - "התיקון").** התיקון מכיל דרישות גילוי חדשות עבור נכסים והתחייבויות פיננסיים אשר קוזזו בדוח על המצב הכספי; או כפופים להסדרי אב להתחשבות נטו (master netting arrangements) או הסכמים דומים.

התיקון יחול לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ויישום למפרע.

ביאור 4 - קביעת שווי הוגן

כחלק מכללי המדיניות החשבונאית ודרישות הגילוי, נדרשת החברה לקבוע את השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות פיננסיים ושאינם פיננסיים. ערכי השווי ההוגן נקבעו לצרכי מדידה ו/או גילוי על בסיס השיטות המתוארות להלן. מידע נוסף לגבי ההנחות ששימשו בקביעת ערכי השווי ההוגן ניתן בביאורים המתייחסים לאותו נכס או התחייבות.

השקעות במכשירי חוב

השווי ההוגן של נכסים פיננסיים מסווגים כזמינים למכירה נקבע תוך התייחסות למחיר המכירה המוצע המצוטט שלהם (Quoted closing bid price) בסגירת המסחר, למועד הדיווח. במידה ולא קיים מחיר מצוטט, השווי ההוגן נמדד תוך התחשבות מרבית בנתונים נצפים בשוק.

ביאור 5 - מגזרי פעילות

החברה מורכבת ממגזר אחד שהינו מגזר פעילות הגמל. בהתאם לכך המידע על מגזר פעילות האמור זהה למידע המוצג בדוחותיה הכספיים של החברה.

המדיניות החשבונאית של מגזר הפעילות האמור זהה לזו המוצגת בביאור 3, בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית.

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	3	הכנסות לקבל
12	13	הוצאות מראש
1,298	1,403	קופות גמל
1,007	501	חייבים - כספים במעבר
125	-	חייבים אחרים
2,442	1,920	סה"כ חייבים ויתרות חובה

ראה פירוט חייבים ויתרות חובה בחלוקה לביסיסי הצמדה במסגרת ביאור 18, בדבר ניהול סיכונים.

ביאור 7 - פירוט השקעות פיננסיות

א. נכסי חוב סחירים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר
2012
אלפי ש"ח
6,631

אגרות חוב ממשלתיות

זמינות למכירה

ב. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

ריבית אפקטיבית
ליום 31 בדצמבר
2012
אחוזים

נכסי חוב סחירים

שקלי

1.78%

ג. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

להלן ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים על פי שווים ההוגן. הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - מחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - נתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה, נכסי מיסים שוטפים, תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 בדצמבר
2012
רמה 1
אלפי ש"ח
6,631

נכסי חוב סחירים

ביאור 8 - מזומנים ושווי מזומנים

ליים 31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,345	1,172

מזומנים למשיכה מיידית

המזומנים בתאגידים הבנקאיים לימים 31 בדצמבר 2012 ו- 2011 נושאים ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור שנתי של 1.59% ו- 2.44% בהתאמה.

באשר לתנאי ההצמדה של המזומנים, ראה ביאור 18, בדבר ניהול סיכונים.

ביאור 9 - הון עצמי ודרישות הון

א. הרכב הון מניות

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012		
נפרע	מונפק	רשום	נפרע	מונפק	רשום
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

הרכב הון המניות

1,050   1,600   3,200   1,423   1,973   3,200   רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א

ב. התנועה בהון המניות

ההון המונפק והנפרע:

מספר מניות	1 ש"ח ע.נ.
ההון הנפרע הנומינלי	
1,050,000	1,600,000
372,748	372,748
1,422,748	1,972,748

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011

הנפקת הון מניות (*)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

(*) במהלך השנה הונפקו 372,748 מניות בעלות 1 ש"ח ע.נ. בתמורה ל- 5,000 אלפי ש"ח.

ג. זכויות הנלוות למניות

זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

ד. קרנות הון

קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה

קרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה כוללת את השינוי הנצבר נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, עד למועד גריעת ההשקעה או ירידת ערך קבועה של ההשקעה.

ביאור 9 - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ה. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר		
2012	2011	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
10,000		הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)
1,282		הסכום הנדרש ערב פרסום התיקון (ב)
8,718		הפרש
5,231		60% מההפרש הנדרש להשלמה (ג)
6,513	1,264	הסכום הנדרש ליום 31 בדצמבר על פי תקנות ההון
6,600	1,459	הון עצמי קיים
87	195	עודף

(א) בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות ההון הקובעות כללים לחישוב ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה בשל סיכונים תפעוליים.

בהתאם לתקנות ההון, ההון הנדרש יבוסס על שיעור מסך נכסים מנוהלים ושיעור מסך הוצאות שנתיות, בכפוף לעמידה בהון עצמי מינימלי, בסך של 10 מיליון ש"ח.

בנוסף לכך, נקבעו במסגרת התקנות כללי השקעה של ההון העצמי המזערי הנדרש. הוראות אלו הורחבו במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 שפורסמו בחודש אפריל 2012.

יחד עם תקנות ההון, פורסם חוזר שעניינו מתן הקלות בדרישות הון של חברות מנהלות, במסגרת החוזר ניתנו הקלות בהון הנדרש בשל ניהול קרן פנסיה ותיקה, קופת גמל המבטיחה תשואה, קופת גמל מרכזית לקצבה וכן בשל עריכת ביטוח בסכום עודף על הנדרש בהוראות הדין.

(ב) עד ליום פרסום תקנות ההון, ההון העצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל, על פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, הוא בסך מיליון ש"ח, כשהוא צמוד למדד המחירים לצרכן בסוף כל שנת כספים, החל ממדד נובמבר 2001.

(ג) בהתאם לתקנות ההון חברה מנהלת תהיה חייבת להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונה העצמי בגין ההפרש שבין ההון הנדרש ערב התיקון להון הנדרש לפי תקנות ההון (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:

- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרץ 2012 לפחות 30% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2012 לפחות 60% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2013 לפחות 80% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 יושלם מלוא ההפרש.

ביאור 10 - מסים על הכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

ב. שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

(1) המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה, מורכב ממס חברות וממס רווח.

(2) ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012. בהתאם לכך ובהתאם לצווי מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים)(הוראת שעה), שפורסמו בשנת 2009 ובשנת 2010 יעמוד שיעור מס הרווח החל על מוסדות כספיים כדלקמן:

16.5% - החל מיום 1 ביולי 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2009.
16.0% - החל מיום 1 בינואר 2010 ועד ליום 31 באוגוסט 2012.
17.0% - החל מיום 1 בספטמבר 2012.

(3) בחודש יולי 2009 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, אשר קובע, בין היתר, הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס חברות ושיעור מס רווח הון ריאלי בישראל החל משנת 2011.

(4) ביום 5 בדצמבר 2011 אישרה הכנסת את החוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011. במסגרת החוק בוטלה, החל משנת 2012, הפחתת מס החברות שנקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית, כאמור לעיל, ושיעור מס חברות יעמוד על שיעור של 25% החל משנת 2012. לאור זאת, הועלו בהתאמה גם שיעור המס על רווח הון ריאלי ושיעור המס של השבח הריאלי.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שיעור מס כולל במוסדות כספיים	שיעור מס רווח %	שיעור מס חברות	שנה
36.21 (*)	16.0 (*)	26	2009
35.34	16.0	25	2010
34.48	16.0	24	2011
35.53 (*)	16.3 (*)	25	2012
35.90	17.0	25	2013 ואילך

(*) שיעור משוקלל.

ג. הוראת שעה בעניין אי תחולת כללי IFRS לצרכי מס

ביום 4 בפברואר 2010 פורסם ברשומות תיקון 174 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) התשכ"א - 1961 (להלן - הפקודה) במסגרתו הוסף סעיף 87א לפקודה הקובע הוראת שעה שלפיה, תקן חשבונאות מס' 29 - "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" שפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות לא יחול בקביעת ההכנסה החייבת לגבי שנות המס 2007, 2008, 2009, אף אם תקן זה הוחל בדוחות הכספיים (להלן - הוראת השעה). ביום 12 בינואר 2012 פורסם תיקון 188 לפקודה, אשר במסגרתו תוקנה הוראת השעה, כך שתקן 29 לא יחול גם בקביעת ההכנסה החייבת בשנות המס 2010 ו-2011.

ד. שומות מס

שומות עצמאיות אשר הוגשו על ידי החברה עד לשנת 2008 נחשבות כסופיות.

ביאור 10 - מסים על הכנסה (המשך)

ה. מסים על הכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
21	27	22
-	-	13
71	-	-
92	27	35

הוצאות מסים שוטפים -

בגין השנה השוטפת

הוצאות מסים נדחים

יצירה והיפוך של הפרשים זמניים, ראה גם ו' להלן

מס רווח הון

ו. מסים נדחים

הרכב:

מכשירים פיננסיים
-
(13)
(11)
(24)

יתרת התחייבות מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2011

שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד

שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר

יתרת התחייבות מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2012

המסים הנדחים מוצגים במאזן כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	(24)

התחייבויות בגין מסים נדחים

ביאור 10 - מסים על הכנסה (המשך)

ז. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על הכנסה שנוקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
262	74	156
35.34%	34.48%	35.53%
93	26	55
1	1	-
(2)	-	-
-	-	(20)
92	27	35
35.11%	36.49%	22.44%

רווח לפני מסים על ההכנסה
 שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה סעיף ב' לעיל)
 מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי
 עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:
 הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
 מסים בגין שנים קודמות
 הפרשים קבועים שאינם מוכרים למס
 מסים על ההכנסה
 שיעור מס אפקטיבי ממוצע

ביאור 11 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
404	357
71	-
1,510	2,747
341	-
2,326	3,104

הוצאות לשלם
 ספקים ונותני שירותים
 צדדים קשורים (1)
 אחרים
 סך הכל זכאים ויתרות זכות

(1) למידע נוסף בדבר זכאים ויתרות זכות המהווים צדדים קשורים ובעלי עניין, ראה ביאור 17, בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

(2) ראה פירוט זכאים ויתרות זכות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת ביאור 18, בדבר ניהול סיכונים.

ביאור 12 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל

בהתאם לתקנוני הקופות, החברה רשאית לגבות דמי ניהול בשיעור מקסימלי של 2%.

א. הכנסות דמי ניהול מקופות גמל:

שיעור ממוצע של דמי ניהול			דמי ניהול			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	2010	2011	2012	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1.78	1.62	1.50	1,183	1,017	865	הראל - דיקן
1.80	1.76	1.72	1,113	1,028	931	הראל - כספת
0.42	0.43	0.42	222	229	230	הראל - דקל
			2,518	2,274	2,026	

ב. הכנסות דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול (ראה ביאור 19 ב.3):

שיעור ממוצע של דמי ניהול			דמי ניהול			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	2010	2011	2012	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1.16	1.02	0.93	8,509	9,172	9,766	הראל - גילעד גמל כללי
0.03	0.72	0.83	1	64	95	הראל - גילעד גמל כהלכה
0.89	0.91	0.90	1,852	3,461	5,066	הראל - גילעד השתלמות כללי
0.05	1.11	1.20	-	71	187	הראל - גילעד השתלמות כהלכה
			10,362	12,768	15,114	

ג. הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חסכון ארוך טווח

ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, בחלוף שנה לאחר ניתוק הקשר, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם. ביום 17 באוקטובר 2012 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) (תיקון), התשע"ג - 2012. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע כי חברה מנהלת תוכל לגבות דמי ניהול לפי הגבוה מבין: (א) 1.05% מהיתרה הצבורה ו- 4% מההפקדות השוטפות; (ב) סכום שלא יעלה על 9 ש"ח לחודש (צמוד למדד).

לצד טיוטת התקנות הני"ל פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופות גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ג - 2012, לפיה ניתן יהיה למשוך כספים בפטור ממס מקופת גמל אם היתרה הצבורה לא עלתה על 5,000 ש"ח ולא הופקדו כספים בקופה מיום 1 בינואר 2012.

לרפורמה כאמור צפויה להיות השפעה מהותית על ההכנסות מדמי ניהול ורווחיות של החברה. לקביעת שיעור דמי הניהול המינימאליים כאמור לעיל, ככל שטיטות התקנות תאושר, עשויה להיות השפעה ממתנת על הפגיעה בהיקף דמי הניהול שייגבו, אולם בשל ההוראות שנקבעו לגבי הזכאות למשיכת יתרות נמוכות בקופות גמל בפטור ממס, לא ניתן להעריך את ההשפעה הכוללת של קביעת דמי ניהול מינימאליים כאמור.

ההצעה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה), תשע"א - 2011, במסגרתה מוצע להפחית את שיעור עמלות ההפצה צפויה אף היא למתן את השפעת הרפורמה כאמור.

ביאור 12 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל (המשך)

ג. הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חסכון ארוך טווח (המשך)

בנוסף, ביום 31 בדצמבר 2012 פורסם חוזר שעניינו דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, (המתקן ומחליף את חוזר 2012-9-8). החוזר קובע תקופה מזערית למתן הטבות בדמי הניהול והוראות להגברת השקיפות בנוגע לדמי ניהול הנגבים מהעמית. במסגרת החוזר נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) גוף מוסדי יהיה רשאי להציע לעמית דמי ניהול הנמוכים משיעור או מסכום דמי הניהול המרביים הקבועים לפי דין לתקופה מינימאלית של שנתיים מהיום בו החלו להיגבות דמי הניהול כאמור; (ב) גוף מוסדי יהיה רשאי להעלות את דמי הניהול לפני חלוף התקופה המינימאלית כאמור בכפוף לכך שניתנה לעמית הודעה בכתב על אפשרות זו לא יאוחר משלושה חודשים ממועד מתן ההנחה או בסמוך להפקת הפוליסה במקרים המפורטים בחוזר (הפסקות תשלומים, משיכה, העברה, הנחה שניתנה בשל מקום עבודה והעמית עזב את מקום העבודה, העלאה של דמי ניהול בהתאם למנגנון הקבוע בהסכם או בתוכנית ביטוח); (ג) הודעה על העלאת דמי ניהול תהיה בהודעה של לפחות חודשיים מראש ובמסמך נפרד שישלח לא יותר מארבעה חודשים לפני מועד ההעלאה. ניתן להעלות דמי ניהול גם אם לא נשלחה הודעה כאמור בכפוף לכך שניתנה הודעה כאמור בסעיף (ב), ולכך שניתנה לעמית הודעה עד חודשיים לאחר מועד העלאת דמי הניהול; (ד) לענין תחולת ההוראות כאמור לתקופת מינימום בת שנתיים למתן הנחה והעלאת דמי ניהול נוכחיים של עמית, נקבע כי ההוראות לא יחולו במקרים בהם החלו להיגבות מהעמית דמי ניהול נמוכים משיעור דמי ניהול המרבי הקבוע לפי דין לפני תחילת החוזר (אם שונו לאחר תחילת החוזר - תקופת המגבלה תחל ממועד השינוי) או במקרה שדמי ניהול כאמור נגבו בהתאם להסכם שנחתם בין מעבידו של העמית לבין הגוף המוסדי לפני כניסת החוזר לתוקף, והוראות ההסכם אינן תואמות את הוראות החוזר. הסכמים כאמור יותאמו לקבוע בהוראות החוזר עד ליום 31 בדצמבר 2014. עד לכניסת החוזר לתוקף ביום 1 במרץ 2013, נקבעה הוראת מעבר, לפיה העלאת דמי ניהול עד ליום 30 באפריל 2013 מחייבת משלוח הודעה בדבר העלאת דמי הניהול, והעלאה כאמור תבוצע בתום חודשיים ממועד משלוח ההודעה. החוזר יחול על כל הגופים המוסדיים, למעט חברה מנהלת של קופת גמל ענפית וחברה מנהלת של קופת גמל מבטיחת תשואה.

ביאור 13 - נתונים אודות קופות הגמל שבניהול החברה

א. היקף נכסים מנוהלים, תקבולים ותשלומים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012		ליום 31 בדצמבר 2012		
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים	אלפי ש"ח	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
6,054	5,676	57,663		הראל - דיקן
3,808	2,039	54,208		הראל - כספת
120	9,022	66,027		הראל - דקל
38,030	40,875	1,184,624		הראל - גילעד גמל כללי
607	275	12,474		הראל - גילעד גמל כהלכה
42,974	98,813	691,972		הראל - גילעד השתלמות כללי
850	5,959	22,198		הראל - גילעד השתלמות כהלכה
92,443	162,659	2,089,166		סך הכל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011		ליום 31 בדצמבר 2011		
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים	אלפי ש"ח	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
6,887	6,666	59,034		הראל - דיקן
3,358	2,140	54,748		הראל - כספת
1,719	97	51,676		הראל - דקל
38,940	38,322	937,232		הראל - גילעד גמל כללי
378	169	10,204		הראל - גילעד גמל כהלכה
30,488	65,277	445,474		הראל - גילעד השתלמות כללי
237	2,729	9,908		הראל - גילעד השתלמות כהלכה
82,007	115,400	1,568,276		סך הכל

ביאור 13 - נתונים אודות קופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

א. היקף נכסים מנוהלים, תקבולים ותשלומים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010		ליום 31 בדצמבר 2010		
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
8,010	6,974	67,618		הראל - דיקן
2,368	2,412	63,168		הראל - כספת
14	111	55,073		הראל - דקל
25,466	35,185	849,083		הראל - גילעד גמל כללי
-	51	1,751		הראל - גילעד גמל כהלכה
15,119	32,190	295,311		הראל - גילעד השתלמות כללי
-	438	1,023		הראל - גילעד השתלמות כהלכה
50,977	77,361	1,333,027		סך הכל

ב. העברות כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3,719	1,384	העברות לחברה מגופים אחרים
-	25	העברות מחברות ביטוח
323,889	363,254	העברות מקרנות פנסיה
327,608	364,663	העברות מקופות גמל
		סך כל העברות לחברה
4,385	1,744	העברות מהחברה לגופים אחרים
332	1,264	העברות לחברות ביטוח
82,674	80,428	העברות לקרנות פנסיה
87,391	83,436	העברות לקופות גמל
		סך כל העברות מהחברה
240,217	281,227	העברות, נטו

באור 14 - רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	-	1
36	73	149
36	73	149
36	73	150

רווחים מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית, הפרשי הצמדה, הפרשי שער ודיבידנד בגין: נכסים זמינים למכירה (*)

הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד

סך הכל רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

(*) רווחים מהשקעות, נטו בגין נכסים זמינים למכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	-	1

רווחים מניירות ערך שמומשו

ביאור 15 - עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,240	1,039	871
2	6	16
1,242	1,045	887

עמלות רכישה לסוכנים

עמלות הפצה

סה"כ עמלות

באור 16 - הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
22	16	17	ביטוחים
30	22	26	אחזקת משרדים ותקשורת
88	79	72	דמי ניהול לחברה האם הסופית - ראה באור 17.1 ב.
838	653	727	דמי ניהול לחברה בשליטה משותפת - ראה באור 17.1 ב.
182	172	138	תשלום לגורם מתפעל (*)
49	63	63	ייעוץ משפטי ומקצועי
36	211	72	אחרות
<u>1,245</u>	<u>1,216</u>	<u>1,115</u>	סה"כ הוצאות הנהלה וכלליות

(*) השירותים המסופקים על ידי הגורם המתפעל כוללים: ניהול חשבונות עמיתי הקופות, עריכת המידע הנמסר לעמיתי הקופות וניהול מערכת החשבונות של הקופות.

ביאור 17 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ההרכב:

חברה בשליטה משותפת	חברות בעלות שליטה	בדבר תנאים ראה באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
			ליום 31 בדצמבר, 2012
218	2,529	19 ב.	זכאים ויתרות זכות
			ליום 31 בדצמבר, 2011
223	1,287	19 ב.	זכאים ויתרות זכות

ביאור 17 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

חברה בשליטה משותפת אלפי ש"ח	חברות בעלות שליטה אלפי ש"ח	בדבר תנאים ראה באור
727	72	ב.19 לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012 הוצאות דמי ניהול לצדדים קשורים
653	79	ב.19 לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011 הוצאות דמי ניהול לצדדים קשורים
-	200	ב.19 לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2010 הכנסות ממכירת קופת גמל לצד קשור (*) הוצאות דמי ניהול לצדדים קשורים
838	88	

(*) ביום 1 בינואר 2010, בהתאם לאישור הממונה מיום 3 בדצמבר 2009, מוזגה קופת הראל גמל כללי, קופה בבעלות החברה, לתוך קופת הראל ניב, קופה בבעלות הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח"). ההכנסה בגין העברת הקופה לבעלות הראל ביטוח הסתכמה לסך של 190 אלפי ש"ח, והמס המתייחס הסתכם לסך של 48 אלפי ש"ח.

ביאור 18 - ניהול סיכונים

א. כללי

פעילויות החברה חושפת אותה למגוון סיכונים שהעיקריים בהם הינם: סיכוני שוק וסיכוני אשראי. לסיכונים אלה נלווים סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכוני מוניטין וסיכונים עסקיים.

ביאור זה כולל בין היתר תיאור תמציתי של מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי העבודה לזיהוי הסיכונים, למדידתם ולניהולם והבקורות הקיימות בקשר לסיכונים אליהם חשופה החברה.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

מדיניות החברה בתחום ניהול הסיכונים מבטיחה קיומם של תהליכים לזיהוי, הערכה, מדידה, ניהול וניטור של הסיכונים באופן יזום ומתוכנן מבעוד מועד על מנת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה, על המוניטין שלה ועל איתנותה הפיננסית.

מדיניות ניהול הסיכונים בחברה מושתתת על:

- ממשל תאגידי הבנוי על שלושה קווי הגנה המנהלים תקשורת טובה: הנהלות התחומים העסקיים, גורמי ניהול סיכונים וביקורת פנימית.
- הגדרה ברורה של חלוקת אחריות והאצלת סמכויות בנוגע לפעולות הכרוכות בנטילת סיכונים על הגורמים העסקיים בחברה.
- קביעת מגבלות ותקרות חשיפה לסיכונים.
- יישום מסגרת ניהול סיכונים הכוללת פעולות לזיהוי, מדידה, הערכה וניטור סיכונים ומוקדי סיכון חדשים.
- קיום סביבת בקרה פנימית נאותה שתעגון בנהלים ברורים והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה על הסיכונים, המאפשרים פיזור, קיזוז ו/או העברת הסיכונים לגורם אחר והגבלתם לרמה שנקבעה מראש.
- פעולות גילוי ודיווח בנוגע לפרופיל הסיכונים לגורמים הרלוונטיים.

ביאור 18 - ניהול סיכונים (המשך)

ג. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

החל מסוף 2012 ניהול הסיכונים נעשה הן בראייה קבוצתית והן ברמת החברה הבודדת ומנוהל על ידי מנהלת הסיכונים הראשית של הקבוצה. מנהלת הסיכונים פועלת באופן עצמאי מהיחידות העסקיות, תוך ראייה אובייקטיבית של הסיכונים, ועובדת בשיתוף עם יחידות תומכות אחרות הכוללות, בין היתר, את אקטואריה, יחידת הבקרה בחטיבת ההשקעות של הקבוצה ("חטיבת השקעות"), מחלקת ביטוח משנה בהראל ביטוח וחשבות.

אגף ניהול סיכונים כפוף למנהלת הסיכונים הראשית ומסייע בידה ביישום תפקידיה, הכוללים בין היתר, תהליכי עבודה לזיהוי, הערכה, מדידה ודיווח של סיכונים ומתן סיוע מקצועי בפיתוח מתודולוגיות, כלים ושיטות עבודה לניהול הסיכונים השונים להם חשופה החברה.

דירקטוריון החברה מפקח על פעולות עסקיות המערבות נטילת סיכונים וכן על תהליכי ניהול הסיכונים באמצעות הגדרת מדיניות ואסטרטגיות בתחום ניהול הסיכונים, כולל, בין היתר, נהלים בעניין ניהול סיכונים ומגבלות חשיפה לסיכונים, וכן אופן הציות לנהלים ולגבולות החשיפה שנקבעו.

בסוף 2012 הוקמה ועדת דירקטוריון לניהול סיכונים, המהווה כלי של הדירקטוריון, המאפשר לייעל את עבודתו באמצעות דיונים מקדימים ומעמיקים בנושאים הקשורים לניהול סיכונים במסגרת מצומצמת יותר של דירקטורים בעלי מומחיות לנושא. במסגרת תפקידיה תדון הוועדה בנושאים הקשורים לניהול סיכונים ותגבש המלצות לדירקטוריון.

בחברה פועל פורום לניהול סיכונים בהשקעות. הפורום מתכנס על בסיס תקופתי, בהשתתפות מנהלים רלבנטיים.

מנכ"ל החברה אחראי על פעולות עסקיות הכרוכות בנטילת סיכונים ועל יישום מדיניות ניהול הסיכונים, ומדווח עליהם ישירות לדירקטוריון. פעילות המנכ"ל נתמכת על ידי מנהלי הסיכונים וחברי הנהלה בכירים נוספים.

גורמים ומנהלים נוספים בחברה אחראים על ניהול סיכונים ספציפיים, כגון: מנהל הכספים האחראי על ניהול סיכונים הקשורים לדיווח הכספי, כולל יישום הוראות SOX, אשר הוחלו על גופים מוסדיים (ראה לעיל), קצינת הציות והיועץ המשפטי אחראים לנושא העמידה בהוראות הדין והסיכונים המשפטיים, מנהל אבטחת מידע ומנהל אגף לוגיסטיקה אחראים על ניהול סיכונים אבטחת מידע וסיכונים תפעוליים נוספים ומבקר הפנים אחראי על ביצוע הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים ושל יעילות מערך ניהול הסיכונים בחברה.

בחברה בוצעו סקרים לזיהוי והערכת הסיכונים המהותיים והערכת הבקורות והכלים לניהולם. בחברה קיים תהליך דיווח רבעוני מבעלי תפקידים בתחומי הפעילות השונים בדבר שינויים מהותיים בפרופיל הסיכונים של החברה אל מנהלת הסיכונים וממנה להנהלה ולדירקטוריונים.

השיטות ונהלי העבודה בתחום ניהול הסיכונים נבחנים ומתעדכנים באופן שוטף, תוך התחשבות במדיניות ניהול הסיכונים בחברה, בשינויים החלים בסביבה העסקית בארץ ובעולם ובהנחיות ודרישות המפקח והרגולציה.

החברה משקיעה באמצעים לשיפור כלי הבקרה בתחומי הסיכון השונים ותהליכי עבודה רבים בחברה הוסדרו באמצעות נהלים מפורטים. כמו כן, החברה משקיעה משאבים נכבדים בהקצאת והכשרת כוח אדם, במחשוב ובתהליכי עבודה בתחום ניהול הסיכונים, תוך ציות לרגולציה שפורסמה והינה מחייבת ויישום מטרות ומדיניות החברה בתחום ניהול הסיכונים.

להלן יתוארו מדיניות ותהליכי עבודה המתייחסים לזיהוי, מדידה והערכה, בקרה והפחתה, ניטור ודיווח של הסיכונים השונים להם חשופה החברה.

ביאור 18 - ניהול סיכונים (המשך)**ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)****סיכוני שוק ונזילות**

מגבלות שונות לחשיפות לסיכוני שוק, אשר נועדו לצמצם את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים, מתייחסות, בין היתר, לתקרות השקעה במניות, קרנות ונדל"ן, לחשיפה מרבית לאגרות חוב קונצרניות בהתאם לדירוג, לחשיפה מרבית להשקעה בודדת, לחשיפה למגזרי הצמדה ולחשיפה לריבית. מדיניות ניהול סיכוני השוק כפופה גם לתקנות ההשקעה.

כימות ובחינת סיכוני שוק נעשים באמצעות מערכת ממוכנת באגף ניהול סיכונים. החישובים מתייחסים לסיכוני שוק בקופות המנוהלות על ידי החברה ובתיקי השקעות הנוסטרו של החברה בראייה כלכלית וחשבונאית.

לאור לקחי המשבר הפיננסי, ניתן משקל כבד יותר לתרחישי קיצון ככלי ניהול סיכונים מרכזי. בהתאם לכך בוצעה עבודה משותפת של חטיבת ההשקעות, אגף כלכלה ומחקר ואגף ניהול סיכונים להגדרת מכלול תרחישי קיצון וניתוחי רגישות לבחינת סיכוני השוק בתיקים השונים.

בנוסף לתרחישי קיצון נעשה שימוש במודל ה- Value at Risk (VaR), האומד את ההפסד הכלכלי הפוטנציאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש מהתמהיל הנתון של מבנה תיק הנכסים. מבחני חזרה (back testing) משמשים כבקרה חשובה על תכיפות השימוש באומדי ה-VaR.

נבדקת גם ההשפעה של תרחישי משבר על מצב הנזילות.

הבקרה על ניהול סיכוני שוק מבוצעת באמצעות דיווחים ניהוליים תקופתיים המוצגים תקופתית בועדות ההשקעה השונות ובפני ההנהלה והדירקטוריון ומידי שנה נכללים גם בדוח מנהל הסיכונים לדירקטוריון. בחברה קיימת מערכת ממוכנת להפקת מידע ניהולי אשר שיפורה באופן משמעותי את פעולות הבקרה האמורות.

בעקבות חוזר המפקח מאוגוסט 2009 בעניין מערך התפעול והבקרה בתחום ההשקעות של גוף מוסדי נוספו בקרות בתהליכי העבודה השונים בחטיבת ההשקעות.

מנהלי הפעילויות השונות בחטיבת ההשקעות אחראים לביצוע בקרה שוטפת על הפעילות שבאחריותם. לצורך בקרת הפעילות נעזרת חטיבת ההשקעות, בין היתר, במערכות ממוחשבות ובדוחות המתריעים במקרה של חריגה. מקרים של חריגה מהגדרות ומנהלים מדווחים ומטופלים באופן שוטף ע"י מנהל הפעילות האחראי לפעילות החורגת.

לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני שוק ראה סעיף ד' להלן. לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני נזילות ראה סעיף ה' להלן.

סיכוני אשראי

פעילות האשראי של חטיבת ההשקעות נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון. תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצ"ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה החברה. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מונה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חוק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת אגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת אגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר זה אושרו בוועדות ההשקעה דרישות, תהליכים ונהלי השקעה.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריון. בנוסף אישר הדירקטוריון את מודל דירוג האשראי הפנימי שבשימוש חטיבת ההשקעות.

ביאור 18 - ניהול סיכונים (המשך)**ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)****סיכוני אשראי (המשך)**

הערכה ספציפית של סיכון האשראי לגבי חוב לא סחיר מבוצעת במערך האשראי בחטיבת ההשקעות באמצעות מודל דירוג שהינו מודל מונחה מומחה המבוסס על פלטפורמה ומתודולוגיה דומה לזאת הנמצאת בשימוש חברות הדירוג. המודל אושר על ידי דירקטוריון החברה ועל ידי משרד האוצר והוא מתוקף תקופתית על ידי אגף ניהול סיכונים.

בנוסף, מחושבת החשיפה ללווים גדולים וקבוצות לוויים, התפלגות נכסי חוב לפי דירוגים והחשיפה לסיכון ריכוזיות ענפית וגיאוגרפית.

כמו כן מתבצע כימות של סיכוני האשראי הגלומים בנכסי ההשקעה, באמצעות בחינת הדירוג הממוצע של החוב הלא ממשלתי בתיקים האמורים והערכת והצגת התפתחות ההפסד הצפוי (EL) וההפסד הלא-צפוי (UL) בגין סיכוני האשראי בנכסי ההשקעה.

קיימת הפרדה בחטיבת ההשקעות בין יחידת ניהול האשראי הלא סחיר אשר נוטלת את הסיכון ובין יחידה עצמאית המנהלת בקרה על הפעילות.

דיווח מפורט על החשיפות לסיכוני אשראי מוצג לוועדות ההשקעה, ההנהלה והדירקטוריון. מתנהלים תהליכי מעקב אחר יכולת הפירעון של לוויים ואיכות הבטוחות במסגרת נהלי עבודה למתן אשראי שאושרו בדירקטוריון. לגבי אשראי סחיר, מתנהל מעקב אחר יכולת הפירעון ואחר חובות בעייתיים. לגבי אשראי לא סחיר, מערך אשראי לא סחיר עוקב אחר יכולת הפירעון, איכות הבטוחות וחובות בעייתיים. בעקבות חוזר ועדת חודק נוספו בקרות וגובש נוהל בנושא הקובע מגבלות והנחיות מפורטות ודיווחים לוועדות על מנת לוודא עמידה בהוראות החוזר. בעקבות חוזר המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פרום חוב ומונה מנהל לפורום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני אשראי ראה סעיף ו' להלן.

סיכונים תפעוליים

הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על-ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות. מלבד זאת, חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על-ידי היועץ המשפטי הממונה גם על אכיפה וציות, אחראי אבטחת מידע ואחראי היערכות לשעת משבר. בנוסף, מבקר הפנים משלב בתוכנית הביקורת נושאים שהוערכו בסקרי סיכונים כנושאים המחייבים בקרה מקיפה.

לחברה אין תיאבון לסיכונים תפעוליים ובהתאם פועלת ליישום בקרות למזעור החשיפה לסיכונים אלה, תוך התחשבות בשיקולי מהותיות וכדאיות.

בחברה התבצעה הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים, תוך שימת דגש מיוחד על סיכוני מעילות והונאות. בנושא ניהול סיכוני מעילות והונאות פועלת החברה בהתאם להוראות חוזר המפקח בעניין הונאות ומעילות ובהתאם למדיניות למניעת מעילות והונאות, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון.

מסגרת ניהול הסיכון התפעולי מבוססת, בין היתר, על סטנדרטים גבוהים של יושרה ואתיקה, מחויבות לממשל ארגוני יעיל, כולל בין היתר הפרדת תפקידים, מניעת ניגודי עניינים, הגדרת סמכויות ואחריות והגדרת נהלי עבודה לתהליכים השונים.

על מנת להעמיק את המודעות לציות ולתהליכי בקרה נוספים, גיבשה ואימצה החברה קוד אתי, המהווה מצפן לעבודה השוטפת, ונועד להנחות ולכוון את התנהגות העובד במצבים של דילמות ושאלות לגבי ההתנהגות הראויה והנכונה מבחינה ערכית ומקצועית.

מעבר לפעילויות בקרה שוטפות בתהליכי העבודה, פועלת בחברה יחידת בקרה ייעודית, אשר בודקת עמידת הגורמים השונים בנהלים, במגבלות שהוגדרו ובהוראות הדין ומסייעות למנהלי הפעילויות למלא אחריותם בהקשר לסיכונים תפעוליים.

קיימות גם בקרות ממוכנות במערכות תפעוליות שמטרתן להגביל חשיפה לסיכון תפעולי.

ביאור 18 - ניהול סיכונים (המשך)**ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)****סיכונים תפעוליים (המשך)**

בהתייחס לסיכוני ציות, החברה חותרת לעמידה בכל הדרישות הרגולטוריות המוטלות עליה, מתוך שאיפה שלא להיחשף לסיכוני ציות. ביום 3 באוגוסט 2011 נחקק חוק הגברת האכיפה בשוק ההון, המתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005. הוראות החוק עשויות להוביל להגברת אמצעי האכיפה בהם ינקוט המפקח ולהגדלת סכומי העיצום הכספי אותם יטיל המפקח על החברה. לאור הוראות החוק כאמור, החברה אימצה תכנית אכיפה, הקצתה משאבים מתאימים ומינתה את הגורמים שיהיו אחראים על יישומה ויפקחו על ביצועה.

בהתייחס לסיכוני אבטחת מידע, הדירקטוריון אימץ ואישר מדיניות בנושא אבטחת מידע. מסמך המדיניות מציג את מחויבות ההנהלה לאבטחת המידע בחברה, מתווה את העקרונות להשגת רמת אבטחת מידע נאותה ומפרט, בין היתר, את התשתית הארגונית התומכת בניהול סיכוני מערכות מידע, אבטחת מידע, סקרי סיכונים והמשך פעילות בשעת משבר. מכוחו של מסמך המדיניות נכתבו ונכתבים נהלים פנימיים, תוך התאמות לאופי הפעילות של החברות האמורות השונות בחברה.

בתקופת הדוח נמשכה פעילות במסגרת תוכנית "מבצר" בחברה לשם יישום הוראות המפקח על הביטוח בנושא ניהול סיכוני אבטחת מידע.

החברה מייחסת חשיבות רבה לנושא ניהול סיכוני אבטחת מידע ומצויה בתהליך שוטף של ביצוע סקרי סיכונים והערכת מערכות המחשוב. בנוסף, מתקיימות פגישות תקופתיות של ועדת היגוי לאבטחת מידע בהן נמסר דיווח על סטאטוס נושאים שוטפים בתחום אבטחת מידע.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 4-9-2010, "ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים", בוצע סקר להערכת ההשפעה הפוטנציאלית של סיכוני טכנולוגיות המידע על תהליכי הליבה בחברה, לרבות התייחסות לאירועים בעלי פוטנציאל לגרימת נזק. כפועל יוצא מהסקר גובשה תוכנית פעולה לגבי הצעדים למזעור הסיכונים. הסקר מעודכן תקופתית.

היערכות החברה להמשך פעילות בעת משבר (DRP) והמשכיות עסקית מתבצעת בשני מישורים: הערכות לנפילת מערכות המחשוב והערכות לאירוע קטסטרופה במשרד הראשי ברמת-גן.

בהתייחס להערכות לנפילת מערכות המחשוב, הגופים המוסדיים בקבוצה קשורים בשירותי מיקור חוץ לצורך אספקת ותחזוקת מערכת המחשוב עם חברת IBM. מערכות המחשוב נמצאות באתר חיצוני ומערכות חלופיות נמצאות באתר נפרד. במקרה של נפילה של מערכות המחשוב תוכל הקבוצה תוך זמן קצר יחסית לחדש את כל שירותי המחשוב הקריטיים דרך המערכות החלופיות באמצעות קווי תקשורת מאובטחים חלופיים.

בהתייחס להערכות לאירוע קטסטרופה במשרד הראשי ברמת-גן, הגופים המוסדיים בקבוצה נערכים להתארגנות של עובדים באתרים אחרים של הקבוצה, לגיבוי וביצוע עבודה במשמרות. כל תת-יחידה תיערך להתרחשות אירוע כאמור באמצעות תהליכי גיבוי לוגיסטי וכתובת נהלי יחידה להסדרת ההתנהלות עם קרות אירוע כאמור.

בחברה קיים ספר נהלים המסדיר אופן ההתנהלות עם קרות כל אחד מן האירועים הנ"ל. בנוסף, מתבצעים תרגולים במסגרת הקבוצה לאירוע משבית (קטסטרופלי), בו מתורגלים תהליכים לוגיסטיים נבחרים ומופעלות תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי.

ג. דרישות חוקיות

המסגרות הרגולטוריות קובעות הסדרים שונים ומציבות דרישות רבות ביחס לסיכונים הייחודיים להם חשופים גופים מוסדיים וגופים שעיסוקם בשוק ההון והפיננסיים. ניהול הסיכונים בחברה מונחה על ידי הסדרי חקיקה רבים אשר פורסמו במהלך השנים האחרונות, הכוללים דרישות שונות, שהעיקריות בהן:

- דרישה למינוי מנהל סיכונים
- דרישות, מתוקף חוזר המפקח מס' 3-2-2009: "מערכת ניהול ובקרת סיכונים בחברות מנהלות של קופות גמל" ("חוזרי ניהול סיכונים"), המתייחסות לתפקידי מנהל הסיכונים ומארג היחסים שלו עם בעלי תפקידים אחרים.
- דרישה לקביעת מדיניות חשיפה לסיכונים, תקרות חשיפה, נהלים וכלים למדידה ולבקרת הסיכונים
- חוזר גופים מוסדיים 15-9-2007 בנושא ניהול סיכוני אשראי
- הוראות לעניין טיפול בקטגוריות ספציפיות של סיכונים תפעוליים: מעילות והונאות, אבטחת מידע והיערכות לפעילות בעת משבר, סיכוני טכנולוגיות מידע ובקרה על דיווח כספי (SOX)

החברה מיישמת את דרישות החוקים והחוזרים, בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו.

ביאור 18 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק

(1) סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

(2) מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח לתקופה ועל ההכנסה הכוללת (הון עצמי). ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים ולהתחייבויות הפיננסיות בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמנטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניתוח הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך. ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות. יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ליום 31 בדצמבר, 2012

שיעורי הריבית (א)

+1%	-1%
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

38	(36)
----	------

הכנסה כוללת (הון עצמי) (ב)

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוחי הרגישות ביחס להכנסה הכוללת מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח לתקופה.

(ג) ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי.

ביאור 18 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

(3) פירוט הנכסים והתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה:

ליום 31 בדצמבר 2012				
סך הכל	פריטים לא פיננסיים ואחרים	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	ללא הצמדה	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
5	-	5	-	נכסים:
1,920	13	-	1,907	נכסי מיסים שוטפים
1,925	13	5	1,907	חייבים ויתרות חובה
6,631	-	-	6,631	השקעות פיננסיות:
1,172	-	-	1,172	נכסי חוב סחירים
9,728	13	5	9,710	מזומנים ושווי מזומנים
6,600	6,600	-	-	סך הכל נכסים
24	24	-	-	סך כל הון
3,104	-	-	3,104	התחייבויות:
3,128	24	-	3,104	התחייבויות מסים נדחים
9,728	6,624	-	3,104	זכאים ויתרות זכות
-	(6,611)	5	6,606	סך הכל התחייבויות
				סך הכל הון והתחייבויות
				סך הכל חשיפה מאזונית

ביאור 18 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

(3) פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2011			
ללא הצמדה	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	פריטים לא פיננסיים ואחרים	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,430	-	12	2,442
1,345	-	-	1,345
3,775	-	12	3,787
נכסים:			
חייבים ויתרות חובה			
מזומנים ושווי מזומנים			
סך הכל נכסים			
-	-	1,459	1,459
סך כל הון			
התחייבויות:			
התחייבויות בגין מסים שוטפים			
זכאים ויתרות זכות			
סך הכל התחייבויות			
2,326	2	-	2,328
2,326	2	1,459	3,787
סך הכל הון והתחייבויות			
1,449	(2)	(1,447)	-
סך הכל חשיפה מאזנית			

ה. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם. מתוך יתרת הנכסים של החברה, סך של כ- 8,184 אלפי ש"ח הינם נכסים סחירים, הניתנים למימוש מיידי. על פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים בסכום שלא יפחת מ-50% מההון הנדרש.

ביאור 18 - ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא סיכון להפסד כספי שיגרם לחברה באם לקוח או צד שכנגד למכשיר פיננסי לא יעמוד בהתחייבויותיו החוזיות, והוא נובע בעיקר מחובות של חייבים אחרים וכן מהשקעות בניירות ערך.

מזומנים ושווי מזומנים

החברה מחזיקה במזומנים בבנקים המדורגים AA- עד AA+ בהתבסס על הדירוג של חברות מעלות ומדרוג.

חייבים - הכנסות לקבל מדמי ניהול

הכנסות החברה נובעות מזכאות לקבל דמי ניהול מקופות שבניהולה ועל-כן לחברה חשיפה שולית בגין סיכון אשראי הנובעת מחייבים - הכנסות לקבל מדמי ניהול.

השקעות פיננסיות

החברה מגבילה את החשיפה לסיכון אשראי על ידי השקעה באגרות חוב ממשלתיות סחירות. נכון ליום 31 בדצמבר 2012, ההנהלה אינה צופה שהצדדים שכנגד לא יעמדו בהתחייבויותיהם.

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

ליים 31 בדצמבר 2012
סחירים
אלפי ש"ח
6,631

בארץ

נכסי חוב סחירים מסווגים לקטגוריית זמינים למכירה ומוצגים בשווי הוגן. ראה גם סעיף 2.1, בדבר פירוט הנכסים בחלוקה לדירוגים להלן.

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים:

(א) נכסי חוב

דירוג מקומי (*)
ליים 31 בדצמבר 2012
AA ומעלה
אלפי ש"ח
6,631

נכסי חוב בארץ

אגרות חוב ממשלתיות

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

ביאור 18 - ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשראי (המשך)

(ב) סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

דירוג מקומי (*)

ליום 31 בדצמבר 2011			ליום 31 בדצמבר 2012			
סך הכל	לא מדורג	AA ומעלה	סך הכל	לא מדורג	AA ומעלה	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,442	2,442	-	1,920	1,920	-	חייבים ויתרות חובה
1,345	-	1,345	1,172	-	1,172	מזומנים ושווי מזומנים

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים:

ליום 31 בדצמבר 2012	
סיכון אשראי מאזני	
סכום	%
אלפי ש"ח	מסה"כ
6,631	100.00

ענף משק
אג"ח מדינה

ביאור 19 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

(1) קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של המפקח, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה זכויות העמיתים הינן לאורך שנים רבות בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקה בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, ביום 21 בדצמבר 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת החוזר נקבעו שלבי ביצוע פרויקט הטיוב כדלקמן: (א) סקר פערים אודות המידע הקיים ברמת מוצרים, עמיתים ומעבידים - עד ליום 31 במרס 2013; (2) בניית מודל מיפוי ודירוג הפערים שנמצאו - עד ליום 31 במרס 2013; (3) הכנת תוכנית עבודה לטיפול בכל כשלים שנמצאו - עד ליום 30 בספטמבר 2013. תוכנית העבודה תכלול התייחסות לסידור המידע הקיים ושמירתו - עד ליום 30 בספטמבר 2014. סיום פרויקט הטיוב הינו עד ליום 30 ביוני 2016. בשלב זה, לאור מורכבות היישום של החוזר ופרק הזמן שנקבע ליישום, לא ניתן להעריך את השלכות פרויקט הטיוב על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.

(2) חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחויבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצא ב"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.

על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

(3) משיכות והעברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע משיכות והעברות תוך פרק זמן כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.

(4) הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חיסכון ארוך טווח

למידע אודות הרפורמה בדמי ניהול ראה באור 12.

(5) טיוטת חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת

ביום 14 בינואר 2013 פרסם המפקח טיוטת חוזר שניה שעניינה הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. על-פי טיוטת החוזר, חובת ההודעה המוקדמת על העלאת דמי ניהול חודשיים לפני מועד העלאת דמי הניהול (הקבועה בתקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964 לא חלה רק במקרים בהם דמי הניהול מועלים באופן רוחבי, וחברה מנהלת אינה רשאית להעלות דמי ניהול אלא לאחר שהודיעה על כך לעמית וחלפו חודשיים ממועד משלוח ההודעה. לצורך השבת דמי ניהול שנגבו ביתר (לפני חלוף חודשיים ממועד הודעה כאמור) החל מיום 1 בינואר 2006 ועד ליום 31 בדצמבר 2009, מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) על חברה מנהלת להשיב לדמי ניהול שנגבו ביתר לא יאוחר מחצי שנה ממועד פרסום ההכרעה; (ב) חברת מנהלת תהיה פטורה מבדיקה פרטנית ומהשבת כספים בכפוף לעמידה בלפחות שניים מהתנאים שפורטו בטיוטה;

על חברה מנהלת יהיה למסור למפקח דיווח על ביצוע השבת הכספים ודוח מסכם של מבקר הפנים בחברה המאשר, כי החברה ביצעה את ההוראות הנדרשות. טיוטת החוזר נמצאת בדיונים בין המפקח לגופים המוסדיים.

החברות המנהלות מקיימות דיונים עם הממונה ביחס לטיוטה. לנוכח האמור ולאור שאלות פרשניות המתעוררות הן מנוסח הטיוטה והן מנוסח תקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה, לא ניתן, בשלב זה, להעריך את ההיקף הצפוי של השבת הכספים מכוחה.

ביאור 19 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ב. התקשרויות

- (1) להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח") הסכם עם לאומי שירותי שוק ההון בע"מ (לשעבר לאומי גמל) (להלן - "לאומי גמל"), לפיו מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור קופות הגמל שנרכשו מלאומי גמל ומבנק לאומי בשלהי שנת 2006. כן קיים הסכם בין עתידית גמל לבין לאומי גמל לפיו תיתן לאומי גמל שירותי תפעול גם ליתר הקופות שבניהול החברה.
- (2) לחברה הסכם עם הראל גמל והשתלמות בע"מ (חברה אחות) (להלן - "הראל גמל") בדבר קבלת שרותי תפעול וניהול לחברה. שירותים אלו כוללים בין היתר, שירותי מחשב, ניהול סיכונים ואקטואריה ניהול השקעות וביטוח דירקטורים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמקבלת החברה על ידי הראל גמל. בהתאם להוראת הסכם זה, החברה משלמת דמי תפעול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו. התמורה דלעיל כוללת תשלום עבור שירותים שונים שרוכשת הראל גמל עבור הקופות שמנוהלות על ידה והחברה לא תחויב בתשלום נוסף בקשר עם השירותים כאמור. כמו כן, הומחתה הזכות לקבלת החזר הוצאותיה הישירות של החברה בקשר עם ניהול קופות הגמל אשר בבעלות הראל ביטוח. (ראה ג' להלן).
- (3) לחברה הסכם עם הראל ביטוח, בקשר עם ניהולן של קופות שבעלות הראל ביטוח (להלן הקופות הנרכשות) בהתאם להוראות ההסכם, החברה אחראית כלפי העמיתים בקופות לאומי וכלפי הראל ביטוח לקיום כל הוראות הדין הנוגעות לניהול קופות גמל וקיום כל ההתחייבויות המוטלות על חברה מנהלת כלפי עמיתים בקופות גמל. בהסכם נקבע כי הראל ביטוח רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש בת 45 ימים, ואילו החברה רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש של 180 ימים. בהתאם להוראות ההסכם, החברה תגבה מאת עמיתי הקופות את דמי הניהול ותעבירם להראל ביטוח לאחר תשלום הוצאותיה הישירות בקשר עם ניהול קופות הגמל בתוספת 2% וכן הוצאות נוספות שהוציאה ואשר אינן ניתנות ליחוס באופן ישיר לקופות הגמל כאמור. ייחוס ההוצאות ייעשה בהתאם ליחס שבין סך נכסי קופות הגמל עליהן חל הסכם זה לסך הנכסים המנוהלים על ידי החברה.
- (4) החברה התקשרה בהסכם ניהול ויעוץ עם הראל השקעות, מטרת ההסכם לעגן את הפעולות שמבצעת הראל השקעות עבור החברה, במסגרת תפקידה של הראל השקעות כחברה השולטת, בעקיפין, בחברה ובגופים מוסדיים נוספים בקבוצת הראל ביטוח ופיננסים וכחברה המכווינה את פעילותם של הגופים המוסדיים שבשליטתה, מקדמת את עסקיהם, מסייעת בהרחבת חוג לקוחותיהם, פועלת להרחבת עסקיהם ומתקשרת בשמם בעסקאות שונות.
- בהתאם להסכם זה הראל השקעות תעניק לחברה שירותי ניהול ויעוץ בכל הקשור לפעילותה השוטפת של החברה.
- בתמורה למתן שירותי הניהול, תהיה הראל השקעות זכאית לדמי ניהול בשיעור של 3% מדמי הניהול השנתיים שיתקבלו אצל החברה מקופות הגמל שבניהולה.
- תקופת ההסכם היא מיום 1 בינואר 2010 והוא יהיה לתקופה בלתי מוגבלת בכפוף לאפשרות ביטולו, בתום כל שנה קלנדרית, על ידי כל אחד מהצדדים, בהודעה שתימסר 60 יום לפני תום השנה הקלנדרית.

ביאור 19 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ג. רכישות

כביש חוצה ישראל

ביום 23 בדצמבר 2012 התקשרה שותפות ייעודית ת.ש.י דרכים שותפות מוגבלת (להלן: "תש"י"), אשר הוקמה על ידי קרן תשתיות ישראל (להלן: "קרן תשתיות") ואשר רכשה בסוף שנת 2010 50% ממניות חברת דרך ארץ הייז (1997) בע"מ (25.5% בדילול מלא), בעלת הזיכיון בכביש חוצה ישראל (להלן: "דרך ארץ"), בהסכם מתוקן עם חברת שיכון ובינוי בע"מ (להלן: "שוי"ב") לרכישת החזקותיה של שוי"ב בדרך ארץ, לרבות בהלוואות הבעלים שהעמידה שוי"ב לדרך ארץ.

לצורך רכישת החזקות שוי"ב בדרך ארץ, ישקיעו החברה וגופים מוסדיים אחרים בקבוצת הראל (להלן בסעיף זה "החברות"), השקעה נוספת בתש"י, בסך של כ- 341 מיליוני ש"ח, וזאת לצד השקעות נוספות על ידי שותפים מוגבלים אחרים בתש"י, כל אחד על פי חלקו בעסקה. לאחר ביצוע העסקה, החברות יחזיקו כשותף מוגבל במישרין בכ- 46% מהזכויות בתש"י.

השותף הכללי בתש"י הינו חברת הניהול של קרן תשתיות, בה מחזיקה הראל ביטוח (נוסטרו) 40% מן הזכויות. לפני ביצוע ההשקעה הנוספת מחזיקות החברות כשותף מוגבל בכ- 28% מן הזכויות בקרן תשתיות וכשותף מוגבל במישרין בכ- 43% מהזכויות בתש"י.

העסקה כפופה להתקיימות מספר תנאים מתלים, ובהם קבלת הסכמת המדינה, קבלת הסכמת הגורמים המממנים של דרך ארץ ואישורים רגולטוריים רלבנטיים נוספים.

ההשקעה של החברות בעסקה הינה ברובה עבור תיקי השקעות תלויי תשואה, קופות גמל וקרנות פנסיה, ולפיכך לא צפויה להיות לה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של החברה או החברות.

רכישת נדל"ן בפלורידה, ארה"ב

ביום 8 בנובמבר 2012 התקשרו החברה וגופים מוסדיים אחרים בקבוצת הראל (להלן בסעיף זה "החברות"), עם Elco Landmark Residential (להלן: "ELR") מקבוצת אלקו החזקות בע"מ ומשקיע זר נוסף (להלן: "המשקיע הזר") בעסקה לרכישת נכסי מקרקעין הכוללים כ- 882 יחידות דיור ב- 3 מקבצי דיור הממוקמים בג'קסונוויל, פלורידה, ארה"ב (להלן: "הפורטפוליו").

הרכישה מבוצעת באמצעות תאגידי אמריקאים בהם מחזיקות החברות (בעקיפין, באמצעות תאגידי מסוג שותפויות) בכ- 38% מן הזכויות. יתרת הזכויות בתאגידי כאמור מוחזקות בידי המשקיע הזר (כ- 38%), וכ- 24% על ידי ELR אשר גם תנהל את הפרויקט באמצעות תאגיד בשליטתה.

עלות הרכישה הכוללת של הפורטפוליו עומדת על כ- 79 מיליון דולר ארה"ב. היקף ההשקעה הצפוי של החברות הינו כ- 9.4 מיליון דולר ארה"ב.

התקשרות החברות בעסקה דלעיל נעשתה, בעיקרה, מעתודות כנגד התחייבויות תלויות תשואה (פוליסות משתתפות ברווחים) של הראל ביטוח, מעתודות תלויות תשואה של דקלה ומתיקי קופות גמל וקרנות פנסיה, ולפיכך לעסקאות כאמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של החברה או החברות.

ביאור 19 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ג. רכישות (המשך)

הסכם לרכישת חנות IKEA בנתניה

ביום 17 באוקטובר 2012 הושלמה עסקה במסגרתה התקשרו החברה וגופים מוסדיים אחרים בקבוצת הראל (להלן בסעיף זה "החברות"), בהסכם לרכישת זכויותיה של חברת ישראלום נכסים בע"מ ("ישראלום") במקרקעין באזור התעשייה קרית נורדאו בנתניה, בהם פועלת חנות IKEA ("הנכס"). זכויותיה של ישראלום בנכס כוללות 50% מהנכס, וכן זכות לרכישת חלקה של חברה מקבוצת בריטיש ישראל השקעות בע"מ (להלן: "בריטיש"), המחזיקה ב-50% הנותרים מהזכויות בנכס.

בהתאם למתווה העסקה, מימשו החברות את האופציה לרכישת חלקה של בריטיש, באופן שעם השלמת העסקה החברות רכשו 100% מהזכויות בנכס, וחתמו על הסכם שכירות חדש עם חברת ליבנה צפוני בע"מ, שהינה בעלת הזיכיון הבלעדי להפעלת חנויות IKEA בישראל והינה המפעילה של חנות IKEA הפועלת בנכס, לתקופה של 24 שנים ו-11 חודשים.

דמי השכירות הינם 21.2 מיליוני ש"ח לשנה, צמוד למדד. דמי השכירות יעודכנו מדי חמש שנים בשיעור של 2%, ריאלי. השוכר אחראי לכל הוצאות התחזוקה השוטפת, ניהול שוטף וביטוח של הנכס (triple net).

לליבנה צפוני אופציה לבנות שטחים נוספים בנכס, בהתאם לזכויות בנייה שקיימות בנכס. במקרה כאמור, זכאית ליבנה צפוני למימון של עד 12 מיליוני ש"ח לצורך הבנייה הנוספת, מהחברות. נבנו שטחים נוספים כאמור, דמי השכירות יעודכנו, כך שבגין ההשקעה הנוספת של החברות בבנייה כאמור, דמי השכירות הנוספים ישקפו תשואה שנתית של 7.6% על יתרת תקופת השכירות.

סך ההשקעה המקסימאלית (בהנחה שליבנה צפוני תממש את האופציה לבניית שטחים נוספים, במימון החברות), לרבות מסים ועלויות נלוות, צפויה להסתכם לסך של כ-316 מיליוני ש"ח.

התמורה הכוללת עבור רכישת הזכויות בנכס הינה סך של כ-289 מיליוני ש"ח בצירוף מע"מ.

העסקה בוצעה בעיקר עבור פוליסות תלויות תשואה, קופות גמל וקרנות פנסיה המנוהלות על ידי החברות, ולפיכך לא צפויה להיות לעסקה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של החברה או של החברות.

איי.די.או גרופ בע"מ

ביום 10 בספטמבר 2012 הושלמה עסקה במסגרתה התקשרו החברה וגופים מוסדיים אחרים בקבוצת הראל (להלן בסעיף זה "החברות") בהסכם להשקעת סך של 9 מיליון אירו בחברת איי.די.או גרופ בע"מ, חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לני"ע בתל אביב (להלן: "איי.די.או"), כנגד הקצאת מניות רגילות של איי.די.או וכתבי אופציה הניתנים למימוש למניות רגילות של איי.די.או, וכן בהסכם להעמדת הלוואה לאיי.די.או בסך של 6 מיליון אירו, כנגד הקצאת אג"ח לא למניה, בהתאם למועד ההמרה. ההלוואה הינה בריבית של 8% בשלוש השנים הראשונות ו-6% בשנתיים שלאחר מכן. בהסכמים נקבעו, בין היתר, הוראות בקשר עם הגנה מפני דילול, הרכב דירקטוריון והוראות לגבי זכות הצטרפות למקרה של ירידה אל מתחת לשיעור של 25% בהחזקות שיכון ובינוי בע"מ (להלן: "שיכון ובינוי"), בעלת המניות הגדולה באיי.די.או, כתוצאה ממכירה.

כמו כן, נקבעו הוראות לפיהן החברות רשאיות להעביר את החזקותיהן ללא הגבלות, אלא אם כן הן מבקשות להעביר חבילת מניות בהיקף מינימאלי שנקבע, יחד עם הזכויות שנקבעו בהסכם, שאז ניתנת זכות סירוב ראשונה לשיכון ובינוי.

עם השלמת העסקה הפכה החברה לבעלת עניין באיי.די.או. החברות של החברה החזיקו מחזיקות בכ-13.18% מהון המניות המונפק של איי.די.או.

העסקה בוצעה בעיקר עבור פוליסות תלויות תשואה, קופות גמל וקרנות פנסיה המנוהלות על ידי החברות, ולפיכך לעסקה לא צפויה להיות השפעה על התוצאות הכספיות של החברות או החברה.

ביאור 19 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)**ג. רכישות (המשך)****עסקת רכישת מקרקעין לייזום במנהטן, ניו יורק**

ביום 22 באוגוסט 2012 התקשרו החברה וגופים מוסדיים אחרים בקבוצת הראל (להלן בסעיף זה "החברות"), בהסכם להשקעה, בעקיפין, ב- 49% מהזכויות בשותפות, שתפעל כקרן ריט פרטית אמריקאית, אשר מקימה פרויקט ברחוב 33 Beekman ב-Downtown מנהטן, ניו יורק (באזור ה-Financial District).

השותפים הנוספים בקרן הינם קרן הריט: SL Green (NYSE: SLG), שתחזיק 46% מהזכויות, ויזם הפועל בניו יורק, שיחזיק 5% מהזכויות.

הפרויקט הינו ייזום והקמת מבנה בן כ- 30 קומות, שימש כמעונות סטודנטים לאוניברסיטת PACE.

העלות הצפויה הכוללת של הפרויקט צפויה להסתכם בסך של כ- 112 מיליוני דולר והיא תמומן בחלקה על ידי השקעת הבעלים בקרן הריט ובחלקה במימון בנקאי.

היקף ההשקעה של החברות צפוי להסתכם לכ- 22 מיליוני דולר.

התקשרות החברות בעסקה דלעיל נעשתה בעיקרה מעתודות כנגד התחייבויות תלויות תשואה ומתיקי קופות גמל וקרנות פנסיה. לפיכך, לעסקה כאמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של החברה או החברות.

ביאור 20 - אירועים לאחר תאריך המאזן**התקשרות בעסקה לרכישת מחצית הזכויות בנדל"ן ברעננה**

ביום 21 בינואר 2013 החברה וגופים מוסדיים אחרים בקבוצת הראל (להלן בסעיף זה "החברות"), בהסכם עם רבוע כחול נדל"ן בע"מ (להלן: "רבוע נדל"ן") בקשר עם רכישת מחצית מזכויות רבוע נדל"ן במקרקעין, בשטח של כ- 11 דונם הידועים כחלק מחלקה 4 בגוש 7657, והמצויים באזור התעשייה הצפוני של רעננה (להלן: "המקרקעין").

בכוונת החברות ורבוע נדל"ן להקים על המקרקעין מבנה משרדים (להלן: "המשרדים"), אשר מושכר מראש, בכפוף להשלמת בניית המשרדים, לצד ג' לתקופה של 10 שנים עם אופציה לחמש שנים נוספות.

במסגרת העסקה נחתמו בין הצדדים הסכם מכר, לפיו החברות רוכשות מאת רבוע נדל"ן 50% מהזכויות במקרקעין, וכן הסכם שיתוף במסגרתו הוסדרו יחסי הצדדים כבעלים במשותף במקרקעין, ובכלל כן את נשיאת הצדדים בעלויות תכנון, הקמתו, שיווקו, ניהולו ותפעולו של המשרדים בחלקים שווים ביניהם.

המשרדים יכללו שטחים להשכרה בהיקף של כ- 25,500 מ"ר על פני 16 קומות מעל קומת קרקע, וכן 868 מקומות חניה. במקרקעין זכויות בניה נוספות על פי תב"ע בתוקף, שלא ינוצלו בשלב ראשון.

היקף ההשקעה הצפויה של החברות הינו כ- 143 מיליוני ש"ח, כאשר כ- 30% הינה עבור תיקי הנוסטרו והיתרה עבור תיקי התחייבויות תלויות תשואה.

העסקה לא צפויה להשפיע באופן מהותי על תוצאות הפעילות של החברה ו/או החברות.